

FOTOGRAFIJE IZ KOFUTNIKOVE DOMAČIJE V SREDNJIH JARŠAH

Raziskovalna naloga s področja zgodovine



Avtorja: Miha Prajs, 8.a in Špela Prajs, 6. a

Mentorica: Vilma Vrtačnik Merčun, prof.

Domžale, april 2018

KAZALO

	Stran
1 Uvod	4
1.1 Cilji raziskave	4
1.2 Metode dela	4
1.3 Hipoteze	5
2 Teoretični del	6
2.1 Družinske fotografije v raziskavah	6
2.2 Kako opazovati fotografijo z očmi zgodovinarja	8
2.3 Kratek zgodovinski pregled	9
2.4 Zgodbe iz Kofutnikove domačije	10
2.5 Rodovniki družin Giovanelli, Velkavrh in Kaplja	11
3 Raziskovalni del – analiza fotografij in komentarji Pepce Žebovec	13
3.1 Fotografije družine	14
3.2 Ameriške fotografije	47
3.3 Ostale fotografije	72
3.4 Intervju s Pepco Žebovec, 1. marca 2018	105
4 Razprava	108
4.1 Delitev fotografij na družinske, ameriške in ostale	108
4.2 V katerem obdobju so bile fotografije posnete?	108
4.3 Fotografije glede na motive	109
4.4 Čigave življenjske poti spremljamo?	110
4.4.1 Življenjska zgodba Katarine Kaplja, por. Giovanelli	112
4.4.2 Življenjska zgodba Helene Kaplja	113
4.4.3 Življenjska zgodba Tone Kaplja, por. Per	115
4.4.4 Življenjska zgodba Cile Kaplja, por. Štefančič	116
4.4.5 Zgodovinski dogodki in razmere, ki so vplivale na življenje sester Kaplja in na člane njihovih družin	116
4.5 Kako se je spreminjala moda oblačenja?	117
4.6 Kaj nam fotografije povedo o materialni kulturi?	118
5 Preverjanje hipotez	118
6 Zaključek	121
7 Literatura in viri	121
8 Priloge	124

Fotografija na naslovni strani: Kofutnikovi otroci okoli leta 1927; v vozičku še ne enoletna Zinka, na sredini najstarejši sin Iko, desno pa Pepca Giovanelli. Zinka ni doživela štirih let. Smrt Kofutnikovim nikoli ni prizanašala. V družini Johana Giovanellija (starejšega) in njegove žene Marjane sta umrli dve hčeri v starosti do dveh let, v družini Johana Giovanellija (mlajšega) in njegove žene Katarine pa sta v času otroštva prav tako umrli dve hčeri. Najstarejši sin Ivan – Iko je umrl med drugo svetovno vojno v taborišču Mauthausen, star komaj 20 let.

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva želela predstaviti slikovno gradivo iz Kofutnikove domačije, ki ga danes hrani Kulturni dom Franca Bernika Domžale. Najin cilj je bil časovno umestiti fotografije in jih analizirati glede na motiv, oblačilno in materialno kulturo ter izpostaviti nekaj življenjskih zgodb. Analizirala sva 117 fotografij, ki sva jih razvrstila v tri skupine: v družinske (42), ameriške (39) in ostale fotografije (36). Do podatkov o fotografijah sva prišla na osnovi intervjujev s Kofutnikovo Pepco Žebovec, z rodovniki in z analizo fotografij. Ugotavljava, da je velika večina fotografij nastala po prvi svetovni vojni: 41 % v času Kraljevine SHS in 34 % v Kraljevini Jugoslaviji, iz časa Federativne ljudske republike Jugoslavije pa jih je 12 %. Najstarejšo fotografijo umeščava v leto 1885, najmlajšo pa v leto 1961. Vse ameriške fotografije so iz časa pred drugo svetovno vojno. Glede na motiv sva fotografije razvrstila v več skupin. Največ (45 %) jih je iz vsakdanjega življenja (med njimi je veliko skupinskih iz raznih dejavnosti, pri katerih so Kofutnikovi sodelovali). Portretov je 33 %, 16 % je fotografij s porok in birm, 6 % pa z izletov. Na osnovi fotografij sva opisala štiri življenjske zgodbe: Katarine Giovanelli in njenih sester: Lence Kaplja, Tone Per in Cile Štefančič. V vseh zgodbah se odražajo zgodovinski dogodki ali razmere, kot so: sezonsko delo slammikaric in izseljevanje v Ameriko, volitve in županovanje med obema vojnama ter dogodki iz časa druge svetovne vojne in po njej (partizanske borbe, zapori in taborišča, ujetništvo v gradu Goričane, zbiranje pomoči za UNRRA, preganjanje v Sovjetski zvezi po sporu s Stalinom leta 1948).

ZAHVALA

Zahvaljujemo se gospe Pepci Žebovec, da je na najino željo komentirala vseh 117 fotografij ter nama z njimi posredovala veliko novih informacij. Hvala ji tudi za štiri fotografije iz njenega arhiva ter za potni list njene tete Helene Kaplja, ki nam ga je dala na ogled. Zahvaljujemo se Aljažu Lebničniku, učencu 7. c, ker je tehnično obdelal vse fotografije in analiziral del ameriških fotografij. Na koncu se zahvaljujemo tudi najini mentorici Vilmi Vrtačnik Merčun, da naju je usmerjala pri delu.

...

1 UVOD

Kofutnikova domačija je najstarejša domačija na našem območju. Sedaj je v lasti Občine Domžale in bo v prihodnosti verjetno postala eko muzej. Zanj skrbi Kulturni dom Franca Bernika Domžale, ki hrani tudi 117 fotografij iz te domačije. Odločila sva se, da bova te fotografije podrobneje raziskala, saj do sedaj še nikoli niso bile v celoti pojasnjene in objavljene. V dosedanjih raziskovalnih nalogah so mladi raziskovalci uporabili le tiste fotografije, ki so se nanašale na obravnavano temo, ne pa vseh razpoložljivih fotografij, ki so se ohranile.

1.1 CILJI RAZISKAVE

Cilj raziskave je bil popisati slikovno gradivo in o njem izvedeti čim več. Osredotočila sva se na naslednja vprašanja:

1. Kaj prikazujejo družinske, ameriške in ostale fotografije?
2. V katerem obdobju so bile fotografije posnete? Katere države so bile takrat na našem ozemlju?
3. Kako se razlikujejo glede na motive? Koliko je portretov, mejnikov v življenju ljudi oziroma šeg življenjskega cikla, kot so: krst, rojstni dan, prvo obhajilo, birma, matura, diploma, poroka, pogreb; koliko fotografij je z izletov ali potovanj ter koliko iz vsakdanjega življenja?
4. Čigave življenjske poti spremljamo s temi fotografijami? Podrobneje sva želela proučiti nekaj življenjskih zgodb in ugotoviti, kako se v njih odražajo zgodovinske razmere in pomembni zgodovinski dogodki?
5. Kako se je spreminjala moda oblačenja v tem obdobju?
6. Kaj nam fotografije povedo o materialni kulturi (stavbe, predmeti itd.)?
7. Ali lahko trdimo, da so Kofutnikovim fotografije pomenile tudi komunikacijo med sorodniki in prijatelji?

1.2 METODE DELA

Raziskovanje je potekalo po naslednjem zaporedju:

- iskanje in pregledovanje literature o družinski fotografiji ter o zgodovini Kofutnikove domačije in pisanje teoretičnega dela,
- hiter pregled fotografij in razdelitev teh na družinske, ameriške in ostale,
- pisanje hipotez,
- tehnična obdelava fotografij,
- raziskovalni del:
 - trije intervjuji s Pepco Žebovec – pogovori o vsaki posamezni fotografiji,
 - analiza slikovnih virov – vsake posamezne fotografije po posebnem obrazcu, ki sva ga sama izdelala,
 - pridobivanje manjkajočih podatkov na dobskem pokopališču (za družino Kaplja) in v mengeškem župnišču (podatki iz mrliške knjige za obdobje 1941–1972),
 - oblikovanje štirih življenjskih zgodb in
 - pisanje ugotovitev, preverjanja hipotez in zaključka.

Leto nastanka fotografije sva ugotavljala na osnovi ocene starosti oseb, za katere sva imela točne podatke v rodovnikih. Najlažje je bilo oceniti tiste fotografije, na katerih so bili otroci. Poudariti morava, da so vse letnice nastanka fotografij najine ocene, točne so samo letnice porok, ker so zapisane v rodovnikih.

1.3 HIPOTEZE:

1. Kaj prikazujejo družinske, ameriške in ostale fotografije?

Hipoteze:

- Fotografije družine Giovanelli in njihovih sorodnikov bodo pokazale, s katerimi sorodniki so imeli Kofutnikovi stalne stike in so bili zanje pomembni. Če bo v ozadju vidna domačija, bo vidna tudi urejenost domačije v določenem času.
- Ameriške fotografije bodo prikazovale Kofutnikove izseljence v Ameriki: Franco, Franceta in Lovrenca ter njihove družine, pa tudi okolico ali opremljenost prostorov v New Yorku, kjer so živeli. Prikazovale bodo njihove otroke, saj so bili verjetno prav otroci tisti, na katere so bili starši posebej ponosni. Med njimi bodo tudi fotografije prijateljev, s katerimi so imeli stalne stike.
- Med ostalimi fotografijami bodo redke fotografije iz vojnega obdobja. Prevladovale bodo skupinske fotografije z različnih dejavnosti, v katerih so posamezni družinski člani sodelovali. Med njimi bodo tudi fotografije iz časa županovanja Johana Giovanellija in fotografije njihovih dobrih prijateljev.

2. V katerem obdobju so bile fotografije posnete?

Hipoteza: Desetina fotografij je bila posnetih do prve svetovne vojne, večina (65 %) jih je iz obdobja med obema svetovnjima vojnama (1919–1941) ter četrtina po drugi svetovni vojni. Iz časa prve in druge svetovne vojne ni veliko fotografij.

3. Kako se fotografije razlikujejo glede na motive?

Hipoteze:

- Med družinskimi fotografijami bo 80 % portretov (na 60 % fotografij bodo skupinski, na 20 % pa individualni portreti), ostale fotografije bodo iz vsakdanjega življenja. Individualni portreti so verjetno nastali zato, ker so jih rabili za dokumente.
- Med ameriškimi fotografijami bo velika večina (ok. 90 %) portretov (na 60 % fotografij bodo skupinski, na 30 % pa individualni), ostale fotografije pa bodo iz vsakdanjega življenja.
- Med ostalimi fotografijami bo 35 % portretov (večinoma individualnih), 55 % bo fotografij iz vsakdanjega življenja. Med te uvrščava tudi skupinske fotografije članov različnih skupin, npr. pevskih zborov, igralcev v igrah itd. 1

4. Čigave življenjske poti spremljamo?

Hipoteza: Spremljamo življenjsko pot Kofutnikovih in njihovih sorodnikov v Ameriki.

5. Kako se je spreminjala moda oblačenja v tem obdobju?

Hipoteza: Spreminjala se je dolžina kril oz. ženskih oblek. Krila so segala do tal do konca prve svetovne vojne, potem pa so bila vedno krajša. Po drugi svetovni vojni so dekleta nosila krila do kolen.

6. Kaj nam fotografije povedo o materialni kulturi?

Hipoteza: Fotografije nam povedo, kakšne so bile zgradbe, kritina, poraslost z drevjem okoli hiše, prevozna sredstva.

7. Ali lahko trdimo, da so kofutnikovim fotografije pomenile tudi komunikacijo med sorodniki in prijatelji?

Hipoteza: Na vsak način so bile za Kofutnikove fotografije komunikacija s sorodniki v Ameriki. Tako so si lahko predstavljali, kako so se njihovi sorodniki v Ameriki ali doma starali in kakšne otroke so imeli.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 DRUŽINSKE FOTOGRAFIJE V RAZISKAVAH

V snemanju in hranjenju družinskih fotografij se zrcalijo človekove vrednote. Tako danes kot nekdanje družine in posamezniki snemajo fotografije zato, da ohranijo za spomin nek poseben trenutek, ki ga dojemajo kot nevsakdanjega. V albumih, škatlah in predalih se hranijo fotografije, ki se prenašajo sedaj že iz roda v rod. Motivi so različni. Poleg individualnih in skupinskih portretov se zdi ljudem potrebno ovekovečiti zlasti mejnike v svojem življenju, obrede prehoda, v etnološkem smislu šege življenjskega cikla, kot npr. krst, rojstni dan, prvo obhajilo, birmo, maturo, diplomo, poroko, pogreb. Poleg tega se ljudje fotografirajo na izletih, dopustih, potovanjih, romanjih. Velikokrat je motiv lahko tudi kakršnakoli materialna dobrina, zlasti nova: avto, hiša, igrača. V današnjem času, ko je fotografski aparat skorajda vedno pri roki, je vzrokov za pritisk na sprožilec vedno več. Vendar za fotografijo, pa naj si bo posneta danes ali pred stoletjem, velja preprosto dejstvo: da je do skrajnosti točna pričevalka neke v objektiv ujete resničnosti.¹

Z različnimi vidiki gledanja na fotografije se srečuje vsakdo, ki z njimi dela, jih razvršča ali raziskuje. Isti raziskovalec lahko isto fotografijo uporabi kot vir pri različnih raziskovalnih temah. To dejstvo je prisotno v večini strokovnih člankov na temo fotografije ali drugih slikovnih virov. Margaret Mead (1963: 176) je mnenja, da so fotografije, ki jih je posnel neki opazovalec, vedno znova lahko uporabne za druge raziskovalce in ponovne raziskave. Tudi Collier meni, da je na fotografiji fiksirana podoba uporabna za analizo in ponovno obravnavanje (Collier & Collier 1986: 64). Fotografije v dokumentaciji muzeja nasploh zbiramo, razvrščamo in hranimo zaradi preprostega dejstva: ker nudijo poleg pisnih, ustnih in materialnih virov podatke za najrazličnejše nadaljnje raziskave, ne le etnološke, temveč tudi antropološke, zgodovinske, umetnostnozgodovinske, psihološke, sociološke, kdaj pa kdaj tudi tehnične raziskave (postopki izdelovanja predmetov, obrtniško delo, stroji, orodja v funkciji itd.) in še bi lahko naštevali.²

Fotografije nam sporočajo množico podatkov, saj se jasno ali prikrito v njih prepoznavajo segmenti najrazličnejših možnih raziskav, na primer:

- **Vloga članov družine:** moža - moškega, ki je na tak ali drugačen način superiorna, žene - ženske, matere, položaj otrok v družini in družbi. Razpored oseb na fotografiji je lahko jezik, ki govori o njihovih medsebojnih odnosih na nivoju socialne strukture. Tako amaterski kot profesionalni fotografi, ki so jih ljudje poklicali na dom ali so se fotografirali pri njih v ateljejih, so imeli svoje zahteve glede postavitve. Znana so bila ustaljena pravila, da oče in (ali) mati sedita, otroci so razvrščeni okrog njiju po hierarhiji, včasih po spolu ali starosti. Dojenčke držijo izključno matere, le redko najstarejše sestrice, ipd.

- **Opazujemo, kako je oseba oblečena,** kakšno frizuro ima, kaj ima na glavi, kakšen je njen nakit, ličenje, okus, moda, tkanina, iz katere je narejena obleka ... S tem razbiramo, kakšna je moda časa in stil oblačenja pri različnih slojih prebivalstva. O tem pove fotografija veliko več kot umetniška slika ali beseda.

¹ Barbara Sosič: Družinska fotografija kot eden od virov pri etnoloških raziskavah, *Etnolog* 2001, str. 199–200.

² Barbara Sosič: Družinska fotografija kot eden od virov pri etnoloških raziskavah, *Etnolog* 2001, str. 200.

- **Na fotografijah iz vsakdanjega življenja**, ki jih je sicer neprimerno manj, sledimo delu in načinom izvajanja posameznih obrtniških in kmečkih del, delitvi dela v družini, njenemu materialnemu stanju. Predvsem v preteklosti so se ljudje dali zelo redko fotografirati pri delu. Pri večini družinskih fotografij je šlo za vnaprej domnjen dogodek, ko se je posameznik ali družina dala fotografirati. Za fotografiranje so se vedno uredili in redke so fotografije, ki so ujele ljudi v njihovem vsakdanu.

- **Fotografije kažejo ljudi na njihovi življenjski poti** - kot vojake v vojski ali pri služenju vojaščine (kar je bila ponavadi njihova edina pot na tuje), mlado dekle pred poroko, poročno slavlje. Sklepamo lahko o starosti mladoporočencev, sledimo kasnejši številčnosti, starostni in spolni strukturi družine, medsebojni podobnosti in genetskim značilnostim, sobivanju več generacij. V njih se zrcali življenjski cikel družine od poroke staršev, odraščanja in osamosvojitve otrok in njihovih porok, staranja staršev, rojstva vnukov in tako začetka ponovnega cikla.

- Sledimo lahko **vrednotam družinskih članov** skozi beleženje zanje pomembnih dogodkov, s čimer mislim predvsem na šege življenjskega cikla, različna praznovanja in njihovo držo ob tem.

- Pozornost pritegnejo tudi posamezni **elementi materialne kulture v okolici**: stavbe, predmeti, okrasje ..., na kar so ljudje ponosni in s čimer se radi istovetijo.

- V držbi posameznikov na družinskih fotografijah prepoznavamo željo po idealiziranju, ugajanju sebi in drugim. V današnjem času vidimo fotografije prejšnjih generacij kot prikaz discipline in nespontanega obnašanja, kjer je, razen pri otrocih, prisotna dobršna mera samokontrole. Spontanosti in ljubkosti majhnih otrok se ne da preprečiti, kar se kaže marsikje v slabi ostrini otrokove glave. Vendar ali ne velja tudi danes, da človek, zavedajoč se, da je fotografiran, preneha biti spontan in avtomatično zasede pozo? Po mnenju Vodopije je to mehanizem, ki se pojavlja kot izraz človekove potrebe, da igra družbeno zaželeno in idealizirano sliko o sebi, ki je značilna tudi za druge trenutke v življenju. (Vodopija 1976: 26).

- Kljub temu, da je fotografija zelo pocenila prejšnje načine upodabljanja, so preprostejši in manj premožni ljudje nekdanj imeli za časa svojega življenja precej redkeje možnost fotografiranja. To je vedno pomenilo strošek, za marsikoga tudi nepotreben. Vse do obdobja po drugi vojni je tako tudi količina fotografij v družini lahko pomenila znak socialnega statusa. Fotografij premožnih kmetov, obrtnikov, gostilničarjev ali trgovcev je namreč precej več kot fotografij kajžarskih in ostalih nižjih slojev.

- Nemaokrat je fotografija pomenila tudi komunikacijo med sorodniki in prijatelji. Med družinskimi fotografijami najdemo tako tudi take, ki jih je nekdo podaril v spomin npr. na svojo poroko, rojstvo otroka, služenje vojaščine, še zlasti je izmenjava živa med sorodniki, ki živijo daleč vsaksebi, in seveda pri izseljencih.

- Vsebina je tako rekoč neizčrpen vir. Predvsem pa fotografije nudijo veliko možnosti za primerjanje življenja nekdanj in danes - torej kulturnih, socialnih in gospodarskih sprememb.³

Razumeti je treba, da tako družinskih kot drugih fotografij brez dodatnega poznavanja časa, gospodarskih, družbenih in kulturnih razmer ne moremo dovolj dobro opazovati in jih imeti za vir. Tudi fotografije same morajo biti opremljene z dobrimi, obširnimi podatki - z vso spremljajočo zgodbo, če naj skozi spoznavamo neke skupne značilnosti in posplošujemo dejstva. Osnovni so zlasti podatki o kraju in času nastanka fotografije, saj jo sicer težko uvrstimo med verodostojne vire za nadaljnje raziskave. Tako družinsko fotografijo, pridobljeno na terenu, kot tudi vsako drugo, ki ima dokumentarno vrednost, naj bi spremljali podatki, ki odgovarjajo na vprašanja: Čigava je bila? Kaj je na njej? Kje se je to zgodilo? Kdaj, zakaj in kako je bila posneta in uporabljena? Kdo jo je posnel? Zakaj jo je lastnik hranil - kot spomin

³ Barbara Sosič: Družinska fotografija kot eden od virov pri etnoloških raziskavah, *Etnolog* 2001, str. 217.

npr. na mlada leta, prijatelje, sorodnike, ki so morda že pokojni? Je bila na častnem mestu v družinskem albumu ali je visela na steni in zakaj? S temi podatki razumemo njen kontekst, ki je najpomembnejše izhodišče za nadaljnje raziskave.

Redke so fotografije, ki ponujajo odgovore na vsa vprašanja. Pogosto so težave zlasti v zvezi z avtorstvom, in sicer pri tistih, ki so jih posneli popotni ali amaterski fotografi in niso bile narejene v ateljejih s svojo znamko. V mnogih družinah tudi s smrtjo starejših ni več podatkov o identiteti oseb na fotografijah, kdaj in zakaj so bile posnete, tako da je njihova vrednost s tem veliko manjša. Marsikje na zadnji strani ali na robu fotografije najdemo zapis o času nastanka, včasih še o osebi, priložnosti, kaj več pa ne. Podatki, ki jih ob fotografijah na terenu dobimo, so torej pripovedi informatorjev, povezanih s fotografijami na ta ali oni način. Etnologi, ki so pogosto na terenu, vedo, kako dobre podatke lahko zvejo ob fotografijah, saj se ljudje ob njih lažje spominjajo, celo dogodka fotografiranja in svojega občutja ob tem. Nemaokrat že ena sama fotografija predstavi celotno pripoved življenjske zgodbe ali vsaj obdobja, ki je z njo povezano.

Fotografije sprožajo asociacije, čustva, podoživljanje fotografiranega. Fotografije so torej dobra spodbuda za ohranjanje družinskih spominov, imen, krajev, dogodkov in vsega, kar se je neki generaciji zdelo pomembno zabeležiti na tak način. Ob ustnih in pisnih virih so fotografije podatek o tem, kar ni enostavno opisati z besedami, na fotografiji pa je jasno brez dodatnih pojasnjevanj.⁴

2.2 KAKO OPAZOVATI FOTOGRAFIJO Z OČMI ZGODOVINARJA

V publikaciji avtorice Danijele Trškan iz leta 2007 sva zasledila vrsto predlogov za zgodovinsko analizo fotografije. V nalogi o razlagi fotografije naj bi raziskovalci krajevne zgodovine odgovorili na naslednja vprašanja⁵: Kje ste našli sliko? Zakaj ste izbrali to sliko? Kdo jo je ustvaril? Zakaj jo je ustvaril? Kaj je po vašem mnenju avtor želel sporočiti? Katero vprašanje bi postavili avtorju? Kje je slika objavljena, shranjena ali razstavljena?⁶

Na str. 24 navaja: »Preučite katerokoli starejšo fotografijo, ki prikazuje nek dogodek v domačem kraju. Odgovorite na vprašanja: Kaj vidite na fotografiji? Kaj je avtor fotografije želel izpostaviti na fotografiji? Kaj se dogaja? Ali je bil fotograf blizu dogodka, ki ga je posnel? Pojasnite, za koga je bila posneta oz. komu je bila namenjena? Kje se dogaja? Kaj po vašem mnenju fotografija sporoča? Kaj je v ozadju, v ospredju in na sredini fotografije? Kdo hrani izvornik? Kdaj se dogaja? Kaj je avtor fotografije želel sporočiti?«⁷

V nadaljevanju navaja naslednjo nalogo: »V krajevnem časopisu izberite fotografijo, na kateri je več ljudi. Odgovorite na vprašanja. Upoštevajte njihov vrstni red.

- Natančno napišite, koga vidite na fotografiji in opišite, kaj delajo.
- Kaj menite, o čem ljudje razmišljajo oz. kaj čutijo?
- Kakšni so vaši občutki ob gledanju te fotografije?
- Kaj na fotografiji sproža te občutke?
- Kaj bi radi vprašali ljudi na fotografiji?⁸

Zanimiva so tudi vprašanja, ki se nanašajo na skico portreta: Kdo je portretiran? Kateri del portreta najprej opazite? Kaj portretiranec sporoča? Kaj to dokazuje? Kakšen je obraz, izraz na obrazu portretiranca? Koliko naj bi bila portretirana oseba stara? Kako je portretiranec oblečen? Zakaj?⁹

⁴ Barbara Sosič: Družinska fotografija kot eden od virov pri etnoloških raziskavah, Etnolog 2001, str. 217.

⁵ Opomba: z odebeljenim tiskom označujeva tista vprašanja, ki se nama zdijo najbolj pomembna.

⁶ Danijela Trškan: Lokalna zgodovina – učenje z odkrivanjem: naloge malo drugače, Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, 2007, str. 10.

⁷ Danijela Trškan, 2007, str. 24.

⁸ Danijela Trškan, 2007, str. 25.

⁹ Danijela Trškan, 2007, str. 39.

2.3 KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED

Ker bova razvrščala fotografije po državah, ki so obstajale na našem ozemlju v času nastanka fotografij, po spletni strani *I love Slovenija*¹⁰ povzemava kratek zgodovinski pregled.

Avstro-Ogrska

Leta 1867 je z razdelitvijo države na ogrsko in avstrijsko polovico nastala **Avstro-Ogrska**. /.../ Slovenska politična gibanja v tem času je zaznamoval najprej skupni narodnostni boj vseh Slovencev (obdobje slogaštva), kasneje pa so se vse bolj poglobljala politična razhajanja, zlasti v 80. in 90. letih 19. stoletja, ki je obdobje kulturnega boja med klerikalno in liberalno strujo meščanskih politikov. V začetku 20. stoletja se uveljavljajo tudi socialistična politična združenja, ki so jih vodili razumniki, sodelavce pa so iskali med vse številnejšim delavstvom. /.../ Program Zedinjene Slovenije je ostal naslednjih 60 let rdeča nit narodno političnega prizadevanja slovenskega naroda v habsburški monarhiji.

Prva svetovna vojna

Med prvo svetovno vojno, ki je Slovenijo hudo prizadela zlasti s krvavo soško fronto in z imperialistično politiko velesil, ki je grozila z razkositvijo slovenskega ozemlja med več držav (londonski sporazum, 1915), so Slovenci že poskušali urediti svoj narodni položaj v skupni državni enoti s Hrvati in Srbi v habsburški monarhiji. Zahtevo, znano kot majniško deklaracijo, so podali slovenski, hrvaški in srbski poslanci v dunajskem parlamentu spomladi 1917. Vladajoči krogi habsburške monarhije so zahtevo sprva zavrnili, poznejše pobude vlade za federalizacijo monarhije (npr. oktobrski manifest cesarja Karla) pa je zavrnila večina slovenskih politikov, ki se je že nagibala k neodvisnosti.

Obdobje med svetovnim vojnama

Po porazu Avstro-Ogrske in centralnih sil sta hrvaški sabor v Zagrebu in ljudski shod v Ljubljani 29. oktobra 1918 razglasila narodno osvoboditev in ustanovitev samostojne **Države Slovencev, Hrvatov in Srbov** s središčem v Zagrebu. Nevarnost s strani Italije, ki je na podlagi londonskega sporazuma iz leta 1915 zasedla Primorsko in Istro ter dele Dalmacije, nedefinirane meje, odsotnost mednarodnega priznanja in pritisk Srbov po združitvi v skupno državo, sta povzročila 1. decembra 1918 združitve Države SHS s Kraljevino Srbijo v **Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev**, ki se je od 3. oktobra 1929 imenovala **Kraljevina Jugoslavija**. Večinski del slovenskega naroda v jugoslovanski državi, ki je bila popolnoma centralistično urejena, ni užival nobene ustavnopravne avtonomije. Zaradi kompaktne etnične naselitve in zaradi prevlade politične stranke SLS, ki se je zavzemala za avtonomijo, pa je dejansko živel dokaj avtonomno narodno življenje, ki ga tudi centralistična beograjska zakonodaja ni mogla spodnesti. Slovenija se je gospodarsko in kulturno dobro razvijala. V njenem političnem življenju pa je do uvedbe šestojanuarske diktature (1929) vladal hud boj med Slovensko ljudsko stranko in liberalno Jugoslovansko demokratsko stranko.

Druga svetovna vojna

Kraljevina Jugoslavija je z Nemčijo 25. marca 1941 podpisala pogodbo z Nemčijo, dva dni kasneje, 27. marca, pa je sledil puč, ki ga je vodil letalski general Dušan Simović. Regent knez Pavel je bil odstavljen, naslednika pa so razglasili za polnoletnega. Začasno vodenje je prevzel general. Ker se Hitlerju Jugoslavija ni zdela več zanesljiva, je **6. aprila 1941** brez vojaške napovedi vdrl v državo. Napad se je začel z bombardiranjem Beograda, pri čemer je umrlo 20.000 ljudi. Odpor jugoslovanske kraljeve vojske je bil zgolj simboličen. /.../ Italijanska vojska je svoj napad začela šele 11. aprila, ko se je vključila tudi Madžarska. /.../ Nemška vojska je vdrla tudi iz Bolgarije in z mobiliziranimi enotami zlahka preprečila umik Jugoslovanske vojske na solunsko fronto. Tako je bila Kraljevina Jugoslavija

¹⁰ I love Slovenija, i-love-slovenija.50webs.com/zgodovina-slovenije.html, 1. 3. 2018.

okupirana s strani štirih okupatorjev, slovensko ozemlje pa je bilo razdeljeno med Nemčijo, Italijo, in Madžarsko. /.../ 26. aprila 1941 je bila v Ljubljani ustanovljena Protiimperialistična fronta (ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo preimenovana v **Osvobodilno fronto**), ki je začela oborožen boj proti okupatorjem. /.../ 22. junija 1941 je bil ustanovljeno glavno poveljstvo partizanskih sil in na isti dan so bile objavljena Gesla osvobodilnega gibanja OF. /.../ Vodilno vlogo v Osvobodilni fronti je s podpisom Dolomitske izjave 1. marca 1943 prevzela **Komunistična partija Slovenije**, ki je v krvavem NOB sama prevzela vso oblast.

Leta 1943 je na Kočevskem nastalo znatno osvobojeno ozemlje, na katerem je OF organizirala Kočevski zbor, na katerem je izvolila najvišji organ slovenske države, sprejela odločitev o priključitvi Primorske Sloveniji in izvolila delegacijo za II. zasedanje AVNOJ-a. Ob koncu vojne je slovenska partizanska vojska skupaj z Jugoslovansko armado in sovjetsko Rdečo armado osvobodila celotno slovensko etnično ozemlje.

Nastanek federativne Jugoslavije

Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju oktobra 1943 se je odločil za vključitev Slovenije v novo Jugoslavijo, ki je bila ustanovljena na II. zasedanju AVNOJ-a v Jajcu novembra 1943 in bila dve leti kasneje razglašena za **Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo** (FLRJ). Slovenija se je kot njen sestavni del preimenovala v Ljudsko republiko Slovenijo. Do leta 1947 je bila nacionalizirana vsa zasebna dejavnost. Po prelomu s Sovjetsko zvezo leta 1948 je Jugoslavija začela uvajati milejšo obliko socializma, ki je temeljila na družbeni lastnini in samoupravljanju. /.../ Leta 1963 se je FLRJ preimenovala v **Socialistično federativno republiko Jugoslavijo** (SFRJ), Slovenija pa v Socialistično republiko Slovenijo.¹¹

Z dopolnitvijo podatkov s spletne strani¹² navajava naslednji pregled političnih ureditev oziroma držav in vojnih obdobij na našem ozemlju v obravnavanem času:

1867–1914	Avstro-Ogrska
1914–1918	Avstro Ogrska (prva svetovna vojna 28. 7. 1914 – 11. 11. 1918)
29. 10. 1918	Država Slovencev, Hrvatov in Srbov
1. 12. 1918	Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev
3. 10. 1929	Kraljevina Jugoslavija
1941–1945	Nemška okupacijska oblast (druga svetovna vojna, v Slov. 6. 4. 1941–15. 5. 1941)
10. 8. 1945	Demokratska federativna Jugoslavija (DFJ)
29. 11. 1945	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) – do leta 1963.

2.4 ZGODBE IZ KOFUTNIKOVE DOMAČIJE

Kofutnikova domačija ima bogato zgodovino, ki jo moramo poznati, da razumemo pomen fotografij. Na kratko povzemava zgodbe iz Kofutnikove domačije po gradivu posebne delovne skupine z naslovom *Kofutnikova domačija kot ekomuzej*.¹³

- 1. Rejniška zgodba:** Oče, Johan Giovanelli starejši, je bil rejenec iz Trsta, ki so ga Mačkovi kasneje posvojili in je podedoval kmetijo.
- 2. Županova zgodba:** Johan je bil leta 1924 izvoljen za župana Občine Jarše, kar je opravljal tri mandatna obdobja (12 let). Bil je tudi aktiven član v več društvih.
- 3. Slamnikarska zgodba:** Katarina Kaplja, Johanova žena, je šivala slamnike v domžalski slamnikarski tovarni, dokler je bila še dekle, sezonsko pa je hodila šivat slamnike na Dunaj in

¹¹ I love Slovenia, i-love-slovenija.50webs.com/zgodovina-slovenije.html, 1. 3. 2018.

¹² Jugoslavija, <https://sl.wikipedia.org/wiki/Jugoslavija#Kronologija>, 1. 3. 2018.

¹³ Andreja Pogačnik Jarc, Saša Roškar, Katarina Rus Krušelj, Vilma Vrtačnik Mrčun: Kofutnikova domačija kot ekomuzej, Načrt interpretacije, Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Projekt Kofutnikova domačija, 2017, str. 15–24.

v Linz. Johanova sestra in dva brata so se izselili v Ameriko, v New York, kjer so delali v slamnikarskih tovarnah. Domov so pošiljali denar in pakete.

4. **Zgodba prve svetovne vojne:** Med prvo svetovno vojno je bil Johan Giovanelli vojak v Galiciji. Vrnil se je z grenkimi vojnimi izkušnjami in kot invalid.
5. **Delavska zgodba:** Johan Giovanelli je najprej delal v bližnjem Velkavrhovem mlinu, kjer je bila poročena njegova sestra, po 12-letnem županovanju pa se je zaposlil v tekstilni tovarni Induplati Jarše. Tam sta delala tudi oba njegova sinova, Ivan in Lovrenc.
6. **Dve zgodbi druge svetovne vojne:**
 - **Ikotova zgodba:** Najstarejši sin Ivan-Iko je odšel kot obveznik v nemško vojsko, nato pa je pobegnil v partizane, kjer je bil ranjen in ujet. Maja 1944 je umrl krute smrti v taborišču Mauthausen.
 - **Prisilna izselitev:** Vso družino so Nemci oktobra 1944 izselili, na pragu hiše pa ustrelili sosedovega mlinarja. Kot taboriščniki so bili do osvoboditve maja 1945 ujeti v gradu Goričane.
7. **Povojna zgodba:** Johan je pomagal pri vzpostavitvi nove krajevne oblasti, na njegovi kmetiji pa ga je pri delu nadomeščal nemški vojni ujetnik. Oba njegova otroka sta bila aktivna v krajevni mladinski organizaciji.
8. **Bivanjska zgodba:** Kofutnikova delavsko-kmečka družina v Srednjih Jaršah je živela v leseni brunasti hiši z enim bivalnim in enim spalnim prostorom, črno kuhinjo v veži, kjer so postopoma nameščali sodobnejše štedilnike. Večino objektov v Jaršah so po drugi svetovni vojni spremenili in prilagodili novim bivanjskim razmeram, Kofutnikova hiša pa je ostala zamrznjena v času.

2.5 RODOVNIKI DRUŽIN GIOVANELLI, VELKAVRH IN KAPLJA

Za analizo fotografij nama je zelo dobro služil rodovnik družine Giovanelli, ki je od leta 1879 živela v Kofutnikovi domačiji. Rodovnik, ki sva ga s podatki nekoliko dopolnila, sva povzela po raziskovalni nalogi *Ameriška pisma iz Kofutnikove domačije*.¹⁴

Preglednica 1: DRUŽINA JOHANA GIOVANELLIJA st., Srednje Jarše 14, Plahutnik (Klofutnik)

MAČEK MARIA (MICI) Sr. Jarše 14 * 26. 6. 1841 +15. 4. 1922 (81 let)	JOANES JOHAN GIOVANELLI Trst, Sr. Jarše 14 * 11. 9. 1852 p. 13. 10. 1879 + 1. 3. 1933 (81 let)	MARJANA HABJAN Zg. Domžale 7 * 7. 6. 1855 p. 13. 10. 1879 + 4. 12. 1914 Sred. Jarše (59 let)
--	---	---

FRANCISCA (FRANCA) Sred. Jarše 14 * 26. 2. 1882 p. 16. 9. 1906 Mihael Pirmat A. 25. 9. 1906 + 5. 12. 1945 New York (63 let)	CATHARINA (KATARINA) Sred. Jarše 14 * 22. 4. 1883 +19. 9. 1884 Sred. Jarše (1 leto)	JOANNA (IVANA, JOHANA) Sred. Jarše 14 * 10. 2. 1885 +27. 2. 1887 Sred. Jarše (2 leti)	FRANCISCUS (FRANCE) Sred. Jarše 14 * 4. 2. 1887 p. 27. 9. 1908 Helena Žagar Banja Loka (Bela krajina) A. okt. 1906 +20. 10. 1960 New York (73 let)	JOANNA (IVANA, JOHANA) Sred. Jarše 14 * 21. 5. 1889 1909 Dunaj slam. p. 14. 2. 1915 Viktor Velkaverh +1980 Sred. Jarše (91 let)	LAURENTIUS (LOVRENC) Sred. Jarše 14 * 10. 8. 1891 slam., mlinar p. 9. 1. 1915 Kralj Francisca, Zg. Domžale 39 A. okt. 1920 +1962 New York (71 let)	JOANNES (IVAN, JOHAN) Sred. Jarše 14 * 22. 5. 1894 v Karpatih ranjen na desni nogi, nič prstov, mlinar p. 8. 7. 1923 Dob Katarina Kaplja Vir 1, Dob + 23. 5. 1964 (70 let)
--	---	---	---	--	--	---

¹⁴ Ferlič, Žan, Prajs, Miha. *Ameriška pisma iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah iz prve polovice 20. Stoletja*. OŠ Rodica, 2016, str. 7–8.

Preglednica 2: DRUŽINA JOHANA GIOVANELLIJA ml., Srednje Jarše 14, Plahutnik (Klofutnik)

JOANES (IVAN, JOHAN) GIOVANELLI Sred. Jarše 14 * 22. 5. 1894 p. 8. 7. 1923 Dob + 23. 5. 1964 (70 let)		CATHARINA (KATARINA, KATI) KAPLJA Vir 1, Dob * 23. 9. 1896 p. 8. 7. 1923 Dob + 12. 2. 1988 (92 let)		
JOANNES (IVAN, IKO) Sr. Jarše 14 * 21. 3. 1924 + 7. 5. 1944 Mauthausen (20 let)	JOSEPHA (PEPCA) Sr. Jarše 14 * 10. 4. 1925 p. Jože Žebovec - živi v Domžalah, MGC Bistrica	TERESIA (ZINKA) Sr. Jarše 14 * 14. 10. 1926 + 18. 5. 1930 Sred. Jarše (4 leta)	LAURENTIUS (LOVRENC, LOVRO) Sr. Jarše 14 * 10. 8. 1928 + 6. 12. 2015 Domžale (87 let)	KATI Sr. Jarše 14 * 22. 4. 1932 + 3. 3. 1933 Sred. Jarše (1 leto)

Preglednica 3: DRUŽINA IVANE GIOVANELLI, POR. VELHAVERH, Srednje Jarše 34 (22)

VIKTOR VELKAVERH Sr. Jarše 21 * 2. 9. 1890 p. 14. 2. 1915 + 3. 10. 1924 Studenec, delirium (34 let)		JOANA (IVANA/JOHANA) GIOVANELLI Sr. Jarše 14 * 21. 5. 1889 p. 14. 2. 1915 +1980 (91 let)		
STANISLAUS (STANKO) Sr. Jarše 34 * 6. 6. 1915 + 30. 6. 1917 Ubil se, osena šajba od mlinsk. kolesa nanj padla. (2 leti)	JOANA (IVANKA) Sr. Jarše 34 * 25. 2. 1917 p. 18. 5. 1941 Leopold Kos	MARIA (MINKA) Sr. Jarše 34 * 21. 12. 1918 p. 18. 5. 1941 Jožef Narobe iz Domžal	STANISLAVA (STANKA) Sr. Jarše 34 * 18. 1. 1921 + 29. 5. 1922 (1 leto)	AGNES (NEŽA) Sr. Jarše 34/22 * 20. 1. 1923 + 28. 1. 1923 (8 dni)

* Pripis: »1916 kupil mlin, 23. 6. 1923 prodal Keršmancu, leta 1924 naredil novo hišo v Sred. Jaršah 40.«

Pri Kofutniku je v obdobju med obema vojnama živel tudi Franjo Moder, nezakonski sin Franceta Giovanellija, ki se je oktobra 1906 izselil v Ameriko. Iz menceške mrliške knjige sva o njem dobila naslednje podatke:

FRANC (FRANJO) MODER Domžale *13. 12. 1905 p. v Trzin +10. 8. 1943, Trzin (38 let)
--

O vzroku smrti ni podatka.¹⁵

Na osnovi družinskega nagrobnika na pokopališču v Dobu sva sestavila tudi nepopolni rodovnik družine Kaplja, iz katere izvira žena Johana Giovanellija mlajšega.

¹⁵ Mrliška knjiga Župnije Mengeš, od 1. 1941 do 1972 (posredoval menceški župnik, g. Marko Košir).

Preglednica 4: DRUŽINA KAPLJA, Vir 1, Bezjak

JOŽEF KAPLJA Vir 1, Dob *13. 3. 1852 p. 1879 + 2. 6. 1928 Vir (76 let)	HELENA KOLAR Prikrnica pri Moravčah * 3. 5. 1853 p. 1879 + 6. 3. 1942 Vir (89 let)
---	---

MARIJA (MICI) Vir 1, Dob *28. 10. 1879 - +11. 2. 1959 Vir 1, Dob (80 let)	JOŽEK Vir 1, Dob *okoli 1882 v Ameriko + v Ameriki	FERDINAND (NANDE) Vir 1, Dob * okoli 1885 p. + Dob	CILA Vir 1, Dob * okoli 1888 p. v Ameriko + v Ameriki	TONA Vir 1, Dob * okoli 1891 p. +okoli 1963 Ljubljana	HELENA (LENCA) Vir 1, Dob *2. 8. 1894 1920 v Ameriko + 12. 3. 1988 Vir (94 let)	KATARINA (KATI) Vir 1, Dob * 23. 9. 1896 p. 8. 7. 1923 Dob + 3. 1988 Srednje Jarše (92 let)
--	--	--	--	---	--	--

3 RAZISKOVALNI DEL – ANALIZA FOTOGRAFIJ IN KOMENTARJI PEPCE ŽEBOVEC

Zadnja predstavnica Kofutnikove družine je danes gospa Pepca Žebovec, ki je tam živila od rojstva leta 1925 pa do poroke leta 1951. Danes biva v Medgeneracijskem centru Bistrica v Domžalah (soba 305), kjer sva jo obiskala trikrat: 13. oktobra 2017, 15. januarja 2018 in 1. marca 2018. Skupaj z njo sva pregledala vse fotografije, gospa Pepca pa nama je pripovedovala vse, kar jo je določena fotografija spominjala. Ob določenih fotografijah sva izvedela cele življenjske zgodbe ljudi na fotografijah.

Vse fotografije je ga. Pepca podarila Kulturnemu domu Franca Bernika Domžale, zato vira fotografij nisva posebej navajala.

3.1 FOTOGRAFIJE DRUŽINE

FOTOGRAFIJA D1: okoli 1885



Marjana Habjan, por. Giovanelli in njen mož Johan Giovanelli starejši z enim od svojih otrok (predvidevava, da je na sliki najstarejša Frančiška, roj. 1882, ker ni ostalih otrok).

Pepca Žebovec: *To je atka, moj dedek, in njegova žena Marjana Habjan z enim od otrok. Babica Marjana je umrla že kmalu* (op: 4. 12. 1914). *Ker sta dedek in ata ostala sama, brez gospodinje, se je moral moj ata kmalu oženiti. Med prvo vojno je moral atka vse delati sam, ker je bil ata na ruski fronti. Brat France in sestra Franca sta bila že v Ameriki, sestra Ivana se je poročila* (op.: 14. 2. 1915), *stric Lovrenc pa se je poročil v Domžale* (op. 9. 1. 1915), *verjetno je bil tudi v vojski* (opomba: v Ameriko je odšel okt. 1920).

Analiza fotografije D1:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1885, pri fotografu v Kamniku ali Ljubljani
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Marjana Habjan, por. Giovanelli, 27 let Johan Giovanelli st., 30 let Frančiška Giovanelli, 3 leta
V kakšni povezavi s to družino so druge osebe?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, klobuk, robček
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	igrača (konjiček na kolesih)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče stoji, mati sedi, otrok se drži matere.

FOTOGRAFIJA D2: ok. 1906



Družina Kaplja, v kateri se je rodila Katarina Kaplja (na sredini med staršema) ok. 1906.

Pepca Žebovec: *To sta bila ata in mama od naše mame, pa njene sestre in brat. V prvi vrsti so (z leve) mama Helena, hčerka Kati, oče Jože in hčerka Lenca. Zadaj stojijo z leve: hčerki Tona, Mici, sin Nande (Ferdinand) in hčerka Cila. Manjka sin Jožek, ki je že prej odšel v Ameriko. Kasneje sta odšli v Ameriko še Cila in Lenca. Na domačiji je ostala hčerka Mici, ki pa se ni poročila. Sin Nande je naredil hišo v Dobu. Preživel je s furmanstvom, moravški kremenčev pesek je s konjem vozil na železniško postajo in s tem zaslužil. Vozili so ga v Domžale na vagonce, ki so jih poslali izven države. Moja mama Kati je bila najmlajša v družini, tukaj je stara približno 10 let. Vse ženske so imele dolge obleke. Oče Jože Kaplja je bil doma pri Bezjak na Viru, mama Lena ali Helena pa je prišla iz Prikrnice pred Moravčami, tam je bila doma. Včasih smo še s konjem šli tja. Najbrž so to fotografijo poslali tudi v Ameriko.*

Analiza fotografije D2:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1906 na Viru.
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 10 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	njena družina, oče, mama, brat in sestre
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	8
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče in mati sedita, pes leži pred njimi

FOTOGRAFIJA D3: ok. 1919



Tri sestre: Lenca, Tona in Kati Kaplja. Lenca je bila rojena leta 1894, Kati pa leta 1896. Pepca Žebovec: *Sestre Lenca, Tona in Kati Kaplja. Manjkata sestri Cila in Mici. Fotografirale so se pri fotografu. To so bile slikane še prej, ko so bila dekleta. V Ameriko sta se izselili Lenca in Cila. Tona je tudi šla v Ameriko, pa je tam ugotovila, da je noseča. Tisti čas v New Yorku ni nikamor šla, samo šivala je za Slovenke. Nanosile so ji zelo veliko blaga, ona pa jim je šivala lepe obleke. Znala je prav fino šivat. Ko je bila še doma, jo je družina, ki je živela na gradu Krumperk, najela, da je njihovim trem dekletom in mami naredila obleke. A ni šivala doma. Vedno so prišli ponjo in je niso pustili domov, dokler ni vsem sešila obleke. Bila je dve do tri leta starejša od Lence in se je poročila okoli leta 1919.*

Analiza fotografije D3:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919 .
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 23 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sestri Lenca in Tona
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	mizica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA D4: ok. 1919



Kofutnikova družina okoli leta 1919 z družino Ivane Giovanelli, por. Velkavrh.

Pepca Žebovec: *To je naša družina. Spredaj sedi naš atka (dedek), ki je bil iz Italije prinešen. Poleg njega je njegova hčerka, atova sestra Ivana Velkavrh in njen mož Viktor. Ob njem je njuna hčerka Ivanka, poleg tete Ivane pa hčerka Minka, ko je bila še zelo majhna. Velkavrh je imel takrat mlin (kasneje Osolinov). Sestrična Ivanka Velkavrh je bila 8 let starejša od mene, Minka pa 6 let. Mene še ni bilo. Na levi stoji moj bratranec Franjo Moder (roj. 1905), ki je bil nezakonski sin strica Franceta. Stric je imel v Domžalah tega fanta, preden je odšel v Ameriko. Francelj (Franjo Moder) ni hotel živeti pri mami v Domžalah, pa je stric France prosil ata, da bi bil pri nas, pa da bo zanj pošiljal denar. Tako je potem tudi bilo. Fant je bil zelo bister, a se ni rad učil. Imel je dobre službe. Hodil je v Ljubljano nekam, da se je izučil. Mi smo bili mlajši. Potem se je poročil v Trzin, neko Angelo je imel za ženo. Med drugo svetovno vojno je potem nesrečno preminul; v nekaj se je vtaknil med vojno, pa so ga partizani ustrelili. Ne vem, kje bi bila posneta ta fotografija.*

Analiza fotografije D4:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919 v Srednjih Jaršah.
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 67 let Johan Giovanelli, 25 let Johana Giovanelli, por. Velkavrh, 30 let Franjo Moder, 14 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Viktor Velkavrh, 29 let, Ivanka, 4 leta, Minka, 1 leto
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	7
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf ali amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stopnice, lesena klopca
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	najmlajšo deklico drži njena mati, starejšo pa njen oče

FOTOGRAFIJA D5: ok. 1922



Tona Kaplja, por. Per in njen mož Franjo Per.

Pepca Žebovec: *Teta Tona in njen mož Franjo Per. Imela sta tri hčerke: Branko, Danico in Vero. Tonin mož je bil oficir, zato je v uniformi takratne jugoslovanske države, Kraljevine Jugoslavije. S sestričnami nimam več stikov. Živelii so v Ljubljani. Vera Per¹⁶ je bila igralka, a je kmalu umrla. Zaradi odrskih luči je dobila raka na oči. Branka je delala v farmaciji, v Leku je bila glavna revizorka v Ljubljani in v Mengšu. V Mengeš so jo vedno vozili, ko je hodila sem na kontrolo. Danica je bila pa uboga. Pred vojno je študirala, potem pa je bila v partizanih. Po vojni so jo poslali v Rusijo, da bi prevzela neko stvar. Ko smo se skregali z Rusi leta 1948, ji je bilo prav težko, saj je komaj ušla. Neki dobri ljudje so jo skrili, da je niso ubili. Takrat se je tako prestrašila, da se ji je začelo blesti. Potem je bila pol leta doma, potem pa je morala v psihiatrično bolnico na Studenec. Od takrat je bila v bolnici za določen čas, pa malo doma, pa spet na Studencu, vse do svoje smrti. Umrla pa je pred tremi ali štirimi leti (opomba: ok. 2015). Ampak ni imela take bolezni, da bi bila zmeraj bolna. V bolnici so jo dobro poznali. Prišli so časi, ko se ji je stanje izboljšalo. Ko so to opazili, so izkoristili njeno znanje. Imela je svojo sobo poleg pisarn tako, da ni imela stikov z drugimi. Ker je dobro znala jezike, nemško in rusko, je veliko prevajala. Ne vem, kakšna dela je še opravljala, vem le, da jim je veliko pomagala. To mi je povedala gospa, ki je skrbela zanjo. Rekla je, da so se ji čudili, kako dobro se je naučila teh jezikov. Mogoče je že to študirala v Ljubljani pred vojno. Revica ni imela nič od življenja. Teta Tona, njena mama, jo je ob počitnicah vedno vzela domov. Takrat je bila popolnoma normalna in je prišla sama z vlakom k nam v Jarše. Teta Tona je živela približno tako dolgo, kot naša ata. Tonin mož Franjo pa je padel med drugo svetovno vojno. Bil je zaprt v Peskari, to je bilo vojno taborišče za oficirje. Ko je Italija kapitulirala, je ušel. Bilo je več ujetnikov iz Ljubljane. Že prej je bilo dogovorjeno, kam se morajo javiti, da bodo šli takoj v partizane. Potem je šel v partizane in je bil v Titovem štabu. Nekje na Dolenjskem je bila takrat zelo težka borba, ne morem se spomniti, kje je ta kraj. Dve (ali več) brigade so bile čisto obkoljene in Titov štab tudi. Tito je prišel do njega in mu rekel: »Franjo, nobenega nimam, ti nas boš izvlekel iz tega, če nas bo kdo. Ti si bil toliko časa v vojski.« Franjo je potem res šel s svojo brigado nekje naokrog, da so zasedli neko območje. Borili so se približno dva dni, toliko časa, da so prišli do izhoda, da so prišli ven iz obroča. In takrat, ko so se prebili naprej, je eden od zadaj*

¹⁶ Vera Per (Ljubljana, 28. 1. 1934–19. 2. 2004, Ljubljana), igralka. Absolvirala je študij na AGRFT v Ljubljani, 1957 – 1962 je bila članica SLG v Celju, nato do 1997 v MGL. Upodabljala je ženske iz gledališke klasike. /.../ Nastopala je na slovenski Tv (nadaljevanki TV-žehtnik, Košnikova gostilna) in v filmih. Vir: Osebnosti, Veliki slovenski biografski leksikon, od M do Ž, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2008, str. 815.

ustrelil mojega strica. En drugi pa je to videl. Ta, ki ga je ustrelil, je bil partizan, a so ga že dalj časa sumili, da je bil med partizane poslan od Nemcev. Ta, ki je to videl, je skočil nanj, ga podrl na tla in poklical druge, da so ga zgrabili in predali. To je bilo v borbi. Potem ne vem, kaj so z njim naredili, stric Franjo pa je umrl. Eden je pripovedoval, da so ga težko obdržali, da jih je več ranil in da je na koncu dobil svojo kazen. Eden iz Doba je bil prav v tej borbi in je poznal človeka, ki je strica Franja ustrelil.

Analiza fotografije D5:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1922
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sestra Katarine Kaplja in njen mož
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, njen mož v oficirski uniformi
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

Tonina najmlajša hči je bila igralka Vera Per. O njej sva našla nekaj podatkov tudi na spletu. Rodila se je 28. 1. 1934 in umrla 20. 2. 2004 (živela je 70 let). Navajava zapis s spleta.

Umrla igralka Vera Per, Slovo gledališke igralkice (20. februar 2004 ob 13:23, Ljubljana - MMC RTV SLO)



»V Ljubljani je po hudi bolezni ponoči umrla dramska igralka Vera Per, dolgoletna članica ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega. Vera Eržen Per - rojena 28. 1. 1934 v Ljubljani - je igralsko pot začela v SLG-ju Celje, od koder je leta 1962 odšla v Ljubljano.

Več kot 30 let z MGL-jem: Po odru Mestnega gledališča ljubljanskega je hodila vse do leta 1997, večkrat pa je sodelovala tudi v predstavah Koreodrame.

Več kot 50 različnih vlog: Perova je v svoji umetniški karieri izoblikovala več kot petdeset vlog, zaznamovale pa so jo predvsem interpretacije likov v modernih evropskih in ameriških dramah. Takšna je bila tudi njena zadnja vloga - nastopila je v drami Kripl z Inishmana Martina McDonagha. Med njene najbolj znane vloge sodijo Julija v Shakespearovi tragediji Romeo in Julija, Irena v Čašuletovi Socialistični Evi, Nataša v Ponižanih in razžaljenih Dostojevskega, Donna Elvira v Frischovem delu Don Juan ali Ljubezen do geometrije, Estelle v Anouilhovem Valčku toreadorjev, Margarita v Strniševem Samorogu, Helga v Duerenmattovih Prekrščevalcih, Sestra Monika v Hiengovi Lažni Ivani, Eva v Ayckbournovi igri Samemu ni

dobro biti, Ann Putnam v Millerjevem Lovu na čarovnice, Brigita v Kleistovem razbitem vrču, Gertruda v Goldonijevi Pahljači in druge.

Za dramske vloge tudi veliko nagrad: Vera Eržen Per je za svoje umetniško ustvarjanje prejela tudi veliko nagrad, med njimi študentovsko Prešernovo nagrado za Ofelijo, priznanje Združenja dramskih umetnikov Slovenije (ZDUS) za vlogo Marlene v Fassbinderjevi drami Grenke solze Petre von Kant in leta 1996 priznanje Združenja dramskih umetnikov Slovenije za življenjsko delo.¹⁷

FOTOGRAFIJA D6: ok. 1922



FOTOGRAFIJA D7: ok. 1922



D6 in D7: Otroci Cile Kaplja, por. Štefančič in njihov stric Franjo Per.

Pepca Žebovec: *To sta sinova tete Cile, ki sta živela pri Bezjak, pri starih starših, kasneje pa jih je mama vzela v Ameriko. Cila je imela tri sinove, eden pa se ji je rodil v Ameriki. Ti otroci, fantje, so bili večkrat pri teti Toni v Ljubljani, stric Franjo je tudi poskrbel, da so vsi študirali v Ljubljani. Ko so bili stari 18 let, so odšli v Ameriko. Njihova starša sta poslala kontakte, pa eden je sem prišel, ki so ga poznali, da so z njim šli v Ameriko. Ko so hodili v osnovno šolo v Dob, so bili na Viru. Potem pa so študirali v Ljubljani, ob počitnicah pa so bili na Viru. V Ljubljani so stanovali pri teti Toni. Njihov oče in mama Cila sta pošiljala denar zanje. Ko so prišli v Ameriko, sta dva že znala angleško, eden pa je bil še mlajši.*

Analiza fotografij D6 in D7:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1922
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski), šege življenjskega cikla (birma)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	otroci Cile Kaplja in Tonin mož Franjo Per
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2, 2

¹⁷ Umrla je igralka Vera Per, <http://www.rtv slo.si/kultura/oder/umrla-igralka-vera-per/130088>, 10. 1. 2018.

Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, rokavice, metuljček, oficirska uniforma
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	igrača – konjiček za guganje, knjiga, stol, zavese
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	knjiga, konjiček

FOTOGRAFIJA D8: ok. 1922



Katarina Kaplja v mladosti.

Pepca Žebovec: *Na fotografiji je mama, še preden se je poročila. Lase je imela spletene v kito, ki je bila zadaj speta. Okoli vratu ima krzno in lepo obleko. Takšna je bila takratna moda.*

Analiza fotografije D8:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1922
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 26 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, krzno, verižica
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	krzno za vratom

FOTOGRAFIJA D9: 8. 7. 1923



FOTOGRAFIJA D10: 8. 7. 1923



D9: Nevesta Katarina Kaplja 8. julija 1923. D10: Poročna fotografija Katarine Kaplja in Johana Giovanellija, 8. julija 1923.

Pepca Žebovec: Poročno obleko je mami prinesla sestra Lenca iz Amerike. Oče in mama sta se poročila v Dobu, ohcet pa je bila na Viru pri Bezjaku, to je bila zadnja hiša na Viru v smeri proti Dobu, kjer je bila mama doma. Fotografirali so se v Kamniku na poročni dan 8. julija 1923.

Analiza fotografij D9 in D10:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	na poročni dan, 8.julija 1923
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 27 let – nevesta Johan Giovanelli, 29 let – ženin
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1, 2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, pajčolan, drugi dodatki (rokavice, metuljček, robček, verižica)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	nevesta s šopkom rož stoji, ženin in nevesta s šopkom rož sedita

FOTOGRAFIJA D11: 8. 7. 1923



Ohcet Katarine Kaplja in Johana Giovanelli, na Viru, 8. julija 1923.

Pepca Žebovec: »Včasih je mama pripovedovala, kako je bilo na ohceti. Vse je Lenca komandirala. Bel šopek, moderne čevlje itd. Zbrala se je vsa žlahta.

Na sliki zadaj so: Jernej Pirnat in njegova žena Matilda, mamina sestra Cila (ki je prišla iz Amerike), Močilnikova Minka, soseda v Jaršah, Domine, njen brat – v zadnji vrsti.

V drugi vrsti stojijo: sosed Ručigaj, mož od šivilje, mož od sestrične, sestrična Škrabarjeva iz Domžal, sestra Tona in njen mož Franjo in še nek moški.

Poleg ženina in neveste: desno od ata sedi teta Ivana in njen mož Viktor (op.: umrl je naslednje leto, 3. 10. 1924). Levo od mame sedi njena sestra Lenca, Janez Ručigaj in Ručigajeva, soseda v Jaršah, ki je bila šivilja.

Na tleh sedijo otroci: trije fantje so od Cile (pustila jih je doma, ko je šla v Ameriko, da so tukaj hodili v šolo) in Francelj, ki je živel pri nas (opomba: nezakonski sin strica Franceta Giovanellija, ki je leta 1906 odšel v Ameriko). Ena od deklic je Tonina hčerka Branka Per iz Ljubljane, potem pa sta še Ivanini hčerki Ivanka in Minka.

Teta Ivana je imela ob slavjih vedno pečo. Ker je imela vročinsko bolezen, je bila celo življenje brez las. Doma je bila zmeraj »poštučkana« z ruto na glavi, če pa je kam šla, je nosila lasuljo. Pečo si je znala narediti sama, sama jo je tudi naravnala na petelina.

Analiza fotografije D11:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	na poročni dan, 8. julija 1923
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka - ohcet)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 27 let – nevesta Johan Giovanelli, 29 let – ženin

	Ivanka Velkavrh, 34, let – ženina sestra
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sorodniki z otroki, sosedi in prijatelji
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	7 otrok, 18 odraslih, skupaj 25 ljudi
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, peča, poročna tančica okrasni (šopki na obleki, pasovi, tiare v laseh), drugi dodatki (rokavice, robčki v suknjiču), Franjo Per v oficirski uniformi
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopki rož, gospodarsko poslopje v ozadju
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženin in nevesta sedita v sredini, poleg njiju sedita priči, otroci so spredaj, zadaj so sorodniki, prijatelji in sosednje.

FOTOGRAFIJA D12: 8. 7. 1923



Poroka Katarine Kaplja in Johana Giovanelli s pričami, 8. julija 1923.

Pepca Žebovec: »Janez Ručigaj je bil atova priča, Lenca Kaplja pa mamina. Na sliki sta še teta Ivana in njen mož Viktor.«

Analiza fotografije D12:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	na poročni dan, 8. julija 1923
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 27 let – nevesta Johan Giovanelli, 29 let – ženin Ivana Velkavrh, 34 let – ženina sestra
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	priči ženinu in nevesti, Ivanin mož Viktor
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, mestna noša s pečo,

	poročna tančica, drugi dodatki (rokavice, metuljček, robček, verižica)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	dva šopka rož (nevesta in priča Lenca)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženin in nevesta sedita, ostali stojijo

FOTOGRAFIJA D13: ok. 1924



FOTOGRAFIJA D14: ok. 1924



Johan Giovanelli leta 1924, ko je postal župan Občine Jarše. Žig: Udruženje vojnih invalidov Kraljevine SHS. Ker so Johanu Giovanelliju, ko je bil na ruski fronti v Galiciji, zmrznili prsti, je bil vojni invalid. Bil je brez prstov na nogah, zaradi česar je težko hodil. Pepca Žebovec: »Ata je leta 1924 postal župan Občine Jarše. Ena fotografija iz legitimacije z žigom.«

Analiza fotografij D13 in D14:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1924
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 30 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	zvitek
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	žig Udruženje vojnih invalidov Kraljevine SHS

FOTOGRAFIJA D15: 1934



Kofutnikova domačija leta 1934. Skoraj nespremenjena se je ohranila do danes.

Fotografijo je posnel Peter Naglič iz Šmarce, original pa danes hrani njegov vnuk Matjaž Šporar iz Šmarce.

Pepca Žebovec: *Naša domača hiša je bila s slamo krita do okoli leta 1960. Vsako leto smo jo s slamo prekrivali, kjer je bilo potrebno. Sami smo doma delali škompo iz ržene slame. Prekrivali so jo še potem, ko sem že odšla od doma in sem hodila domov malo pomagat. Ata je umrl leta 1964, a se spomnim, da je še ata organiziral menjavo kritine nad stanovanjskim delom hiše. Kjer pa je bil hlev in šupa, je slama ostala dalj časa. Na čelni strani hiše je bilo več tabel: Zavarovalnica Sava, občinska oglasna deska, za eno založbo, ki je imela sedež v Celju, verjetno za Mohorjevo družbo, ki je izdajala zgodbe. Okna so bila prebarvana z beležem, poleg njih pa so vidna še majhna okenca, ki so jih zabili. Ko se je ata ženil, je v mengeškem župnišču kupil novejša okna. Kar jaz pomnim, smo imeli ta okna. Spomladi, ko smo vsa drva pokurili, pa je bilo takole grdo, kot je na tej sliki.*

Analiza fotografije D15:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1934 v Srednjih Jaršah
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	0
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf Peter Naglič, Šmarca
Kakšne so posebnosti oblačil?	/
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	kužek, slamnata streha

FOTOGRAFIJA D16: ok. 1927



Kofutnikovi otroci okoli leta 1927: na vozičku je mala Zinka, na sredini Iko, desno pa Pepca Giovanelli.

Pepca Žebovec: *Iko, jaz in sestra Zinka, ki je umrla stara komaj tri leta in pol let (op.: roj. 14. 10. 1926, umrla 18. 5. 1930). V temu vozičku smo jo vozili. Umrla je zaradi vnetja slepiča, ki ga takrat še niso znali pozdraviti. Rekli so, da ima zavezana črevca.*

Analiza fotografije D16:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1927, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji, njihova starost in razmerja?	Zinka Giovanelli, 1 leto Iko Ivan Giovanelli, okoli 4 leta Pepca Giovanelli, okoli 2 leti
V kakšni povezavi s to družino so druge osebe?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči ali amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila drugi dodatki (kravata – Iko)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	voziček
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	najmlajša sestra Zinka je na vozičku

FOTOGRAFIJA D17: ok. 1927



Katarina Giovanelli kot birmanska botra Ivanki Velkavrh, okoli 1927.

Pepca Žebovec: *To je mama, ko je bila birmanska botra nečakinji Ivanki. Takrat še ni bilo ročnih torbic, zato so deklice nosile mošnjičke ali pompandurce.*

Analiza fotografije D17:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli 1927 v Ljubljani
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla – birma
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 31 let, Ivanka Velkaverh, ok. 10 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu – D. Rovšek, Ljubljana
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila drugi dodatki (rokavice, mošnjiček)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stojalo in šopek rož v studiu
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA D18: 1927



Helena in Jože Kaplja ob 50-letnici poroke, starša Katarine Kaplja.

Pepca Žebovec: *Mamina starša, dedek Jože in babica Helena, ob zlati poroki. Babica je živela nekaj čez 80 let (opomba: 89 let, 1853–1942), dedek je umrl precej prej, ko sem bila še zelo majhna (1852–1928, 76 let). Babica je umrla med vojno leta 1942. Živela sta doma, pri Bezjak, kjer je po njuni smrti ostala samo še mamina sestra Marija (opomba: 1879–1959, 80 let). Ker se ni poročila, je vedno imela dekle, da so ji pomagale na kmetiji. Imela je eno ali dve delavki, ki sta bili zaposleni v Tosami na drugi strani ceste. Tja sta hodili v službo, pri Bezjak pa sta spali in pomagali na kmetiji.*

Analiza fotografije D18:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1927
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (zlata poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Jožef Kaplja, 75 let Helena Kaplja, 74 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	starša Katarine Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana ali nedeljska oblačila, klobuk
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	žena sedi, mož stoji

FOTOGRAFIJA D19: 1929



Praznovanje zlate poroke staršev Katarine Kaplja leta 1929.

Pepca Žebovec: *Sedijo: mamin brat Nande, mama - Kati Kaplja, por. Giovanelli, pred njo smo otroci: Ivan, jaz in Lovro v naročju. Poleg mame sedi njen oče Jože, pa mama Helena, hčerka Tona Per s hčerkama Danico in Branko pred seboj (hčerka Vera se je rodila kasneje, leta 1934) ter mamina sestra Mici, ki je ostala doma na kmetiji. Stojijo z leve: sestra babice Helene, sosed Dimic, ata, drugi sosed Dimc, bila sta brata, žena soseda Dimica, oficir Franjo Per, Tonin mož, nek sosed in atka (moj dedek po očetovi strani, nekdanj Kofutnikov rejenc).*

Mamina teta, od babice Helene sestra, je bila v Ljubljani pri eni družini, ki je imela veliko šivalnico. Pri njih je kuhala in stregla. Ko je tista ženska umrla, ji je zapustila nekaj denarja. Včlanila se je v društvo, ki so ga imele gospodinjske pomočnice, dekle in kuharice. Te so zbirale denar, da so kupile eno hišo, v kateri so kasneje stanovale, same samice, približno deset jih je bilo v hiši. Znotraj hiše je imela teta eno manjše stanovanje. Tja sva z mamo hodili, ko ji je mama nesla koline.

Analiza fotografije D19:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1929
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (zlata poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 33 let Johan Giovanelli, 35 let Iko Ivan Giovanelli, 5 let Pepca Giovanelli, 4 leta Lovro Giovanelli, 1 leto
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	dedek, babica, tete, strici, sestrični in drugi sorodniki
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	19
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila

Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	spredaj sedijo otroci, na sredini sta zlatoporočenca, ostali zadaj stojijo

FOTOGRAFIJA D20: ok. 1931



Družinska slika Kofutnikovih, ki je nastala leta 1931. Sedijo (z leve): sin Lovro, mama Katarina, oče Johan in dedek Johan (atka), med njima stoji hčerka Pepca. Zadaj stojijo: Johanova nečakinja Ivanka Velkavrh, sin Ivan (Iko) in nečakinja Minka Velkavrh. Pepca Žebovec: *»Naša družina. Za to fotografijo smo se šli slikat v Kamnik. Z nami sta bili tudi sestrični Ivanka pa Minka, hčerki tete Ivane. Spredaj desno pa je atka, moj dedek, ki smo ga imeli vsi tako zelo radi. Bil je tako: zmeraj so mu iz Amerike pošiljali denar, kakšne dolarje, pa je šel h Petru, kjer je bila gostilna in nakupil preste. Otroci pa smo bili tako »neumni« na preste. Spravljen je imel v rekelcu in nam jih je dajal. Atka se spomnim zelo dobro. Francelj, moj bratranec, ki je živel pri nas, se je enkrat napravil v parklja, pa je za mano tekkel in me strašil. Atka pa je bil zelo hud nanj. Rekel je: »Marš, ven!« Meni se je zelo dobro zdelo, da se je parkelj atka ubogal. Spraševala sem ga: »Ali se tebe parkelj boji?« »Pa ja se me boji,« je rekel. Takrat še nisem nič vedela, kdo je bil parkelj. Sestrični Ivanka in Minka sta bili »zmeraj« pri nas, še posebno potem, ko mlina niso imeli več in jima je umrl oče. Imeli sta tudi brata Stanka, ki ga je ubil mlinski kamen, ki je padel nanj. Zelo so žalovali za njim.«*

Analiza fotografije D20:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1931 v Kamniku
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	portret – skupinski
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 79 let, Johan Giovanelli, 37 let, Kati Giovanelli, 35 let, Iko Ivan Giovanelli, 7 let, Pepca Giovanelli, 6 let, Lovro Giovanelli, 3 leta.
V kakšnem sorodu so še druge osebe na fotografiji?	Ivanka Velkavrh, 14 let, Minka Velkavrh, 13 let
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	8
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu

Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož (Pepca)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	starejši sedijo, otroci stojijo, najmlajši pa sedi zraven mame

FOTOGRAFIJA D21: ok. 1936



Mama Katarina Giovanelli z otroki, (z leve) Pepca, Lovro in Iko.

Pepca Žebovec: »To je bilo pozimi, zato smo oblečeni v plašče. Slikali smo se neko nedeljo doma, pred sklanimi drvmi. Ob nedeljah smo se s konjem pogosto peljali na Vir, kjer je bila doma mama. Otroci smo ostriženi. Ata je strigel vse fante, pa tudi mene, pa še veliko drugih otrok. Na dvorišče je prinesel stol in nas strigel. Ob takih prilikah so hodili sokrajani z otroki k nam in mu rekli: »Glej, Johan, prosim te, da tudi mojo hčerko postrizeš tako, kot je tvoja.« Ampak jaz sem imela zelo goste in trde lase, kot žimo, nekatere pa so imele tanke lase in frizura zato ni bila enaka. Meni je dobro pristajala, nekaterim pa ne.

Analiza fotografije D21:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1936 na Viru.
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 40 let Pepca Giovanelli, 11 let Iko Ivan Giovanelli, 12 let Lovro Giovanelli, 8 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, baretka
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	drva, lesene deske
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA D22: ok. 1937



Družina Johana Giovanellija: oče Johan, mama Kati, otroci: Iko, Pepca in Lovro.
Pepca Žebovec: »To smo mi na vrtu, pred hišo. To so bile majhne slike. V ozadju se vidi, da imamo še slamnato streho.«

Analiza fotografije D22:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1937, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 41 let Johan Giovanelli, 43 let Ivan Giovanelli – Iko, 13 let Pepca Giovanelli, 12 let Lovro Giovanelli, 9 let
V kakšnem sorodu so še druge osebe na fotografiji?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	5
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	domača hiša
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	otroci so razvrščeni po velikosti

FOTOGRAFIJA D23: ok. 1938



FOTOGRAFIJA D24: ok. 1938



D23: Družina Johana Giovanellija. D24: Kofutnikovi otroci: Iko, Pepca in Lovro.

Pepca Žebovec: D23 - Doma smo pred hišo. Z leve: Iko, mama, Lovro in jaz ter ata. Na desni je dekle, Mici, doma iz Potoka v Tuhinjski dolini, ki je takrat živela pri nas. Hodila je delat v tovarno Induplati, kar pa je imela prostega časa, je pomagala pri nas na polju. Atka ni na sliki, ker je že prej umrl. V cimru smo naredili še eno ozko posteljo za to žensko, doma narejeno, kjer je prespala. Več let je bila pri nas pred drugo svetovno vojno. Slika je posneta okoli leta 1938. D24 - Na našo uto je nekdo prislonil kolo. V bližini tega mesta sem imela moj vrtek za rože. Pred nami je tudi kužek. Tega psa sem imela povsod s seboj, vedno je šel z mano.

Analiza fotografij D23 in D24:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1938, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 42let Johan Giovanelli, 44let Iko Ivan Giovanelli, 14 let Pepca Giovanelli, 13 let Lovro Giovanelli, 10 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6 in 3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	kolo, streha domače hiše, vrtna uta, grmovje, šopek rož (Pepca)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče in mati sedita, najmlajši Lovro je med njima, otroci so razvrščeni po starosti, kužek

FOTOGRAFIJA D25: ok. 1940



FOTOGRAFIJA D26: ok. 1940



D25: Lovro Giovanelli s harmoniko. D26: Družina Giovanelli pred hišo.

Pepca Žebovec: D25 - *Že od malega je Lovro igral na harmoniko, naučil pa ga je ata. Fotografija je posneta na vrtu. D26 - Podobna fotografija pred hišo: stojiva jaz in Iko, sedita pa mama in oče. Lovro se nikoli ni hotel slikati, ne vem zakaj.*

Analiza fotografij D25 in D26:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 44 let Johan Giovanelli, 46 let Lovro Giovanelli, 12 let Pepca Giovanelli, 15 let Iko Giovanelli, 16 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1 in 4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	harmonika, slamnata streha
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče in mati sedita, veliko zelenja

FOTOGRAFIJA D27: ok. 1940



Johana Velkavrh s hčerkama Ivanko in Minko ter dvema sosedama.

Pepca Žebovec: Teta Ivana, atova sestra, je imela vročinsko bolezen in je zaradi nje izgubila lase, zato je vedno nosila ruto. Takrat je bilo več takih, ki so zaradi te bolezni izgubili lase za celo življenje. Poleg tete sta sestrični Minka in Ivanka, drugi dve pa sta sosedi: na desni je ena, ki je pomagala v trgovini, na levi pa je druga soseda. Slikano je bilo pred tetino hišo, ne pri mlinu, ampak nasproti Bunkeža, kjer so zgradili novo hišo. To je prva hiša od gostilne Bunkež, na nasprotni strani ceste. Tetin mož je bil bolan, zato je mlin prodal in naredil hišo. Kmalu je tudi umrl (op. 3. 10. 1924). Teta je imela samo dve hčerki, sinček ji je umrl, ko je bil star dve leti (opomba: Stanko, roj. 6. 6. 1915, umrl 30. 6. 1917). Mlinski kamen je bil na steno prislonjen, otrok je lezel tam, pa je nanj padel. Hiša na sliki še stoji, le da je danes večja. Minkin mož Jože Narobe je vse predelal.

Analiza fotografije D27:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Ivana Velkavrh, 51 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Ivanka Velkavrh, 23 let, Minka Velkavrh, 22 let, dve sosedi
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	5
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila, pokrivalo (ruta)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	pročelje hiše Ivane Velkavrh, okna, trta
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	vse sedijo pred hišo

FOTOGRAFIJA D28: ok. 1941



FOTOGRAFIJA D29: ok. 1941



D28: Johan Giovanelli, ko je bil star okoli 50 let. D29: Ivan Giovanelli – Iko, ko je bil star okoli 18 let.

Pepca Žebovec: D28 - »To je fotografija našega ata, ko je bil že malo starejši.« D29 - »Iko je bil na tej fotografiji slikan, ko je bil na Golniku zaradi tifusa. Tam je bil kar dolgo časa, pa tudi veliko drugih Jaršanov. Vse, ki so zboleli za tifusom, so odpeljali na Golnik, ker je bila takrat že vojna in je bila Ljubljana zaprta. Na Golnik sem mu morala nositi kakšno dobro stvar za jesti, ker so imeli prav slabo hrano. Takrat je bil Iko zelo suh. S čim so se zastrupili, niso ugotovili.«

Analiza fotografij D28 in D29:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1941
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 47 let Iko Ivan Giovanelli, 17 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1 in 1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA D30: 18. 5. 1941



Dvojna poroka Ivanke in Minke Velkavrh, 18. 5. 1941 (op. začetek vojne 6. 4. 1941).

Pepca Žebovec: »Leta 1941, na začetku druge svetovne vojne, sta se poročili sestrični Minka in Ivanka, hčerki atove sestre Johane Velkavrh. Na sliki sedita (z leve) nevesti Minka in Ivanka. Za njima stojijo (z leve): poročna priča, ženinov brat in Minkin mož Jože Narobe, ata Johan Giovanelli in Ivankin mož Polde Kos. Ata je bil priča nečakinji Ivanki. Ivankin mož je bil Polde Kos iz Štude, ki je delal v tovarni Induplati, tako kot Ivanka. Po poroki sta potem živela v Študi. Minka z možem pa v Jaršah. Poroke se spominjam. Če je kdo le imel kakšno možnost, se je takrat oženil, da mu ne bi šel v vojsko. Pa sta kljub temu morala oba v vojsko, k partizanom.«

Analiza fotografije D30:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	18. 5. 1941
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	druga svetovna vojna 1941–1945
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 47 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Ivanka Velkavrh, 24 let Minka Velkavrh, 23 let njuna ženina in priča
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, obroč v laseh, šopki na oblačilih

Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopka rož, torbica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	nevesti sedita, ženina in priči stojijo

FOTOGRAFIJA D31: ok. 1942



FOTOGRAFIJA D32: ok. 1942



D31: Ivan Giovanelli – Iko kot vojak v nemški vojski. D32: Ikova nemška legitimacija.
 Pepca Žebovec: *Iko v nemški vojski v kraju Nikozburg na češko-nemški meji. Tam je bilo več slovenskih fantov, ki so jih pripravljali za na fronto. V ozadju je viden križev pot, kapelice, ki se nadaljujejo v hrib. Tam so imeli vežbe.*

Analiza fotografij D31 in D32:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1942
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	druga svetovna vojna 1941–1945
Kaj prikazuje fotografija?	s potovanja (vojni čas) in slika vojaškega dokumenta
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Iko Ivan Giovanelli, 18 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nemška uniforma
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	v ozadju je Križev pot nemška vojaška legitimacija
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	fotografija D31 je poškodovana, visela na steni v lepem okvirju, nemški žig

FOTOGRAFIJA D33: ok. 1946



Družina Giovanelli po drugi svetovni vojni.

Pepca Žebovec: *To je družinska fotografija, narejena takoj po vojni, ko smo prišli z ujetništva. Slikat smo se šli v Domžale. Mama ima lepo obleko. Takšni ovratniki so bili takrat moderni.*

»Po vojni je moral naš ata spet občino nazaj postaviti, ker so bili požgani vsi dokumenti. Vse ljudi je poznal, od vseh ljudi je vedel tudi, kdaj je kdo rojen, poznal je vse, ker je bil dolgo časa župan. ... Ker je imel ata zaradi vzpostavljanja občine dosti dela, so nam takrat dali enega vojnega ujetnika, da je delal na kmetiji namesto ata. Vojne je bilo konec, bili pa so tukaj še ujetniki, ki so jih dajali po kmetijah, da so ljudem pomagali. Tisti človek je bil zagrižen nacist. Govoril je malo. Mama pa je znala dobro nemško, ker je v Linz hodila šivat slamnike. Pa nekaj časa ni vedel, da razume nemško. Poslušala ga je, ko je hodil v hlev, ko je visel na konju in se pogovarjal z njim. Ta ujetnik je bil doma zelo bogat, veleposestnik. Nekaj časa je bil pri nas, kakšen mesec dni in pol, potem pa so ga zamenjali. Prišel je starejši moški, ki je bil zelo pobožen. Prav tako je bil Nmec, živel pa je na Koroškem. Bil pa je čisto drugačen. Mamo je prosil, naj mu posodi suknjič in srajco, da je šel k maši. Slovensko ni znal, mene je spraševal kakšne besede, da se ga učila. Tisti je bil pri nas do konca, dokler ni ata uredil vse potrebno za vzpostavitev občine. Ko pa je to delo končal, ata ni hotel imeti nobenega več. Zadnji je bil zelo prijazen, dober za delo in za vse. Spal je na podu v mrvih, ni hotel spati drugje. Rekel je, da je pri nas zato, da dela. Tudi mami ni pustil molsti, pač pa je vse krave pomolzel sam. Še potem, ko je odšel, nam je večkrat pisal. Ujetniki so šli kmalu potem lahko domov. Tukaj so se zelo bali, da jih kdo ne bi ustrelil. Zato nihče ni nikamor šel, šli so edino z nami na polje.«¹⁸

¹⁸ Mark Poljanšek, Gaber Cencelj: Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah, raziskovalna naloga OŠ Rodica, Domžale, 2016, str. 25.

Slavko Cotman, predsednik Turističnega društva Jarše–Rodica: »Ko je umrl Kotunikov Johan, sem imel svoj prvi nagovor na grobu. Se dobro še spomnim, bil sem star 7 let. Rekel sem: »Dragi Kofutnikov ata. Hvala vam za vse, kar ste dobrega storili za našo šolo in za naš kraj. Mi, najmlajši, vas bomo ohranili v lepem spominu.« On je veliko naredil za kraj in za vse te stvari ...« Povzeto po: Srečanja pod slamniki, Kofutnikova domačija – zametek bodočega eko parka v obliki muzeja na prostem, Slamnikarski muzej, 28. 2. 2018. Vir: <http://domzalec.si/kofutnikova-domacija-zametek-bodocega-eko-parka-v-obliki-muzeja-na-prostem/>, 2. 3. 2018.

Analiza fotografije D33:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1946, Domžale
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 50 let Johan Giovanelli, 52 let Pepca Giovanelli, 21 let Lovro Giovanelli, 18 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	starša sedita, otroka stojita

FOTOGRAFIJA D34: ok. 1946



Pepca Giovanelli s hčerko svoje sestrične Minke Narobe.

Pepca Žebovec: V naročju imam Majdo, sestrično moje sestrične Minke. Otroški vozički so bili takrat takšni, kot je na sliki. Slikano je v bližini tetine hiše, vidi pa se hiša Velkavrhove sosede, kjer so stanovali Kraljevi, pred Bunkežem.

Analiza fotografije D34:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1946, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Pepca Giovanelli, 21 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	hči sestrične Minke Narobe
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša in vrtna ograja, cvetoče drevo, električni drog, otroški voziček
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	otroški voziček

FOTOGRAFIJA D35: ok. 1946



FOTOGRAFIJA D36: ok. 1948



FOTOGRAFIJA D37: ok. 1948



D35: Johan Giovanelli po drugi svetovni vojni. D36: Lovro Giovanelli v času služenja vojaškega roka. D37: Portret Pepce Žebovec.

Pepca Žebovec: Prva fotografija je iz atovega osebnega dokumenta po drugi svetovni vojni, ko je bila že Republika Slovenija. Na drugi fotografiji je Lovro, ko je služil vojaški rok v Beogradu. Vojaščino je služil v Titovi gardi. Potem pa je doma pripovedoval, kako so se nekateri vojaki težko privadili na spanje v postelji. Prišli so iz planin, daleč stran od mesta in do takrat še niso videli postelje. Pripovedoval je, kako so jih učili spati na postelji. Jokali so, ker niso hoteli spati na postelji, kar na tleh so ležali. Morali so jih prav prisiliti, da so spali na postelji. Ja, tudi takšni so bili v Titovi gardi. Pripovedoval je, da so v Beogradu Slovence zelo cenili. Komandir je prišel in ga poklical, da je takoj delal v pisarni: »Ti znaš, Slovenac.« Ko je prišel domov, je znal že dobro tipkati. Na tretji sliki sem slikana kmalu po vojni, stara približno 23 let. Nemci so nas med vojno selili v zapor v Goričanah, kjer sem bila stara 20 let (opomba: 10. aprila 1945). Zaprti smo bili osem mesecev in pol.

Analiza fotografij D35, D36 in D37:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	D35: ok. leta 1946, D36 in D37: ok. leta 1948
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 52 let Lovro Giovanelli, 20 let Pepca Giovanelli, 23 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	ena
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila (D35 in D37) vojaška uniforma (D36)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	vojaška uniforma

FOTOGRAFIJA D38: ok. 1950



Lovro, Kati in Johan Giovanelli pred domačo hišo okoli leta 1950.

Pepca Žebovec: »Mama drži lavor, ki smo ga imeli za umivanje. Obraz in roke smo si vedno umivali v njem. Bil je v kuhinji ali kjerkoli je bilo. Imeli smo stol brez naslonjala, »štokerle«, ki je imel spodaj še en predal. V kuhinji je zmeraj stal, na njem je bil škaf z vodo, kasneje pa vedro z vodo. Na sliki je tudi atovo kolo.

Analiza fotografije D38:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1950, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja

Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Lovro Giovanelli, 22 let Johan Giovanelli, 56 let Katarina Giovanelli, 54 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	kolo, lavor, košara
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	okno v črni kuhinji

FOTOGRAFIJA D39: ok. 1958



Portret Lovra Giovanellija za osebno izkaznico.

Pepca Žebovec: Na sliki je brat Lovro. To je fotografija iz osebne izkaznice.

Analiza fotografije D39:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1958
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Lovro Giovanelli, 30 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA D40: ok. 1961



Lovro, Kati in Johan Giovanelli, okoli leta 1961.

Pepca Žebovec: *Na sliki so: ata, mama in brat Lovro pred domačo hišo. Oba starša sta tukaj že starejša. Ata ima že sive lase. Zadaj se vidi še pod. Do kdaj je pod stal, se ne spomnim točno. Lovro poda ni na novo prekril, zato je sam od sebe skupaj padel. Pod je stal pravokotno na hišo. V njem smo nekoč mlatili, na koncu pa je bila šupa za voz, od te naprej pa še en prostor za voziček zapravljevček. Mucki so bili zmeraj pri hiši, pa pes tudi. Mama je zmeraj ruto nosila. Za fotografiranje pa jo je včasih dala dol. Če je kam šla, je včasih šla tudi brez rute, včasih pa ne. Ata je dočakal točno 70 let (op. umrl je leta 1964). Sedemkrat ga je zadela kap, osmič pa je zaradi nje umrl. Doktor Pevce je rekel mami in bratu Lovru, naj ga, ko bo postelja začela malo škripati, takoj postavita pokonci, da bo malo hodil. Zato je brat Lovro več let spal pri peči na trdi klopi, da ga je čuval. Sedemkrat sta ga tako z mamo rešila, nato pa je umrl. Ata je bil prejšnji dan star 70 let, naslednji večer je pa umrl. Na tej sliki je bil star več kot 60 let.*

Analiza fotografije D40:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1961, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 65 let Johan Giovanelli, 67 let Lovro Giovanelli, 33 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	koruza pod streho nad vhodom, nadsstrešek pred hlevom, pod, šopek v maminih rokah
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	pod

FOTOGRAFIJA D41: ok. 1961



FOTOGRAFIJA D42: ok. 1961



D41: Lovro, Kati in Johan Giovanelli, okoli leta 1961. D42: Johan Giovanelli pred hišo.

Pepca Žebovec: Na levi sliki so vsi trije, Lovro, mama in ata pred hišo, vendar so v primerjavi s prejšnjo fotografijo slikani enkrat drugič, saj so drugače oblečeni. Bilo je poletje, saj sta Lovro in mama bosa. Ata pa je vedno imel copate ali neko obutev, ker ni imel prstov na nogi. Zato je težko hodil, lažje se je vozil s kolesom. Zato je vedno, ko je kam šel, vzal s seboj kolo. Tudi če smo šli samo na polje, je s seboj vlačil kolo. Jaz sem bila v tem času že na Viru. Tja sem se preselila leta 1951. Na drugi sliki se vidi vrtna ograja. Vrata so bila iz deščic, vrtna uta pa je bila še bolj nazaj in se ne vidi. V ozadju se lepo pod in vse, kar so imeli pred hišo.

Analiza fotografije D41 in D42:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1961
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Giovanelli, 65 let Johan Giovanelli, 67 let Lovro Giovanelli, 33 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	nadstrešek in pod
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	vrtna ograja

3.2 AMERIŠKE FOTOGRAFIJE

FOTOGRAFIJA A1: ok. 1907



Poroka France Giovanelli z Mihom Pirnatom. Poročila sta se 16. 9. 1906, nekaj dni zatem, 25. 9. 1906, sta oba odpotovala v Ameriko, od koder se nista nikoli več vrnila. Istočasno se je z njima izselila tudi Mihova sestra Marija, roj. 6. 9. 1881. Ker so obleke na fotografiji ameriške, predvidevamo, da sta se Miha Pirnat in Franca Giovanelli v Ameriki poročila še enkrat oziroma sta tam imela ohcet. Doma sta se verjetno poročila bolj formalno, da sta imela manj težav na potovanju in pri vstopu v Ameriko. Mesec dni za sestro Franco se je v Ameriko izselil tudi njen mlajši brat France Giovanelli. Na fotografiji stoji skrajno desno in je bil gotovo poročna priča sestri Franci. Ena od družic spredaj je verjetno Mihova sestra Marija.

Analiza fotografije A1:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	konec leta 1906, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro–Ogrska
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Frančiška Giovanelli, 24 let, Frančišek Giovanelli, 19 let.
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Miha Pirnat, 27 let, Marija Pirnat, 25 let in prijatelja ali sorodnika v Ameriki
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, dolg pajčolan (nevesta) obroč v laseh (družica), šopki na oblekah
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopki rož (ženske)

Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženin in nevesta v središču fotografije stojita, družici pa sedita
---	--

FOTOGRAFIJA A2: ok. 1910



FOTOGRAFIJA A3: ok. 1915



A2 in A3: Franca Giovanelli, por. Pirnat in Miha Pirnat. Miha Pirnat in Franca Giovanelli sta se poročila 16. 9. 1906 in se 25. 9. 1906 za vedno izselila v Ameriko. Nikoli več nista obiskala domovine. Potomstva nista imela.

Pepca Žebovec: »Verjetno je bila prva slika posneta kmalu po njunem prihodu v Ameriko, saj sta oba še mlada. Potem ju ni bilo več nazaj, samo teta Lenca je hodila.«

Analiza fotografije A2 in A3:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	ok. 1910 in ok. 1915, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Franca Pirnat; 28 let in 33 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Miha Pirnat, 31 let in 36 let
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila drugi dodatki (torbica, rokavice)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	A3 Franca je moderno oblečena.

FOTOGRAFIJA A4: ok. 1912



FOTOGRAFIJA A5: ok. 1920



A4: Lenca Kaplja s podpisom, fotografija z dokumenta. A5: Helena Kaplja v Ameriki.

Prepis z nagrobnega spomenika: roj. 2. 8. 1894, umrla 12. 3. 1988 (Op.: živela je 94 let).

Pepca Žebovec: »Na sliki je Lenca, ko je bila mlada. Na glavi ima slamnik. Lenca je sama šivala slamnike. V Ameriki je bila več kot 60 let in vsa ta leta je šivala slamnike. Pripovedovala je, da so jo drugi prosili, da bi šla delat k njim, pa ji delodajalec ni pustil oditi stran. Ona je bila tako izurjena pri šivanju slamnikov, da jih je naredila veliko več kot druge. To naredi praksa. Najprej je šivala slamnike pri Vovku v Domžalah (kasneje tovarna Univerzale) in je v Ameriko prišla že izšolana. Zato je lahko z delom takoj začela. Zmeraj je bila pred drugimi delavkami. Delodajalec je rekel, da takšne delavke ne bo nikjer več našel. Povedala je, da je v New Yorku stanovala. Vsako jutro se je peljala s podzemno železnico eno uro daleč in vsak večer nazaj. Delale pa so samo določene mesece, dva meseca poleti pa ne. Približno na vsaka tri leta je prišla nazaj domov, razen med vojno. Ko je bila v Ameriki čez poletje prosta, je vedno šla pomagat prijateljem. Stanovala je blizu morja, kjer so imeli njeni prijatelji restavracijo. Rekla je, da se mora poleti malo odpočiti, pa so jo toliko časa nagovarjali, da je šla delat v njihovo restavracijo, da jim je pomagala pri strežbi ali pa je bila na blagajni. Denar, ki ga je pri njih zaslužila, je hranila za vožnjo domov na vsaka tri leta. Drugače pa je ves čas delala v slamnikarski industriji. Delali so določene vrste slamnikov, ki so jih nosili kavboji. Ko je prodaja padla, je imel delodajalec zaposlenih manj ljudi. Kasneje so le še obrtniki izdelovali slamnike in ne več tovarnarji.

Moja mama in teta Lenca sta umrli istega leta 1988, Lenca 12. 3. 1988, mama pa 12. 2. 1988, ena za drugo sta odšli. Teta Lenca je takrat stanovala pri meni na Viru, mama pa je bila že v domu. Štiri leta prej se je teta Lenca vrnila iz Amerike. Do svojega 90. leta je delala v Ameriki, ko je bila stara 94 let, pa je tukaj umrla. Ona je bila taka, da je vedno spremljala vse časopise, meni ob njej ni bilo potrebno brati nobenih časopisov. Z vsem je bila na tekočem. Imela sem naročen časopis in ko je teta Lenca zjutraj vstala, je najprej popila kavo in v roke vzela časopis.«

Analiza fotografije A4 in A5:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli 1910 in 1920
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914 Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja, 18 in 26 let
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila krzno okoli vratu, predpasnik, črn slamnik
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stojalo, pismo
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	slamnik

FOTOGRAFIJA A6: ok. 1925



Lenca Kaplja nekaj let potem, ko se je izselila v Ameriko.

Pepca Žebovec: »Teta Lenca, ko je že bila v Ameriki. Mamina sestra Tona je tudi šla s teto Lenco v Ameriko. Po dveh mesecih v Ameriki pa je ugotovila, da je noseča. Ko je šla tja, tega še ni vedela. Teta Tona je potem prišla domov in rodila hčerko Branko. Sestrična Branka se je zato včasih pošalila: »Jaz sem že po New Yorku hodila.« Tona je bila prav fina šivilja. Šivala je na gradu Krumperk, kjer je živela grofovsko družina. Tam so imeli dve ali tri dekleta, katerim je Tona šivala krasne obleke do tal. Prišli so ponjo, da je zanje šivala nekaj dni, pri njih je morala tudi prespati, potem pa so se ta lepa dekleta peljala s kočijo v Ljubljano. Teta Tona je tam precej zaslužila. Ampak to ni bilo zmeraj, na vsakih toliko časa, ko so imeli kakšne pomembne dogodke. Ko so šli ven iz države, so od tam prinesli blago, ki se ga tukaj ni dobilo, da so imele drugačnega, ker so bile graščakove. Teta Tona je živela od šivanja. Ko je prišla iz Amerike domov, se poročila, imela je oficirja Franja Per za moža. On je bil hud, da je šla v Ameriko, ampak se je tam zelo izkazala. V Ameriki je noč in dan šivala, vsem Slovenkam je tam

naredila obleke, pa dobro so ji plačale. Sama ni veliko računala, pa je vsaka dala še nekaj denarja zraven. Tam so bile tudi bogate Američanke, pa tudi s Slovenkami zelo prijateljske. Slovenci v Ameriki so bili zelo zavedni, vsem smo morali tja poslati narodne noše.»

Analiza fotografije A6:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1925, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja, 31 let
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	v fotografskem studiu (rože, stojalo, mizica)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA A7: ok. 1922



Kofutnikovi izseljenci. Oktobra 1920 se je Franci Pirnat in Francetu Giovanelli pridružil še brat Lovrenc. Z leve: stojita Lovrenc in France Giovanelli, sedi Franca Pirnat.

Pepca Žebovec: »Verjetno je bilo to kmalu po letu 1920, ko se je v Ameriko izselil še Lovrenc. Teta Ivana v Jaršah je zmeraj govorila: »Naša Franca, naša Franca.« Teta je imela soseda Miha Pirnata za moža.« O nabiranju gob za sorodnike v Ameriki: »Včasih smo pogosto šli po gobe, ata pa jih je lepo narezal. Gmajno imamo v Čemšeniku blizu Doba. Takrat so tam precej gobe rasle, danes pa jih ni več. Ko so bile gobe malo posušene, jih je mama dala v peč, da so

se do konca posušile. Vse gobe smo poslali v Ameriko. Lenca je zmeraj pisala: »... da ne boš pozabila malo ušena (prosene kaše) zraven gob.« Amerikanci niso poznali ne prosene kaše in ne ješprenja. Naši v Ameriki pa so potem slovenske prijatelje povabili in naredili pojedino iz domačih jedi. Lenca je skuhala tako, kot so doma kuhali: gobovo juho ali pa mlečno kašo. Ker takrat še nismo imeli polivinila, je mama gobe zavila najprej v pergamentni papir, potem pa še v dva papirja in dva žakeljčka iz blaga. Vse skupaj je ata stlačil v žakeljček, mama pa ga je zašila. Potem sta iz tega naredila paket. Moralo je biti dobro zaščiteno, ker je potovalo čez morje. Po gobe smo šli peš čez Bistrico v Jaršah, pa peš čez polje. Le ata je imel kolo, ker je težko hodil. Na kolo je potem naložil vse, ker je bilo težko nositi. Mostu čez Kamniško Bistrico še ni bilo. Bistrica je bila bolj suha, če ni bilo dežja, pa smo čez njo bredli. Enkrat sva šli z mamami po gobe, pa je bilo toliko črnih gobančkov, ajdovčki so bili, da sva imeli dva velika pletena cekarja čisto polna gob, potem pa jih nisva imeli nikamor dati. Slekla sem jopico, da sva vanjo spravili gobančke. Ata je imel doma potem veliko veselja, da je gobe zelo natanko narezal. Potem pa so iz Amerike pisali, kako lušno je bilo, ko so jedli tiste domače jedi, pa tudi zato, ker so skupaj prišli.«

Analiza fotografije A7:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1922, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Lovrenc Giovanelli, 31 let France Giovanelli, 35 let Franca Giovanelli, 40 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, okraski na oblačilih, drugi dodatki (metuljčka)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož, torbica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženska sedi, moška stojita

FOTOGRAFIJA A8: ok. 1930



Na sliki zadaj sta (z leve) France in Lovrenc Giovanelli. Spredaj sta njuna prijatelja. Zanimivo je, da ima prijatelj na levi v rokah domžalski slammnik (žirardi).

Analiza fotografije A8:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1930
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	s potovanja ali izleta
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Johan Giovanelli, 43 let Lovrenc Ivana Giovanelli, 39 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	prijatelja
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, pokrivala - slammik
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	cigare
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	stara drevesa, jezero v ozadju, verjetno v parku

FOTOGRAFIJA A9: ok. 1915



FOTOGRAFIJA A10: ok. 1923



A9: Helen in Frances Giovanelli (ok. 1915). A10: Družina strica Franceta (ok. 1923). Iz ameriških pisem izvemo, da sta se France Giovanelli in Helena Žagar (izseljenka iz Banje Loke v Beli krajini) poročila v Ameriki 27. 9. 1908. Najstarejša hči Frances je bila verjetno rojena okoli leta 1910, njega sestra Helen pa približno dve leti za njo.

Pepca Žebovec: »To sta Francetovi hčerki Helena in Frances. Zdi se mi, da je starejša Frances. Enkrat je k nam prišla, zdaj pa je že umrla. Na drugi sliki je družina strica Franceta: stric France z ženo Heleno in s hčerkama.«

Analiza fotografije A9 in A10:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1915 in 1923, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)

Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 28 in 36 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	žena Helena in hčerki Helen in Frances Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2 in 4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, pentlja v laseh otrok, žena in hčerke imajo ogrlice
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož na prvi fotografiji
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče sedi v sredini

FOTOGRAFIJA A11: ok. 1923



FOTOGRAFIJA A12: ok. 1923



A11: France Giovanelli s hčerkama Frances in Helen okoli leta 1930. A12: Helana Giovanelli s hčerkama Frances in Helen.

Analiza fotografije A11 in A12:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1923, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 36 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	družina Franceta Giovanellija: žena Helena in hčerki Helen in Frances Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3 in 3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, pentlja v laseh otrok, žena in hčerke imajo ogrlice
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/

Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?

starša sedita, hčerki stojita

FOTOGRAFIJA A13: ok. 1925



FOTOGRAFIJA A14: ok. 1925



A13: Francetova hčerka Helen Giovanelli z botro. A14: Franca Pirnat kot birmanska botra nečakinji Frances.

Analiza fotografije A13 in A14:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1925, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (birma)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Franca Pirnat, 43 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Helen in Frances Giovanelli pri birmi, neznana botra
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2 in 2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila pokrivala (klobuk, tiara in cvetje v laseh) okraski na oblačilih (šopek iz povoščenega blaga) dodatki (rokavice, mošnjček, krzno)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopki rož
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	dvobarvni slamniki

FOTOGRAFIJA A15: ok. 1922



FOTOGRAFIJA A16: ok. 1924



A15 in A16: Lovrenčev starejši sin Henrik Giovanelli. Iz ameriških pism izvemo, da sta se Lovrenc Giovanelli in Frančiška Kralj iz Zgornjih Domžal 39 poročila 9. 1. 1915. Oktobra 1920 sta odšla v Ameriko, sorodnikom v Domžalah pa ta pustila svoji hčerki Frančiško (roj. 1916) in Valentino. Tri leta kasneje, maja 1923, sta poskrbela, da se je družina spet združila. Dokumente za hčerki je urejal Lovrenčev brat Johan Giovanelli po navodilih A. Škulja iz Frank Sakser State Bank. Njuna spremljevalka je bila Neža Yukan. Lovrencu in Frančiški Giovanelli sta se v Ameriki rodila še dva sinova, Henrik in Žan (roj. 1925, v pismih pišeta, da je bil zelo skodran).

Pepca Žebovec: »Kdo je, ne vem. Verjetno je sin strica Lovrenca. Stric France je imel dve deklici, stric Lovrenc pa fante, teta Franca pa ni imela otrok. Na sliki je verjetno eden od Lovrenčevih otrok. Domov so vsi vedno pošiljali slike svojih otrok.«

Analiza fotografij A15 in A16:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1922 in 1924, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Henrik, sin Lovrenca Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila pokrivala (mornarska čepica) okraski na oblačilih (ruta) dokolenke
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	predmeti v studiu: stol, miza, vaza s šopkom rož, ameriška zastava
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ameriška zastava

FOTOGRAFIJA A17: ok. 1926



Lovrenčevi otroci: Frančiška, Valentina in Henrik Giovanelli z inštrumenti

Pepca Žebovec: »To so verjetni otroci od strica Lovrenca. Imajo tudi inštrumente. Spomnim se, da so pisali, da imajo orkester, da igrajo tamburice in še druge inštrumente.«

Analiza fotografije A17:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1926, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	otroci Lovrenca Giovanellija: Frančiška, Valentina in Henrik Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	glasbila: kitara, harmonika in tamburica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	na stopnicah pred vhodom v hišo

FOTOGRAFIJA A18: ok. 1925



Helena in France Giovanelli (levo) ter Frančiška in Lovrenc Giovanelli s sinom Žanom.
Pepca Žebovec: »Strica France in Lovrenc z ženama.«

Analiza fotografije A18:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1925, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 38 let Lovrenc Giovanelli, 34 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Helena in Frančiška Giovanelli, ženi Franceta in Lovrenca Giovanellija, Frančiška z najmlajšim Lovrenčevem sinom Žanom
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	5
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša, vhod, stopnišče, okna
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	v ozadju je vidno stopnišče, vhodna vrata in okna stanovanjske stavbe

FOTOGRAFIJA A19



FOTOGRAFIJA A20: obe fotografiji ok. 1925



A19: Kofutnikovi prijatelji v Ameriki. A20: Poroka v Ameriki, nepoznani. Glede na fotografijo A1 lahko sklepamo, da se je možila Marija Pirnat, sestra Francinega moža Miha Pirnata.

Pepca Žebovec: »Z nekaterimi prijatelji in znanci so bili zmeraj skupaj, a jih ne poznam. Že v Ameriko jih je šlo po več skupaj, pa tudi tam so se pogosto družili.«

Analiza fotografij A19 in A20:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1925 (glede na ameriška pisma)
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	A19: iz vsakdanjega življenja, A20: šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sorodniki in prijatelji v Ameriki
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	A19: 2, A20: 6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	A19: amaterski fotograf A20: fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	A19: nedeljska oblačila, A20: svečana oblačila z veliko dodatki, pajčolan, šopki v lasih, metuljčki, okrasni robčki
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	A19: hiša ali drug stanovanjski objekt, A20: stoli v fotografskem studiu, šopki rož (nevesta in družice)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	A19: večnadstropne stavbe, stopnice in veranda neke hiše, A20: bogato okrasje pri poroki

FOTOGRAFIJA A21: ok. 1930



FOTOGRAFIJA A22: ok. 1930



A21: Škrabarjevo sorodstvo (bratranci) v Ameriki. A22: Trije neznani fantje, verjetno bratje. Na sliki je fotografov žig: B. Brawer, New York. (Čas je določen na osnovi ameriških pisem.)

Pepca Žebovec: »Na sliki so verjetno atovi prijatelji, mogoče so Škrabarjevi bratranci. Teh se bolj malo spomnim, ker so bili starejši.«

Analiza fotografij A21 in A22:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1930
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	A21: iz vsakdanjega življenja, A22: portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Škrabarjevo sorodstvo, trije neznani fantje, verjetno bratje
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2 in 3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	A21: amaterski fotograf, A22: fotograf v fotografskem studiu (B. Brawer. 98 Ave A., New York)
Kakšne so posebnosti oblačil?	A21: nedeljska oblačila, dva s klobukom
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stanovanjski objekt – 1.
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	hlače do kolen

FOTOGRAFIJA A23: ok. 1935



FOTOGRAFIJA A24: ok. 1935



A23: Poroka v veliki cerkvi v New Yorku. A24: Frances Giovanelli z možem na cerkvenem pragu, njen oče France je ob nevesti na desni.

Analiza fotografij A23 in A24:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1935, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	poroka Frances Giovanelli, hčerke Franceta Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	veliko v notranjosti cerkve, veliko pred cerkvijo
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, pokrivala (tančica, venček v laseh, klobuki)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	notranjost velike cerkve, stopnišče cerkve
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	metanje riža pred cerkvijo

FOTOGRAFIJA A25



FOTOGRAFIJA A26: obe fotografiji ok. 1935



A25: Frances Giovanelli s svojim prvim možem, ki je kmalu umrl. A26: Skupinska poročna slika.

Pepca Žebovec: »Frances ima bolj širok obraz, je bolj podobna stricu Francetu. Če se je v Ameriki katera poročila, je imela zmeraj družice poleg sebe, da je bilo bolj slavnostno. Na sliki je Frances z možem, pa stric France, ostalih pa ne poznam. Mogoče je sorodstvo po moževi strani.«

Analiza fotografij A25 in A26:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1935, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 48 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frances Giovanelli, njen ženin, družice, priče
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2 in 8
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, zelo dolg pajčolan, družice imajo modne slamnike, okraski na oblačilih (šopek iz povoščenega blaga), dodatki (rokavice, mošnjček)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopki rož - tri družice, bel šopek - nevesta
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženin in nevesta sta v središču slike moški so desno, ženske levo od njiju

FOTOGRAFIJA A27: ok. 1936



Poročna fotografija Helen Giovanelli njenega moža.

Analiza fotografije A27:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1936, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	šege življenjskega cikla (poroka)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Helen Giovanelli, hčerka Franceta Giovanellija, z možem
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, tiara, dolg pajčolan
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	velik šopek rož – nevesta (bele lilije)
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	scena v studiu (polkrog okoli ženina in neveste)

FOTOGRAFIJA A28: ok. 1936



France Giovanelli s hčerko Frances.

Pepca Žebovec: »Najbrž je na sliki Francetova hčerka Frances. Sta na ladji, zadaj pa so tovarniški dimniki. Stric France ima v rokah cigaro. Zanj je bilo značilno, vedno je imel cigaro v rokah.«

Analiza fotografije A28:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1936, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	z izleta ali potovanja (na ladji)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 49 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frances Giovanelli, hčerka Franceta Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, baretka, ogrlica
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	ročna ura, cigara, tovarna v ozadju
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	del ladje

FOTOGRAFIJA A29: ok. 1921



FOTOGRAFIJA A30: ok. 1935



A29: Miha, Vinko in Jožko Štefančič, otroci Cile Kaplja, por. Štefančič, ki so živeli pri starih starših na Viru in se kasneje izselili v Ameriko. A30: Cili Štefančič se je v Ameriki rodil še sin Lojze. Po izselitvi v Ameriko so se srečali vsi štirje.

Pepca Žebovec: »Vsi trije so šli v Ameriko. Vinko, Jožko, Miha je najmlajši. Na drugi sliki so vsi Cilini fantje. Tukaj so že odrasli. Jaz jih ne poznam: eden je Miha, pa Vinko, Jože in Lojze Štefančič. Tukaj so verjetno razvrščeni po starosti.«

Analiza fotografij A29 in A30:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1921 v foto studiu, Ljubljana okoli leta 1935, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina SHS 1918–1929 Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski) in iz vsakdanjega življenja (na stopnicah)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	A29: Miha, Vinko in Jožko Štefančič, otroci Cile Štefančič: A30: Miha, Vinko, Jožko in Lojze Štefančič
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3 in 4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu, amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	A30: stanovanjski objekt, stopnice
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	razporejeni po starosti

FOTOGRAFIJA A31: ok. 1935



Frances, hčerka Franceta Giovanellija na izletu. V prostem času so odhajali na deželo.
Pepca Žebovec: »Vedno si imeli tudi enega psa.«

Analiza fotografije A31:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1935
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	izlet
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frances Giovanelli, hčerka Franceta Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila, trak v laseh
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	za tisti čas moderen avtomobil
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	kužek

FOTOGRAFIJA A32: ok. 1940



Na silvestrski večer okoli leta 1935: France in Helena Giovanelli na desni, hčerki Helen in Frances z možem.

Analiza fotografije A32:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja (silvestrovanje)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 53 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	družina Franceta Giovanellija: hčerki Frances in Helen Giovanelli, Francisin mož, žena Helena Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	5
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	novoletna smrečica – zelo okrašena, darila pod smrečico, okno in zavese
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče in mama sta na eni strani, mladina na drugi

FOTOGRAFIJA A33: ok. 1940



Lovrenc Giovanelli z ženo Frančiško v starejših letih.

Analiza fotografije A33:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Lovrenc Giovanelli, 49 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frančiška Giovanelli, žena Lovrenca Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, ženski klobuček ali slamnik, rokavice, okraski na ženski obleki
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stolpnice in druge mestne stavbe
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	fotografija je bila poškodovana v predelu Lovrenčevega obraza

FOTOGRAFIJA A34: ok. 1940



Predstavniki slovenskega združenja pri plesu »polstertanz«, izrezek iz časopisa.

Pepca Žebovec: »Stric France je na levi, verjetno je zraven tudi Frances. Naš ata je za vse naše nakupil narodne noše in jim jih poslal. France je bil zmeraj zraven pri Slovencih v slovenskem združenju.«

Analiza fotografije A34:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 53 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	soplesalci in soplesalke v narodnih nošah
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	13
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf (za časopis)
Kakšne so posebnosti oblačil?	narodne noše, moški klobuki, okraski na oblačilih (rute)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	harmonika
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	dva klečita in se poljubljata (ples »povšertanc«)

FOTOGRAFIJA A35: ok. 1940



FOTOGRAFIJA A36: ok. 1940



A35: France Giovanelli z ženo Heleno, v narodni noši. A36: Brata France in Lovrenc Giovanelli, v narodni noši.

Analiza fotografij A35 in A36:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 53 let Lovrenc Giovanelli, 49 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Helena Giovanelli, Francetova žena
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2 in 2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	moška in ženska narodna noša, avba, klobuk, okraski na oblačilih (rute, okrasni trak, gumbi)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	stanovanjska zgradba, lestvi, vrtna ograja
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	moški visoki škornji, hlače do kolen, avba

FOTOGRAFIJA A37: ok. 1940



FOTOGRAFIJA A38: ok. 1940



A37: Mimohod povorke v narodnih nošah v Ameriki. A38: France z ženo Heleno in hčerko Frances na povorki v gorenjski narodni noši.

Pepca Žebovec: »Gre verjetno za nek shod.«

Analiza fotografij A37 in A38:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 53 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frances in Helena Giovanelli, hčerka in žena Franceta Giovanellija, udeleženci shoda oz. povorke v narodnih nošah
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	13 in okoli 20
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	narodne noše, moški klobuki, čepice, ženske avbe, rože v laseh
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	trgovski center
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	druge narodne noše

FOTOGRAFIJA A39: ok. 1940



France in Helena Giovanelli s hčerko Frances in njenim prvim možem (vsi so v narodnih nošah) okoli leta 1940.

Analiza fotografije A39:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940, New York
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	France Giovanelli, 53 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Frances in Helena Giovanelli, hčerka in žena Franceta Giovanellija, Francisin mož
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	narodne noše pokrivala (moški klobuki, ženske avbe) okrasni na oblačilih (rute, okrasni trakovi)
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	ozka ulica, avto, stavbe
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ženski sta v sredini, tudi Francisin mož je imel gorenjsko narodno nošo.

3.3 OSTALE FOTOGRAFIJE (RAZNO)

FOTOGRAFIJA R1: 1914-1918



Edina skupinska fotografija iz časa prve svetovne vojne v Kofutnikovem albumu. Johana Giovanellija med vojaki ne prepoznava.

Pepca Žebovec: »Ata je bil na ruski fronti. Mogoče nam je to sliko dal kakšen znanec. Uniforme človeka tako predrugačijo, tako da nobenega ne prepoznam. Vojaki imajo dosti odlikovanj, pa tudi orožja.«

Analiza fotografije R1:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med letoma 1914–1918, verjetno na ruski fronti v Galiciji
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	A-O/prva svetovna vojna 1914–1918
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, med 20 in 24 letom (mogoče)
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	verjetno vojaki 17. pešpolka v prvi svetovni vojni, kjer je bil tudi Johan Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	30
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vojaške uniforme, čini in oznake polkov na oblačilih
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt, orožje
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	veliko orožja (mitraljezi)

FOTOGRAFIJA R2: 1914-1918



Neznani vojak iz Kofutnikovega foto albuma. Verjetno je to Johanov najboljši vojni prijatelj Pepe - Jožef Koželj z Doba, preden je izgubil nogo in postal invalid.

Pepca Žebovec: »Na sliki je verjetno nek atov kolega iz prve svetovne vojne. Doma nisem nikoli videla slike iz časa prve svetovne vojne, na kateri bi bil ata v vojaški uniformi.« /.../ »Iz časa prve svetovne vojne je imel prijatelja Pepeta iz Doba, ki je postal potem ranocelnik. Bila sta skupaj, ko je bil ta ranjen v nogo. Pepe je šel zato v lazaret, v vojno bolnico, kjer so mu nogo odrezali, da je bil invalid. Ta fant je bil takšen, da se je zelo zanimal za ranjence in za zdravlila. Vse si je zapomnil, kako se zdravilom reče in kako se zdravi. Lazaret sta imela starejša gospod in gospa, oba zdravnika, ki pa nista imela naslednika. Hranila sta zelo debelo knjigo, v kateri so bili vsi recepti in opisane vse operacije. Ata je pripovedoval, da je bil njegov prijatelj Pepe takšen, da ni poležaval, ampak je, ko je bila operacija, kar s štrcljem in s koli (namesto noge) okoli štancal. Bolnikom je nosil vodo, jih zadeval, pa ponoči je bil pri njih in jim stregel. Bil je kot medicinska sestra, »verter« ali kako so rekli. In ta fant se je lastnikoma bolnice tako priljubil, da sta se odločila, da mu bosta zapustila bolnico, da bi on nadaljeval delo v njej. Naš

ata ga je zelo prepričeval, naj ostane v bolnici, a Pepe je imel tako domotožje, da je vse pustil in šel domov. Še prej pa mu je zdravnik bolnice dal tisto debelo knjigo za popotnico. S te knjige je Pepe potem, ko je postal ranocelnik, vse črpal. V Dobo, v svoji hiši, je imel ordinacijo. Včasih je bilo pred njegovo hišo vse polno ljudi, več avtobusov, celo iz Beograda so hodili k njemu.«¹⁹

Analiza fotografije R2:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	konec leta 1914
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	A-O/prva svetovna vojna 1914–1918
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	verjetno Pepe, Jože Koželj z Doba, najboljši Johanov prijatelj iz tega časa
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vojaška uniforma
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA R3: med 1911 in 1920



Pletenje volne z učiteljico, čas ni znan, mogoče pletejo za vojake na fronti.

Pepca Žebovec: »Pletilski tečaj. V zadnji vrsti je prva Tona Kaplja, četrta pa moja mama Kati, v prvi vrsti desna pa je Lenca Kaplja. Na sliki je tudi neka učiteljica za ročna dela, ki jih je učila. To so bila večinoma že odrasla dekleta.«

¹⁹ Mark Poljanšek, Gaber Cencelj: Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah, raziskovalna naloga OŠ Rodica, Domžale, 2016, str. 15.

Analiza fotografije R3:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med 1911 in 1920, Dob ali Vir
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 15-24 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca in Tona, sestri Katarine Kaplja in dekleta, ki so pletla v pletilskem tečaju
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	8
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt, volna, pletilke
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	razvrščeni so okoli učiteljice, mlajše deklice so spredaj

FOTOGRAFIJA R4: med 1911 in 1920



Dekleta z Vira okoli leta 1920 z učiteljico, Katarina Kaplja stoji zadaj, druga z leve.
Pepca Žebovec: »To so dekleta z Vira, mamine sošolke. Oblačila so takšna, kot je bila takrat moda. To so že malo starejša dekleta, zbrana okrog učiteljice.«

Analiza fotografije R4:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med 1911 in 1920, Dob
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja

Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 15-24 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sošolke in prijateljice Katarine Kaplje ter njihova učiteljica
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	9
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož, beležnica v rokah učiteljice
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	razvrščene so po starosti, mlajše spredaj, starejše zadaj, učiteljica je v sredini

FOTOGRAFIJA R5: ok. 1919



Tamburaška skupina z Vira.

Pepca Žebovec: »V srednji vrsti druga z leve je teta Lenca Kaplja. Še preden se je leta 1920 izselila v Ameriko, je z Virjankami igrala tamburice. Zadaj je neka kmečka hiša.«

Stane Stražar: »Tamburaški zbor po prvi svetovni vojni.« (S. Stražar, Župnija Dob skozi stoletja, Dob, Krajevna skupnost Dob, 1996, str. 295). »Dobski tamburaški zbor je bil ustanovljen leta 1911. Prvič je nastopil na slovesnosti Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva Dob. Najprej je bil povsem samostojen, v letu 1912 pa se je pridružil društvu. /.../ Zanimanje za zbor je bilo tako veliko, da zaradi pomanjkanja instrumentov niso mogli sprejeti vseh deklet. Tako kot pri pevskem zboru je bilo tudi pri tamburaškem v začetku največ težav zaradi nestalnega in pomanjkljivega strokovnega vodstva. Zbor je bolj zaživel šele po prvi svetovni vojni, ko ga je vodil predsednik Matija Jager. Na novo so sprejeli 14 deklet. Največkrat so nastopili v okviru dramskih predstav in na proslavah.« (str. 296).

Analiza fotografije R5:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1914. Vir
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja

Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja in njeni soigralci v tamburaški skupini
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	14
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	svečana oblačila, nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt, glasbila
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	glasbila

FOTOGRAFIJA R6: ok. 1919



Tamburaška skupina z Vira.

Pepca Žebovec: »Na sliki so tamburašice z Vira takoj po prvi svetovni vojni. Zadaj na sredini je Tona Kaplja, desno od nje pa moja mama Kati, spredaj desno pa Lenca Kaplja, otroka sta Vinko in Jože Štefančič.«

Analiza fotografije R6:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1918, Vir
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 23 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Tona in Lenca Kaplja, sestre Katarine Kaplja in njena nečaka Vinko in Jože
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	8
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	drugo (ograja), glasbila

Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	otroka sedita na robu klopce, beli ovratniki in beli predpasniki
---	--

FOTOGRAFIJA R7: ok. 1919



Igralci neke gledališke predstave pred Društvenim domom v Domžalah.

Pepca Žebovec: »Zaradi različnih oblačil sklepam, da so se slikali igralci neke igre. Nič ne vem, kdo bi nam to sliko dal. Ne vem tudi, če je mama igrala v igrah. Veliko gotovo ne, ker ni imela časa.«

Analiza fotografije R7:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919, Domžale
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	ni znano
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	ni znano
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	38
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	obleke igralcev neke igre
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	Društveni dom v Domžalah
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA R8: ok. 1919



Lenca Kaplja v igri Ciganka.

Pepca Žebovec: »To je bila igra, v kateri je igrala teta Lenca. Na sliki je spredaj levo, poleg črne igralke. Teta Lenca je igrala v več igrah v Dobu ali na Viru, kjer so imeli svoje društvo.« Stane Stražar, 1996: »Igro Ciganka so Dobljanke uprizorile po prvi svetovni vojni.«²⁰ »Po prvi svetovni vojni se je društvo preimenovalo v Katoliško prosvetno društvo Dob. V obdobju med obema vojnama je bila dramska skupina zelo delovna, uprizorila je veliko dramskih del, v tem pogledu najbrž niso vsa naštetá ...« str. 290.

Analiza fotografije R8:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919, Vir ali Dob
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja in soigralke v gledališki predstavi
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	11
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	delavska oblačila pokrivala
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

²⁰ S. Stražar, Župnija Dob skozi stoletja, Dob, Krajevna skupnost Dob, 1996, str. 289.

FOTOGRAFIJA R9: med 1911 in 1920



Fantje in dekleta z Vira okoli leta 1919.

Pepca Žebovec: »Pred hišo sedijo: na sredi Kati Kaplja, desna je njena sestra Lenca, prvi fant z leve pa brat Nande. Potem, ko je brat Jožko zbežal v Ameriko (fantje so nekaj ušpičili, potem pa so skupaj zbežali v Ameriko), so imele sestre Kaplja v družini samo enega brata. Desni je Jožetov Pepe z Vira. Dekleta imajo »dendlne« (to je žnora, ki se za okras splete spredaj na obleki) in bele predpasnike, ki so jih same vezle. Mama mi jih je večkrat kazala in rekla: »Veš, to sem sama naredila.«

Analiza fotografije R9:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med 1911 in 1920, Vir ali Dob
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 15-24 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca in Nande Kaplja, sestra in brat Katarine Kaplja
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, klobuki, zlati gumbi in vrvice na oblačilih
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug objekt
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	fantje stojijo, dekleta pa sedijo

FOTOGRAFIJA R10: obe fotografiji ok. 1919



FOTOGRAFIJA R11



R10: Fantje in dekleta v narodnih nošah. R11: Virška dekleta v narodnih nošah.

Pepca Žebovec: R10: »Na sliki so dekleta v narodnih nošah: mama Kati je v prvi vrsti leva, Lenca je čisto desna. To so bila virška dekleta. Sodelovala so v krožkih, igrala so na odrih in pela. Včasih ni bilo take zabave kot danes, pa so si jo mladi sami naredili tako, da so igrali, peli in plesali. Učili so se plesa, pri čemer so bili nekateri malo nerodni. Ata je učil plesati tudi druge, ker je sam zelo dobro plesal. Vsa dekleta so rada plesala. Nekaj fantov in deklet je šlo tudi v Ameriko.« R11: »Mama je na desni, Lenca stoji, pa sosede so, a ne vem, katere. Ko je bila procesija, so šla vsa dekleta k procesiji v narodni noši. To je bil zanje pomemben dogodek. Drugih stvari tako takrat ni bilo, ne radija, ne televizije. Fotografija je nastala verjetno pred Lenčinim odhodom v Ameriko leta 1920.«

Analiza fotografije R10 in R11:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919, Vir ali Dob
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili stari?	Katarina Kaplja, 23 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja, sestra Katarine Kaplja, prijatelji z Vira
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	R10: 10; R11 4
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	gorenjska narodna noša in nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	Kati ima v rokah nek list
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA R12: ok. 1919



Gospodinjski tečaj.

Pepca Žebovec: »Dekleta so obiskovala tudi gospodinjske tečaje. Na sliki je mama v prvi vrsti druga z leve, zadnja na desni je Lenca. Nekoč dekleta niso nikamor šla brez predpasnikov, ki so bili beli, lahko pa tudi drugačni. Predpasnik je bil prvo oblačilo, ki so si ga dekleta naredile. Pa pletle so tudi.«

Analiza fotografije R12:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1919
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili stari?	Katarina Kaplja, 23 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Lenca Kaplja, sestra Katarine Kaplja in dekleta, s katerimi je bila skupaj na gospodinjskem tečaju
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	11
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	ograja, cvetje
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	predpasniki

FOTOGRAFIJA R13: med 1911 in 1920



Katarina Kaplja (levo) z dvema prijateljicama z Vira.

Pepca Žebovec: »To so tri dekleta, ki so se veliko družila. Prva z leve je moja mama Kati. Vsa dekleta so takrat nosila dolgo krilo in predpasnik. Pogosto so se družila tako, da so hodila ena k drugi na obisk. To je bilo še pred mamino poroko. Prostega časa pa niso imela veliko, ker so pozimi hodila na sezonsko delo na Dunaj ali pa v Linz, kjer so imeli domžalski tovarnarji svoje slamninarske tovarne, poleti pa so doma delala na kmetiji. Verjetno so vsa ta dekleta na sliki hodila na sezonsko delo.«

Analiza fotografije R13:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med 1911 in 1920
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Katarina Kaplja, 15-24 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	prijateljice Katarine Kaplja
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	šopek rož
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	črni predpasniki

FOTOGRAFIJA R14: ok. 1920



Verjetno gre za igro Legionarji, v kateri je igral Johan Giovanelli (v prvi vrsti na sredini v uniformi).

Pepca Žebovec: »Ata je prej, preden se je poročil, igral v številnih igrah v mengeškem kulturnem društvu. To je bilo okrog leta 1920.«

Analiza fotografije R14:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1920
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 26 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	soigralci v gledališki predstavi
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	23
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	oblačila, ki so jih imeli kot igralci
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	domačija
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	otroci sedijo na tleh

FOTOGRAFIJA R15: ok. 1920



Johan Giovanelli v neki igri, v kateri je igral vlogo hudiča.

Pepca Žebovec: »To je bila igra Divja lovec, ki so jo igrali v Mengšu. Igralci so bili Jaršani in Mengšani, ata pa je igral hudiča.«

Analiza fotografije R15:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1920, Mengeš
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 26 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	soigralci v gledališki predstavi
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	21
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	delavska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	harmonika
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	hudič

FOTOGRAFIJA R16: ok. 1920



Cerkveni in društveni mešani pevski zbor v Grobljah okrog leta 1920.

Pepca Žebovec: »Na sredini desno, v zadnji vrsti, stoji moj oče, Johan Giovanelli, skrajno levo je Jernej (Nejc) Pirnat, Franceljnov iz Srednjih Jarš. Na sliki prepoznam še Močivnikovega Domineta, Tomaž z Rodice je imel prav lep glas, bariton, pa Bedenikova Matilda, to je bila Pirnatova mama, Nejcčeva žena, ki je imela 11 otrok (desna v srednji vrsti). Pevovodja ni tako mlad, kot izgleda, je starejši, učil jih je tudi na igrah. To je bil pevski in igralski zbor, sestavljen večinoma iz Jaršanov in nekaterih z Rodice. To je bilo v času, preden se je ata poročil ali pa je bil že poročen.«

Stane Stražar: »Cerkveni in društveni mešani pevski zbor v Grobljah okrog leta 1920. /.../ Kmalu potem, ko so se v začetku septembra 1920 v Grobljah naselili misijonarji, so na pobudo Martina Ocepka ustanovili Katoliško slovensko prosvetno društvo za Občino Jarše. Oblast je pravila potrdila 13. novembra 1920. Po spominu Klemena Mava je bila igra Fernando strah astorije prva dramska uprizoritev grobeljskega prosvetnega društva. Igrali so jo, tako kot pozneje še več drugih iger, na velikem graščinskem skednju. Nekaj let pozneje so za dvorano preuredili prostore nad gospodarskim poslopjem, kjer se je prav tako zvrstilo veliko iger in drugih kulturnih prireditev. /.../ Prve igre je režiral Alojz Mav, ki je sam tudi izdeloval in slikal kulise. /.../ Alojz Mav je v začetku vodil tudi pevski zbor, ki je pogosto nastopal na društvenih prireditvah, zlasti pred dramskimi uprizoritvami. Nato je zbor prevzel mlad in sposoben zborovodja, misijonar Franc Pirc, a ga je moral zaradi bolezni pustiti; kmalu po tem je umrl.«²¹

Analiza fotografije R16:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1920, Groblje
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 29 let

²¹ Stane Stražar, Ob bregovih Bistrice, Od Rodice do Duplice in Radomlje z okolico, Radomlje, Krajevna skupnost Radomlje, 1988, str. 406–407.

V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sopevci v pevskem zboru
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	17
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	ozadje

FOTOGRAFIJA R17: ok. 1920



Johan Giovanelli z dvema prijateljema, okoli leta 1925.

Pepca Žebovec: »Ne vem, katera dva kolega sta poleg njega. To je bilo obdobje, ko je bil jarški župan. Imeli smo tudi slike, ko je šel ata v Beograd, ko so nekoga obsodili in kasneje ustrelili. Te slike so se verjetno izgubile. Župani so morali redno hoditi na sestanke v Ljubljano, ne vsi župani, samo izvoljeni. Spomnim se, da je domov vedno prinesel turške lešnike, arašide, kar smo otroci nestrpno pričakovali, da smo jih potem luščili.«

Analiza fotografije R17:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1920
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 26 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Johanovi prijatelji
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	21
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	delavska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/

Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?

/

FOTOGRAFIJA R18: 31. 7. 1928



Ivan Ručigaj, Rakek, 31. 7. 1928, naslovljeno za Ivana Giovanellija, Jarše.

Pepca Žebovec: »To je sosedov Ručigajev Janez, ko je služil vojaščino. Kasneje je bil v službi v Celju, pri neki banki je bil zadolžen za denar. V vojski je imel tudi en čin. Zelo mu je bila všeč teta Lenca, pa ga ni marala.«

Analiza fotografije R18:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	31. 7. 1928 (zapis na hrbtni strani)
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	portret (posamičen)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Ivan Ručigaj, sosed in prijatelj Johana Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	vojaška uniforma
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA R19: ok. 1935



Živinski semenj pred drugo svetovno vojno.

Pepca Žebovec: »Na sliki je živinski semenj, ki so ga imeli včasih na Viru, enkrat pa v Domžalah. To je bil živalski semenj, na katerem so prodajali govejo živino, prašiče, pa tudi kokoši in druge živali. Tako je bilo pred drugo svetovno vojno, pa še nekaj let po vojni. Pred vojno so bili kar pogosti. Vsako leto so bili trije: spomladi, jeseni in poleti. Včasih ni bilo tako, da bi mesarji hodili po hišah. Vsi, ki so na semenj prišli, so tam glihali za živino.«

Analiza fotografije R19:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med letoma 1930–1940, Vir
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	/
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	veliko ljudi v ozadju
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	/
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	pozimi ob cesti
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	živali

FOTOGRAFIJA R20: med 1911 in 1920



Minca z Vira, prijateljica Katarine Kaplja.

Pepca Žebovec: »Minca z Vira. Bila je mamina prijateljica, ki ni šla v Ameriko. Bila je prav lepa, s svetlimi lasmi, takih deklet je bilo takrat malo.

Analiza fotografije R20:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	med 1911 in 1920
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Avstro-Ogrska do 1914, A-O/prva svetovna vojna 1914–1918, Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Minca z Vira, prijateljica Katarine Kaplja
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	cvetoče grmovje

FOTOGRAFIJA R21: 17. 1. 1932



Odbor za nakup velikega zvona za mengeško cerkev ob prevzemu zvona 17. jan. 1932.

Pepca Žebovec: »To je pa mengeški zvon. Pri nakupu so sodelovale vse občine, ki so spadale v mengeško župnijo. Zato so na sliki župani, občinski odborniki in druge pomembne osebnosti. Ata stoji v drugi vrsti, četrti z leve. Vseповsod so pobirali prostovoljne prispevke, da so potem lahko kupili ta zvon.«

Stane Stražar: »Odbor za nakup velikega zvona ob prevzemu zvona 17. januarja 1932. /.../ »Od petih zvonov jim je prva svetovna vojna vzela štiri; 14. februarja 1917 so vojaki iz zvonika vzeli veliki in mali zvon ter navček, 21. septembra istega leta pa še drugi zvon. V zvoniku je tako ostal samo tretji. V soboto, 25. februarja 1922, so pripeljali dva nova bronasta zvonova. /.../ Današnji veliki zvon so v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani iz bronu ulili 24. decembra 1931; tehta 2806 kg in je uglašen na »A«. Ob tej priložnosti so ulili tudi najmanjši zvon ali, kot je zapisal kronist, »klenkovec«. Tehta 48 kg. Posvetili so ju 17. januarja 1932.«²²

Analiza fotografije R21:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	17. 1. 1932, Mengeš
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 38 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	župani in občinski svetniki mengeške, jarške in okoliških občin
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	28
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, vsi imajo klobuke
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	velik zvon
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	okrašenost zvona

²² Stane Stražar: Mengeš in Trzin skozi čas, Mengeš, Trzin, Krajevna skupnost Mengeš, 1993, 205–206.

FOTOGRAFIJA R22: ok. 1940



Pevsko društvo Lipa Jarše, ustanovljeno okrog leta 1934.

Pepca Žebovec: »To je jarški pevski zbor, ki ga je ata ustanovil pred vojno. Pevovodja pa je bil iz Mengša, Jernej so mu rekli. Še po vojni je to pevsko društvo nekaj let učil. Tudi nas mlade dekleta in fante je učil petja. Na sliki je moški pevski zbor. Skoraj vse poznam: Kosmov Lojze iz Radomelj, ki je imel gostilno, Jože Udovč, Majčev oskrbnik, Bukežev Tone, ki je imel gostilno. Tukaj je Matevž Martinc – Močilnikarjev iz Srednjih Jarš, ki je bil občinski sluga. To je bila služba. Atu je pomagal: vse listine, ki jih je ata naredil, ki so jih zahtevali, je raznašal. Tukaj je Šunkarjev (Škofic) Joško, ki je pel kot slavček. Tukaj Matevškov Jernej, Jožko Jagodic je doma iz Dola, v Jarše je hodil pet, tukaj je Asikov Viljem (Nahtigal) iz Zgornjih Jarš, pa Gerbčev starejši sin Ivan, Ivan Golob je bil žnidar v Preserjah doma, pa Kovačev Johan iz Šmarce, Juhant Jože, kovač iz Srednjih Jarš, ki ni imel roke, ker mu jo je kovaški stroj odtrgal. Pevski zbor je imel pri moji teti Ivani v najemu eno bolj veliko sobo. Nekateri na sliki so bili tudi pri občinskemu odboru.«

Stane Stražar, 1988: »Pevsko društvo Lipa Jarše, od leve, sede: Anton Borštinar - Bunkež iz Srednjih Jarš, Jože Udovč, oskrbnik v Induplati; **Marko Jernej z Vranskega, zborovodja; Ivan Giovanelli - Kofutenk iz Srednjih Jarš, predsednik;** Alojz Klemenčič - Kosem iz Zgornjih Jarš; Ivan Slatnar - Kovačev iz Šmarce, podpredsednik; v drugi vrsti: Jože Trušnovec - Mihuc iz Jarš; Matevž Martinc - Močilnikarjev iz Srednjih Jarš; Jože Škofic - Šunkarjev iz Srednjih Jarš; Tine Hauptman iz Srednjih Jarš; Jernej Velkavrh iz Srednjih Jarš; Jože Juhant - kovač iz Spodnjih Jarš; v tretji vrsti: Jožko Jagodic iz Dola, vrtnar v Induplati; Franc Pirnat - Pleven iz Srednjih Jarš; Ivan Golob iz Preserij; Ivan Gerbec - Jakopov z Rodice; Viljem Nahtigal - Asikov iz Zgornjih Jarš; Tone Štrukelj - Vdamovčev iz Doba. /.../ Pevsko društvo Lipa je bilo ustanovljeno na pobudo Ivana Giovanellija Kofutenka iz Srednjih Jarš okrog leta 1934. Zbor je poučeval in vodil najprej Franc Plevelj, organist v Radomljah, po njegovem odhodu pa ga je prevzel Peter Lipar iz Mengša. Ko zaradi ostarelosti in bolezni ni mogel več prihajati na vaje v Jarše, ga je zamenjal Marko Jernej, organist iz Mengša. /.../ Vaje so imeli v

sobi Kofutenkove Minke. Za vaje so imeli klavir. Lipa je bila kar uspešna. Pevci pripovedujejo, da so veliko prepevali, nekaj so imeli samostojnih koncertov, nekaj pa skupaj z drugimi zbori. /.../ Prvi predsednik Lipe je bil Ivan Giovanelli, za njim pa Franc Pirnat Pleven, oba iz Srednjih Jarš. Društvo je imelo okrog 20 pevcev, delovalo pa je do nemške okupacije.«²³

Analiza fotografije R22:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940. Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 46 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sopevci v pevskem zboru Lipa
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	18
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt zborovodja ima zvitek
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

FOTOGRAFIJA R23: 1934



Občinski odbor Občine Homec leta 1934.

Pepca Žebovec: »V prvi vrsti, četrti z leve župan Johan Giovanelli, na suknjiču ima pripeto tudi odlikovanje, ki so mu ga podelili za županovanje. V zadnji vrsti za očetom je Jernej Pirnat - Franceljnov iz Srednjih Jarš, skrajno desni je Gregor Repanšek s Homca, v drugi vrsti na desni stoji Matevž Martinc – Močivnikov. V prvi vrsti pa so z leve: Franc Pirnat – Pleven, kolar v Jaršah, voze s sedežem je delal, pa tudi kočije; mlinar Miha Kralj, oba iz Srednjih Jarš, Alojz

²³ Stane Stražar, 1988, str. 420–421.

Vavpetič, ki je imel pekarno v Šmarci, drugi z desne je Miha Vojska, kovač z Rodice. V prvi vrsti sedi drugi z leve Kraljev ata, ki je imel mlin. Poleg njega je Urbasov Peter iz Šmarce, ki je imel obrat za makarone, rad je tudi prišel k Jaršanom pet v pevski zbor. V drugi vrsti, tretji z desne, stoji Janez Korošec, Škrjančev ata, gostilničar na Rodici.«

Stane Stražar: »Odbor občine Homec leta 1934. Od leve proti desni, sede: Franc Pirnat - Pleven, Srednje Jarše, Miha Kralj, mlinar, Srednje Jarše, Alojz Vavpetič - Šimenk, Šmarca, **Ivan Giovanelli - Kofutenk, Srednje Jarše, župan**, Peter Pirc - Bank, Homec; Miha Vojska, kovač, Rodica; Franc Stupar, Šmarca; stoje: Viktor Rode - Bolte, Šmarca; Franc Borc, Šmarca; Peter Urbas - Mrak, Srednje Jarše; Franc Kočar - Regovc, Šmarca; Franc Loboda, Homec; Lojze Repnik - Matjažek, Homec; Jernej Pirnat - Franceljnov, Srednje Jarše; Martin Kač - Šlosar, Preserje; Janez Koželj - Premk, Preserje; Janez Korošec - Škrjanc, Rodica; Gregor Repanšek - Grmek, Homec; Avgust Cotman - Tomažek, Rodica in Matevž Martinc - Močivenkov, Srednje Jarše, kurir. /.../ ... Na občinskih volitvah 15. junija 1924 je v Jaršah SLS dobila 52 glasov in 4 odbornike, Gospodarska napredna stranka je z 31 glasovi dobila 3 odbornike, Rodica pa je imela 24 glasov SLS in 2 odbornika. Za župana je bil izvoljen **Ivan Giovanelli - Kofutenk** iz Srednjih Jarš. Občina tovarni Induplati Jarše preveč plačanih davkov ni vrnila, ampak je zanje kupila tri travniške brane, čistilnik žita in za vsako vas po en požarni kavelj. **19. junija 1927** so bile v Jaršah spet občinske volitve. Imeli so štiri stranke – liste: SLS je dobila 3 odbornike, rodiška 1 odbornika, **neodvisna liberalna stranka, z dotedanjim županom Ivanom Giovanellijem na čelu**, pa je dobila 4 odbornike. Delavska stranka, združena s SLS, je dobila v občinskem odboru 1 odbornika. Za župana je bil ponovno izvoljen **Giovanelli**. /.../ V letu 1933 so se združile občine Šmarca, Homec in Jarše, tako je nastala združena Občina Homec. Po zmagi nacionalistične stranke je ta z vso silo delala za to, da bi si zmago zagotovila tudi v občinskih odborih. V Občini Homec so bile volitve **15. oktobra 1933**. po volitvah so razglasili naslednje rezultate: **Giovanellijeva lista** je dobila 192 glasov in 16 odbornikov, Lista Gregorja Repanška naj bi si s 144 glasovi zagotovila dve odborniški mesti, Lista Ivana Nastrana s 44 glasovi pa je ostala brez odbornikov v občinskem odboru. Na pritožbo, da s preštevanjem glasov ni bilo vse v redu, je okrajna volilna komisija ugotovila, da je občinska volilna komisija Repanškovo listo oškodovala za 18 glasov. Prostore za občinsko pisarno so preuredili pri Jurju v Preserjah in tja napeljali tudi elektriko.«²⁴

Analiza fotografije R23:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1934
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Johan Giovanelli, 40 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	svetniki v občinskem svetu v času, ko je bil Johan Giovanelli župan
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	20
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	odlikovanje na oblačilu Johana Giovanellija
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	župan je v prvi vrsti na sredini

²⁴ Stane Stražar, 1988, str. 541– 542.

FOTOGRAFIJA R24: ok. 1937



Jarški otroci pred Kofutnikovo domačijo okrog leta 1937.

Pepca Žebovec: »Na sliki sediva Anžinova Stana in jaz (s kitkami). Stojijo z leve: Kobilčeva Silva, brat Iko, Kobilčev France, Ivan Klemenc in brat Lovro. Slikano je pred našo hišo. Moji sestrični Minki je teta iz Amerike poslala fotoaparata. Ona nas je slikala.«

Analiza fotografije R24:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1937 v Srednjih Jaršah
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Pepca Giovanelli, 12 let Iko Giovanelli, 13 let Lovro Giovanelli, 9 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	sosedje in prijatelji
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	7
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	Kofutnikova domačija v ozadju
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	slamnata streha

FOTOGRAFIJA R25: ok. 1940



Družina kovača Mihaela Vojska z Rodice.

Pepca Žebovec: »Kovač Mihael Vojska z Rodice je bil eden izmed atovih najboljših prijateljev. Njegova hčerka Anica (spredaj desno) je umrla, ko je dorasla, to je bilo v začetku druge svetovne vojne. Imela je slepič, pa ga takrat še niso znali operirati. Zadaj stojijo z leve: sin Miha, ki je padel v partizanih, ob njem je sin Pepe, ki je padel v nemški vojski, hčerka Mimi, sin Viktor in pa hčerka Anica. Sedita mama in oče Miha, ki je bil kovač.«

Analiza fotografije R25:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1940
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	družina kovača Mihaela Vojska, ki je bil dober prijatelj Johana Giovanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	7
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	oče in mati sedita, otroci stojijo

FOTOGRAFIJA R26: ok. 1941



FOTOGRAFIJA R27: ok. 1941



Iko - Ivan Giovanelli na Veliki planini, pri jarški planinski koči (spredaj desno).

Pepca Žebovec: »Iko ni bil oskrbnik, je pa v tovarni Induplati delal. Iko je veliko v hribe hodil. V tovarni Induplati so skrbeli za to bajto; dve so imeli, Domžalski dom in pa Jarški dom. Takrat je bila jarška kočica še s skodlami krita, danes je drugače. Zadaj je Hauptmanov Tine, ki je v partizanih padel, pa Stenovčev Janez iz Domžal in Bajtova Mara z Vira, ki se je poročila v Turnše. Po vojni je obe kočici oskrboval brat Lovro. Vsako soboto zvečer, potem ko je popoldne in do desetih zvečer delal, je šel s kolesom na Veliko planino. Gor je prišel okoli enih ponoči. V nahrbtniku jim je prinašal hrano. Več let je bil ekonom. Bil je nor na hribe.«

Analiza fotografije R26 in R27:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1941, Velika planina
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	z izleta
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Iko Giovanelli, 17 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	prijatelji in sodelavci v Induplati Jarše
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	R26: 8, R 27: 9
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	pastirski stan ali planinska kočica na Veliki planini
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	s skodlami krita streha

FOTOGRAFIJA R28: ok. 1941



Pepca Giovanelli (desno) s prijateljico Milko Topolko v mladih letih.

Pepca Žebovec: »Na sliki sva z Milko Topolko, mojo prijateljico iz mladosti. Takrat je stanovala pri teti Johani. Teta in njena mama sta bili daljni sorodnici, potem pa je njena mama šla v tujino, v Argentino ali kam, šivat. S teto se je dogovorila, da je bila Milka pri njej v rejništvu več let. Hodila je v jarško šolo, midve pa sva bili vedno skupaj, nerazdružljivi. Slika je posneta pri sosedu pod eno jablano. Kar usedle sva se tja. Zelo lepo je pela. Po vojni pa je enkrat šla k sorodnikom na Dolenjsko in od takrat se nisva več videli. Nikoli več se ni oglasila.«

Analiza fotografije R28:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1941 v Srednjih Jaršah
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Pepca Giovanelli, 16 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Milka Topolko, prijateljica Pepce Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vsakdanja oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	hiša ali drug stanovanjski objekt
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	bela predpasnika

FOTOGRAFIJA R29: ok. 1946



Stanka Anžin in Pepca Giovanelli, v Kamniku, na poti na Veliko planino.

Pepca Žebovec: »Na fotografiji sva s sosedo Anžinovo Stano. Šli sva na Veliko planino, zato sva bili po planinsko oblečeni. Na glavi sem imela klobuk. V Kamniku sva pustili kolesa, drugi so bili že naprej. Tam sva srečali fotografa, ki sva ga poznali. Ta je rekel, naj greva z njim, da naju bo slikal in tako je nastala ta fotografija.«

Analiza fotografije R29:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1946, Kamnik
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	z izleta
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Pepca Giovanelli, 21 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	Stanka Anžin, soseda in prijateljica Pepce Giovanelli
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	2
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila, rutka za vratom, dokolenke, klobuk
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	torbica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	bele bluže z rutko

FOTOGRAFIJA R30: 1953



Moški pevski zbor SKUD France Kokalj, Induplati Jarše, leta 1953, ob 30-letnici tovarne, z zborovodjem Cirilom Vremšakom.

Pepca Žebovec: »To je pevski zbor Induplati po vojni pred Majčevim dvorom. V zboru je bilo veliko delavcev, ki so delali v tovarni. Brat Lovro je dobro pel, a v tem zboru ni pel. Je pa igral na harmoniko. Tudi Iko je igral na harmoniko, pa ata tudi. Včasih smo imeli pred hišo vrtno uto. V tisti uti smo se zvečer dobivali, ob sobotah in nedeljah. K nam so prišli vsi fantje in dekleta z vasi, cela vas. Kobilčev Franci je imel kitaro, eden je imel violino, eden naših je igral na harmoniko, mi pa smo zraven peli. Kako je bilo včasih lušno! Na sliki prepoznam vodjo tovarne, Bem se je pisal. Bil je v Nemčiji rojen Čeh, pa so prišli eni trije Čehi v Jarše, da so ustanovili tovarno. Takrat se je začelo življenje pri nas počasi izboljševati, prej pa je bila povsod velika revščina.«

Stane Stražar: »Moški pevski zbor SKUD France Kokalj, Induplati Jarše, leta 1953, ob 30-letnici tovarne, z zborovodjem Cirilom Vremšakom. /.../ Prva leta po osvoboditvi sta se kulturno-prosvetna in športna dejavnost tako kot v drugih tovarnah tudi v tovarni Induplati Jarše odvijali v okviru sindikalne organizacije. Za kulturni program ob državnih praznikih, mitingih in drugih prireditvah so navadno skrbeli sindikalni funkcionarji, ki so največkrat povabili v goste okoliške kulturniške skupine, pevske zборе in recitatorje, kdaj pa kdaj so v program vključili tudi domače kulturne delavce. /.../ V okviru te organizacije je zaživel tudi moški pevski zbor. /.../ Na to, da je bilo takrat za kulturno dejavnost precej navdušenih delavcev, spominja sindikalni dom z odrom in dvorano za dramske in kino predstave ter športno dejavnost. Tam, kjer so bile včasih »Majčeve štale«, so leta 1947 največ s prostovoljnim delom zgradili prostorno dvorano, ki je bila največja v okraju, imela je 460 sedežev, sprejela pa je lahko 600 ljudi.«²⁵

Analiza fotografije R30:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1953 (30-letnica tovarne Induplati)
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja

²⁵ Stane Stražar, 1988, str. 415.

Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	vsi Kofutnikovi moški so delali v tovarni Induplati.
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	36
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	Majdičev dvor
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	zastavice pod balkonom

FOTOGRAFIJA R31: ok. 1950



Lovro in Pepca Giovanelli (zadaj in desno) in Hudnikova Silva iz Jarš (levo).

Pepca Žebovec: »To smo mi: Lovro, jaz in Hudnikova Silva iz Jarš. Prijatelji so jo imeli za mojo sestro, ker sva bili zmeraj skupaj. To je bilo v Jaršah.«

Analiza fotografije R31:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	okoli leta 1950, Srednje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	portret (skupinski)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Pepca Giovanelli, 25 let Lovro Giovanelli, 22 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	prijateljica Hudnikova Silva
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	zastava v ozadju

FOTOGRAFIJA R32: 1957



Igralci TVD Partizan Induplati Jarše, ki so igrali Jurčičevo igro Domen. Prvi z leve s klobukom je Lovro Giovanelli.

Stane Stražar: »Leta 1957 je igralska skupina TVD Partizan Induplati Jarše naštudirala Jurčičevo igro Domen. Med igralci je bil tudi Lovro Giovanelli iz Srednjih Jarš, ki je igral kmeta.«²⁶

Analiza fotografije R32:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	leta 1957, Zgornje Jarše
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	Lovro Giovanelli, 29 let
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	soigralci v Jurčičevi igri Domen
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	28
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski ali potujoči fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	oblačila iz igre Domen – različni liki, več klobukov
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	palica
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	/

²⁶ Stane Stražar, 1988, str. 417.

FOTOGRAFIJA R33: leto ni znano



Neznani vojaki pred nekim gradom.

Pepca Žebovec: »Vojaki mi niso znani.«

Analiza fotografije R33:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	ni znano
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	ni znano
Kaj prikazuje fotografija?	iz vsakdanjega življenja (med vojno)
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	ni znano
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	6
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	vojaška oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	pred gradom
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	razporeditev oseb, osrednji mož je očitno bolj pomemben

FOTOGRAFIJA R34: leto ni znano



Neznan objekt.

Pepca Žebovec: »To je nek magacin, gospodarsko poslopje, a ne vem, kje je to bilo. Ne spomnim se, da bi ga kje videla.«

Analiza fotografije R34:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	ni znano
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	ni znano
Kaj prikazuje fotografija?	neko gospodarsko poslopje
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	ni znano
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	0
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	amaterski fotograf
Kakšne so posebnosti oblačil?	/
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	da
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	namembnost objektov ni znana

FOTOGRAFIJA R35: leto ni znano



FOTOGRAFIJA R36: leto ni znano



R35: Prijateljica z Vira v narodni noši. R36: Neznani moški.

Pepca Žebovec: »Na levi sliki je mamina prijateljica z Vira v narodni noši. Na desni sliki so neznani moški, mogoče so bili očetovi prijatelji.«

Analiza fotografij R35 in R36:

Kdaj in kje je bila fotografija posneta?	R35: ok. 1919 (primerjava z R10 in 11) R36: ok.1920 (primerjava z R17)
Katera državna tvorba ali vojna je bila takrat na slovenskem ozemlju?	ni znano
Kaj prikazuje fotografija?	portret, R35: posamičen, R36: skupinski
Kateri družinski člani so na fotografiji in koliko so bili takrat stari?	/
V kakšni povezavi so ostali s to družino?	R35 – prijateljica Katarine Kaplja z Vira R36 – prijatelji Johana Gioanellija
Koliko je vseh oseb na fotografiji?	1 in 3
Kako je bila fotografija posneta oz. kdo jo je posnel?	fotograf v fotografskem studiu
Kakšne so posebnosti oblačil?	R35: gorenjska narodna noša R36: nedeljska oblačila
Ali so na fotografiji tudi materialne dobrine?	/
Ali na fotografiji opazimo še kakšno posebnost?	gorenjska narodna noša

3.4 INTERVJU S PEPKO ŽEBOVEC, 1. MARCA 2018

Po analizi fotografij se je odprlo več vprašanj, še posebno, ko sva se odločila opisati življenjske zgodbe sester Katarine Kaplja. Zato sva se s Pepco Žebovec dogovorila še za krajši tretji intervju. Pred tem sva vsebino prvega in drugega intervjuja s Pepco Žebovec že vnesla k posameznim fotografijam.

Ali je bil vaš oče Johan Giovanelli v invalidski organizaciji?

Verjetno je bil, če je žig invalidske organizacije na fotografiji. Imel je tudi izkaznico.

Dali ste nam fotografijo mame Kati, ko je bila še mlada. Kdaj je vaša mama začela delati?

V Domžalah so jo vzeli takoj, ko je prišla iz osnovne šole. Najprej so sestre šivale slamnike v Domžalah, potem pa so začele hoditi ven. Ker je mama hodila v Linz in na Dunaj, je morala imeti legitimacijo, zato se je šla slikat. Bila je še zelo mlada. Obe, mama in teta Lenca, sta najprej delali pri Vovku v Domžalah. Mama je šla potem v Linz, teta pa je šla v Ameriko. Pred tem je teta tudi hodila v Linz, a le enkrat ali dvakrat. Tudi teta Cila je hodila delat v Linz. A se je prej poročila. Ko je imela otroka, ga je prinesla domov na Vir, da je lahko šla delat nazaj na Dunaj in v Linz. V Ameriko se je Cila izselila pred Lenco. Ko je Lenca prvič prišla v Ameriko (leta 1920), je pri njej stanovala, ker se je težko dobilo stanovanje, pa tudi denarja ni imela. Nekaj časa je živela pri njej. Tudi Cila je v New Yorku ves čas šivala slamnike, tako kot Lenca in vse naše.

Kaj veste o Ani Praček Krasni?

Ana Krasna je hodila k teti Lenci. Naša teta in Ana sta pomagali pri tisku časopisa *Glas naroda*, Lenca posebno poleti. Pozimi je bila delovna sezona za šivanje slamnikov, poleti pa so imeli počitnice več mesecev, pa ji je lahko hodila pomagat. Ana Krasna je bila nekaj časa tudi urednica časopisa *Glas naroda*. Meni je teta Lenca par let plačevala to revijo, da sem jo dobivala. Ko je teta prišla domov, je vedno revije nesla tudi na Slovensko matico v Ljubljano, vedno je tam kaj oddala. Pri UNRRA sta obe delali že med drugo svetovno vojno in takoj po njej. Zbirali sta pomoč za Jugoslavijo oziroma za Slovenijo. Ana je bila zelo luškana, pa sposobna, znala je dobro pisati. Če je bilo premalo besedila za tiskanje časopisa, se je zvečer usedla in napisala kaj. Zjutraj je bilo že vse pripravljeno, da so ga lahko tiskali. V svojih knjigah je verjetno še marsikaj napisala o tem, kako so živeli v New Yorku. Z Lenco sta dolgo časa stanovali zelo blizu skupaj. Potem pa je Anin mož hudo zbolel in umrl. Po njegovi smrti sta bili še bolj povezani. Lenca je Ani Krasni vedno pomagala pri urejanju in tiskanju časopisa oziroma pri vsem.

Kako pogosto je Lenca obiskovala domovino?

Pred vojno je prišla domov na vsaka tri leta. Teta Lenca je bila pri enem Amerikancu, ki je imel ob morju veliko restavracijo. Zmeraj je hotel imeti zaposlene Slovenke, ker so bile pridne in poštene. Če Lenca ni šla domov, je šla poleti delat k tem prijateljem. Tako je zaslužila denar za vožnjo domov. Ko je Lenca prišla na obisk domov, je stanovala nekaj časa pri sestri Micki v domači hiši, pa nekaj časa pri meni in pri sestri Toni v Ljubljani.

Čigava je bila hiša, v kateri se vi živeli z družino po poroki leta 1951?

To je bila Cilina hiša. Ona in njen mož sta domov pošiljala denar, zidar pa je bil mamin oče, moj ded Jože Kaplja. Zidal jo je tudi zidarski mojster iz Domžal. Takrat se je tej hiši reklo Bezjakova vila, nihče ni rekel drugače. Bila je večja kot druge hiše. Cila mi je zapustila tisto hišo. Cila in njen mož je nista nikoli videla, čeprav je bila zgrajena z njunim denarjem. Cila je bila verjetno nazadnje doma leta 1923, ko se je poročila moja mama. Mož ji je kmalu umrl. Ona pa je vse tri otroke dobila v Ameriko že velike, vse stare 18 let in več. (Opomba: to so bili njeni trije sinovi, eden pa se ji je rodil v Ameriki). Vsi so bili že izšolani, za kar je poskrbel Franjo Per, mož njene sestre Tone. Spomnim se, da je bil eden elektro inženir pri bolnišničnih inštrumentih, tako da je bil prisoten pri vseh operacijah, če bi se kaj pokvarilo. V Ameriki so šli le še v šole, da so se naučili angleščine.

Ali je Lenca pripovedovala še o kakšnih drugih prijateljih?

Lenca je imela veliko prijateljev. Stanovali so v kraju, kjer je skupaj živela večja skupina Slovencev. Imeli so svoje društvo, ki je bilo dobro organizirano (v njem je sodelovala tudi Lenca), pa pevsko društvo, ki ga je vodil Pirnatov Miha (opomba: mož Kofutnikove France). Prirejali so proslave; ko so bili kakšni pomembni dogodki tukaj, so proslavljali tudi oni. Vsi so pisali domačim za narodne noše, da so jih dobili v Ameriko. Kakšne narodne noše so imeli naši, se vidi iz fotografij. Slovenci so se tam utrdili in bili so dobro povezani. Ko pa je bilo vojne konec, so tja prišli naši izdajalci, tisti, ki so tukaj med vojno pobijali domače ljudi. Teh pa niso nič marali. Nekdo je bil, ne vem več, kako se je pisal, ki je tukaj pobil veliko ljudi, pa je prišel v New York. Lenca je pripovedovala, da se je tako bal ljudi, da se ni upal ven iz hiše na zrak. S seboj je prinesel veliko denarja in zlata, s katerim si je kupil zemljo na samem. Tam je dal zgraditi veliko hišo, ki jo je ogradil z dvojno ograjo, pa še čuvaja je imel, tako se je bal ljudi. Ko je prišel v New York, so mu povedali, da dobro vedo, kdo je, da so jim od doma pisali o njem, in da ga bodo enkrat uničili. Nekaj takih izdajalcev se je izselilo tudi v Argentino.

Lenca kot dobrotnica in zadnja štiri leta njenega življenja v Sloveniji

Lenca je bila zelo dobra ženska. Samo za druge je delala. Vsem je pomagala, komur je le mogla, v Ameriki in doma. Sestri Toni je pomagala, da je v Ljubljani zgradila novo hišo, več kot pol hiše je bilo njene. Večkrat so jo prosili, če pomaga pri hiši, pa jim je pošiljala denar. Tonin mož je enkrat zaigral nekaj denarja, pa je Lenci pisal za denar, s katerim je potem poplačal dolgove in ni bil porabljen za hišo. Nikoli ji ni nihče ničesar vrnil. Govorili so, da bo njeno zgornje nadstropje, da ga bo imela za stanovanje. Ko pa je leta 1984 prišla domov za stalno, smo jo šli čakati na Brnik. Franjo Per je umrl med vojno, sestra Tona pa leta 1962. Zato sta jo prišli čakati njuni hčeri Branka in Vera ter Verin mož. Ko je stopila teta Lenca iz letala, je bila takrat, na stara leta, majhna in drobna. Ostali so se zelo hitro od nje poslovili, teta pa je ostala meni. V moji hiši je potem živela še štiri leta, do svoje smrti. Pri nas je enkrat padla in si zlomila kolk, pa so ji ga potem zamenjali. Midve s hčerko Olgo sva jo takrat v bolnici obiskovali vsak drugi dan. Olga je že imela avto. Dva dni pred smrtjo se je Lenci sanjalo, da so mama prišli ponjo (ona je starše še vikala): »Lenka, daj vstani, boš šla z mano.« Mislila si je: »Gotovo je mama prišla po mene.« Umrla je v spanju točno na zadnji dan, ko je še imela dovoljenje (vizo) za bivanje, kar je bil čuden slučaj. Lenca je zmeraj rekla, da hoče biti pokopana v Dobu pri svoji mami. Imela je zelo močno domotožje, tako je hrepenela po domačih krajih, da je kar zbolela. Vsake tri leta je morala priti domov.

Nekaj informacij o pisateljici Ani Praček Krasna

Glede na to, da sta bili Lenca Kaplja in pisateljica Ana Praček Krasna prijateljici, naj dodava še nekaj osnovnih podatkov o njej. Podatki se ujemajo z navedbami gospe Pepce.

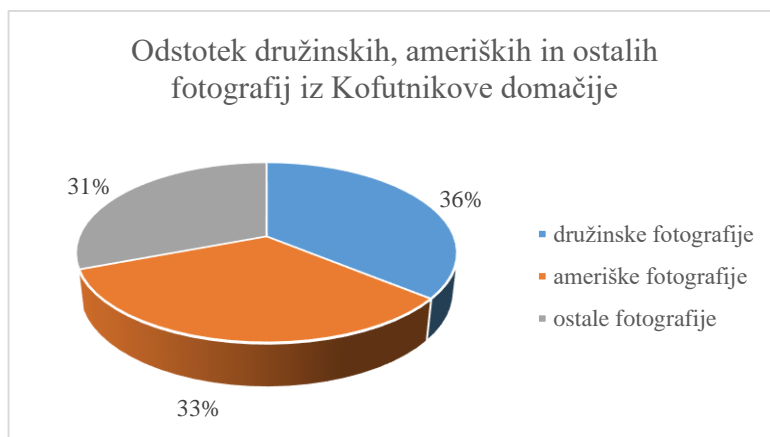
»Anna Praček Krasna, slovenska pisateljica in publicistka (roj. 30. novembra 1900, Dolga Poljana, umrla 2. marca 1988, Ljubljana). Po italijanski okupaciji Primorske se je leta 1920 izselila v ZDA, kjer je sprva živela med rudarji v Pensilvaniji, nato pa se je preselila v New York. Leposlovje je pričela pisati kmalu po prihodu v Ameriko, z novinarstvom pa se je pričela ukvarjati med 2. svetovno vojno, najprej kot pomožna (1942-1944), nato pa kot glavna urednica lista *Glas naroda* (1946-1948). Nekaj časa je bila zaposlena tudi pri *Ameriškem uradu za vojne informacije*, pri slovenskih oddajah radia *Glas Amerike*, in pri *Ameriškem odboru za pomoč Jugoslaviji*. Leta 1949 je pomagala ustanoviti hrvaški *Novi list* in bila leto dni njegova upravnica in urednica. Pri listu slovenske narodne podporne jednote *Prosveta* je delala od 1951

do 1952 in se nato vrnila kot upravnica h *Glasi naroda*, ga 1954 odkupila in ga rešila pred propadom, ki pa se je zaradi premajhne naklade vseeno zgodil leta 1963. V letih 1942–1945 je poučevala slovenščino na šoli v Brooklynu ter delovala v več organizacijah za pomoč matični domovini med 2. svetovno vojno in po njej. Leta 1972 se je vrnila v Ajdovščino.«²⁷

4 RAZPRAVA

4.1 DELITEV FOTOGRAFIJ NA DRUŽINSKE, AMERIŠKE IN OSTALE

Analizirala sva 117 fotografij, ki sva jih razvrstila v tri skupine: v družinske (teh je 42), v ameriške (39) in ostale fotografije (36). Glede na deleže vidiva, da je vsakih približno tretjina oziroma družinskih malo več (36 %) in ostalih malo manj (31 %). Preglednice fotografij glede na naše razvrstitve so v prilogi raziskovalne naloge. Kaj prikazujejo fotografije v posameznih skupinah, pojasnjujeva v naslednjem poglavju.



4.2 V KATEREM OBDOBJU SO BILE FOTOGRAFIJE POSNETE?

Za večino fotografij sva na osnovi rodovnikov lahko določila približno leto nastanka. Izjema so fotografije, na katerih ga. Pepca ni prepoznala oseb. Glede na to, katere države ali vojno obdobje je bilo v tistem času na našem ozemlju, je nastala spodnja preglednica.

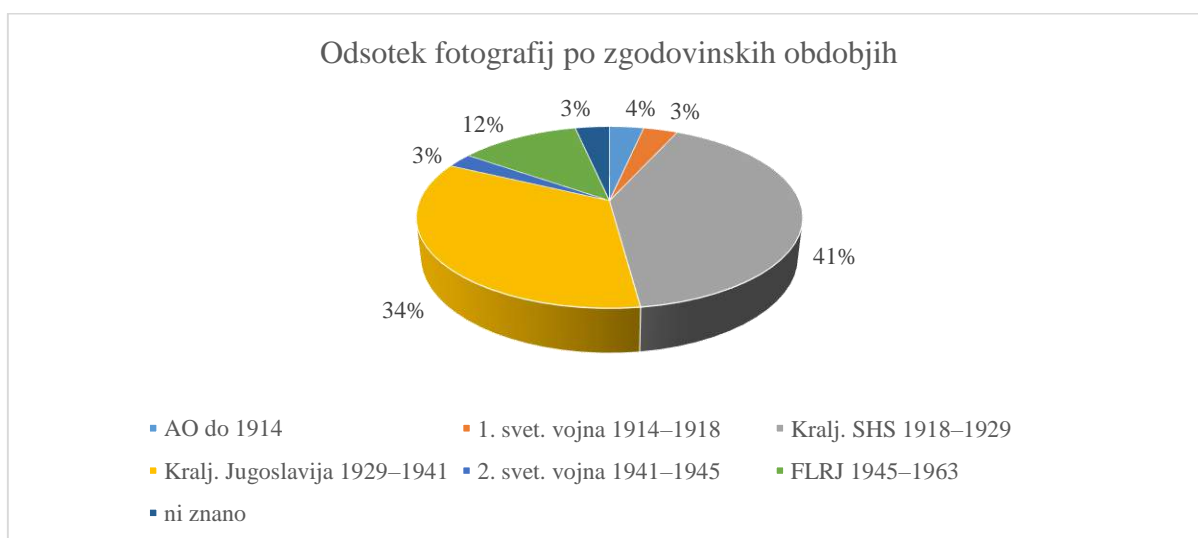
Preglednica 5: Družinske, ameriške in ostale fotografije po državnih tvorbah na našem ozemlju, v katerih so nastale

Zgodovinsko obdobje	družinske fotografije	ameriške fotografije	ostale fotografije	skupaj fotografij
Avstro-Ogrska do 1914	2	2	-	4
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	2	2	4
Kraljevina SHS 1918–1929	17	15	16	48
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	10	20	10	40

²⁷ Anna Praček Krasna, https://sl.wikipedia.org/wiki/Anna_Krasna_Pra%C4%8Dek, 2. 3. 2018.

druga svetovna vojna 1941–1945	3	-	-	3
Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	10	-	4	14
ni znano	3	-	4	4
skupaj	42	39	36	117

Ugotavljava, da je velika večina fotografij nastala po prvi svetovni vojni: v Kraljevini SHS 41 % fotografij, v Kraljevini Jugoslaviji pa 34 %. Nekaj več fotografij je še iz časa Federativne ljudske republike Jugoslavije (12 %). Vse ameriške fotografije so iz časa pred drugo svetovno vojno. Najstarejša fotografija je nastala okoli leta 1885, najmlajša pa okoli leta 1961. Vsaka fotografija prikazuje zanimivosti iz svojega obdobja in je lahko vir za različne nadaljnje raziskave.

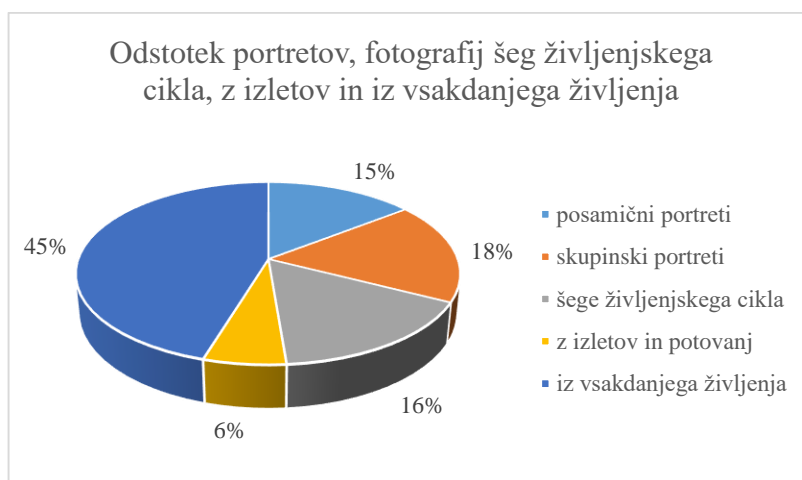


4.3 FOTOGRAFIJE GLEDE NA MOTIVE

Pri analizi fotografij sva fotografije razvrstila glede na motive, ki ga prikazujejo. Tako je nastala spodnja preglednica.

Preglednica 6: Družinske, ameriške in ostale fotografije glede na motiv

Vrsta fotografije	družinske fotografije	ameriške fotografije	ostale fotografije	skupaj fotografij
portreti posamični	9	5	3	17
portreti skupinski	6	9	6	21
šege življenjskega cikla	10	9	-	19
z izletov in potovanj	1	3	3	7
iz vsakdanjega življenja	16	13	24	53
skupaj	42	39	36	117



Ugotavljava, da je največ fotografij iz vsakdanjega življenja (še posebno med ostalimi fotografijami, kjer je veliko skupinskih fotografij igralcev, pevcev, tamburašev itd.). Teh je 45 % vseh fotografij. Portretov je skupaj 33 % (15 % posamičnih in 18 % skupinskih), 16 % je fotografij šeg življenjskega cikla (med njimi so samo fotografije s porok in birm, vsi ostali pomembni življenjski obredi niso zastopani), 6 % fotografij pa je z izletov ali potovanj.

4.4 ČIGAVE ŽIVLJENJSKE POTI SPREMLJAMO?

Zanimalo naju je tudi, čigave življenjske zgodbe lahko spremljamo z obravnavanimi fotografijami. Na kolikih fotografijah so družinski člani, kaže spodnja preglednica. K družinskim članom sva dodala tri sestre Katarine Kaplja, ker jih izpostavlja v nadaljevanju.

Preglednica 7: Število družinskih, ameriških in ostalih fotografij po družinskih članih

<i>Družinski člani ter tri sestre Katarine Kaplja, por. Giovanelli</i>	<i>družinske fotografije</i>	<i>ameriške fotografije</i>	<i>ostale fotografije</i>	<i>skupaj fotografij</i>
Johan Giovanelli starejši	4	-	-	4
Marjana Habjan, por. Giovanelli	1	-	-	1
Frančiška Giovanelli	1	5	-	6
France Giovanelli	-	14	-	14
Ivana Giovanelli, por. Velkavrh	4	-	-	4
Lovrenc Giovanelli	-	5	-	5
Johan Giovanelli mlajši	19	-	7	26
Katarina Kaplja, por. Giovanelli	17	-	8	25
Ivan (Iko) Giovanelli	11	-	3	14
Pepca Giovanelli	11	-	4	15
Terezija (Zinka) Giovanelli	1	-	-	1
Lovrenc (Lovro) Giovanelli	13	-	3	16
Lenca Kaplja	4	3	8	15
Cila Kaplja, por. Štefančič	2	-	-	2
Tona Kaplja, por. Per	5	-	2	7

Kakor kaže zgornja preglednica, na največ fotografijah lahko prepoznamo Johana Giovanellija mlajšega (26 fotografij) in njegovo ženo Katarino (25). Glede na to, da je bila o Johanu Giovanelliju mlajšemu že izdelana raziskovalna naloga, sva najprej pod drobnogled vzela življenjski zgodbi njegove žene Katarine (Kati) in njene sestre Helene (Lence) Kaplja. V

naslednji preglednici predstavlja časovni pregled fotografij obeh. V preglednico sva dodala še podatke, ki so nama na voljo iz rodovnika in potnega lista Helene Kaplja.

Preglednica 8: Fotografije Helene Kaplja in Katarine Giovanelli po letih

Oznake pomenijo: D – družinske, A – ameriške, R – ostale fotografije (razno).

Leto	Helena (Lenca) Kaplja	Katarina (Kati) Kaplja por. Giovanelli
1894	Rodila se je 2. avgusta.	-
1896	-	Rodila se je 23. septembra.
1906	Družinska slika (D2)	Družinska slika (D2)
1918	Pletilski tečaj (R3)	Pletilski tečaj (R3)
1919	Lenca in Katarina s sestro Tono (D3) Tamburaška skupina z Vira (R5) Tamburaška skupina z Vira (R6) Lenca Kaplja v igri Ciganka (R8) Fantje in dekleta z Vira (R9) Fantje in dekleta v narodnih nošah (R10) Virska dekleta v narodnih nošah (R11) Gospodinjski tečaj (R12)	Lenca in Katarina s sestro Tono (D3) Dekleta z Vira z učiteljico (R4) Tamburaška skupina z Vira (R6) Fantje in dekleta z Vira (R9) Fantje in dekleta v narodnih nošah (R10) Virska dekleta v narodnih nošah (R11) Gospodinjski tečaj (R12) Katarina s prijateljicama z Vira (R13)
1920	Lenca Kaplja, slika z dokumenta (A4) Lenca Kaplja se je izselila v ZDA.	
1922	Lenca Kaplja, portret (A5)	-
1923	Lenca Kaplja je poročna priča sestri Katarini (D11, 12)	8. julija se je poročila z Johanom Giovanellijem iz Srednjih Jarš. Ohcet je bila pri Bezjakovih na Viru. Fotografije (D9, 10, 11, 12)
1924		21. marca se je rodil sin Ivan – Iko.
1925	Lenca Kaplja, portret (A6)	10. aprila se je rodila hčerka Pepca.
1926		14. oktobra se je rodila hčerka Zinka.
1927		Botra nečakinji Ivanki (D17) Na zlati poroki svojih staršev (D19)
1928		10. avgusta se je rodil sin Lovro.
1930	Lenca Kaplja je vsako tretje leto prišla iz ZDA domov na obisk.	18. maja je umrla 4-letna hčerka Zinka.
1931		Družinska slika (D20)
1932		22. aprila se je rodila hčerka Kati.
1933		1. marca je umrl tast Johan Giovanelli, 3. marca pa 1-letna hčerka Kati.
1936		Katarina z otroki (D21)
1937		Katarina z družino (D22)
1938		Katarina z družino (D23, 26)
1944-1945	Med drugo svetovno vojno Lenca ni prihajala domov na obisk.	7. maja so Nemci v taborišču Mauthausen ubili njenega sina Ivana, starega 20 let. 9. oktobra so jo Nemci z družino izselili v grad Goričane.
1945	Lenca Kaplja je vsako tretje leto prišla iz ZDA domov na obisk.	Do 6. maja 1945 so bili zaprti v Goričanah.
1946		Družinska slika (D33)
1950		Lovro, Kati in Johan pred vrati doma (D38) Hčerka Pepca se je poročila in se preselila na Vir.
1959	Na Viru je umrla njena sestra Mici Kaplja.	Na Viru je umrla njena sestra Mici Kaplja.
1961		Pred domačo hišo (D40, 41)
1964	Živi na Road Jacks. 34, HGTS, NY.	23. maja je umrl njen mož Johan.
1984	19. julija se je iz ZDA vrnila na Vir.	
1986	12. marca so ji podaljšali vizo za eno leto.	

1987	12. marca so ji podaljšali vizo za eno leto.	Zaradi zastrupitve je izgubila nogo. Nekaj mesecev pred smrtjo je preživela v Domu upokojencev v Domžalah.
1988	12. marca je umrla na Viru.	12. februarja je umrla v Domžalah.

4.4.1 ŽIVLJENJSKA ZGODBA KATARINE KAPLJA, POR. GIOVANELLI

Katarina Kaplja se je rodila 23. septembra 1896 pri Bezjaku na Viru 1 kot sedmi in najmlajši otrok in peta hči Jožeta in Helene Kaplja. Osnovno šolo je obiskovala v Dobu. Takoj po osnovni šoli se je zaposlila v Vovkovi slamninarski tovarni v Domžalah, sezonsko pa je hodila šivat slavnike v Linz in na Dunaj.

Igrala je v virski tamburaški skupini, obiskovala je gospodinjske tečaje pletenja in kuhanja ter se pri plesu, petju in ob drugih priložnostih večkrat pridružila virski mladini, včasih tudi v narodni noši,

8. julija 1923, ko je bila stara 27 let, se je poročila z Johanom Giovanellijem v Srednje Jarše. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, od katerih sta dve hčerki umrli v otroški dobi (stari štiri in eno leto). Pri Kofutniku je skrbela za svojo družino in delala na kmetiji.

Njen mož Johan Giovanelli bil trikrat izvoljen za župana Občine Jarše, tretjič združene Občine Homec (15. 6. 1924, 19. 6. 1927 in 15. 10. 1933). Na volitvah je kandidiral kot kandidat neodvisne liberalne stranke, čeprav se strankarsko ni želel opredeljevati. Sestanke so imeli v Kofutnikovi domačiji, po letu 1933 pa so imeli občinsko pisarno pri Jurju v Preserjah.

Do svoje smrti leta 1933 je pri Kofutniku živel njen tast Johan Giovanelli starejši. Skoraj istočasno, dva dni za njim, je umrla njena najmlajša hči Kati. Ob nedeljah je pogosto zapregla konja in s svojimi otroki obiskovala svoje starše in sestro Mici Kaplja, ki so živeli v njihovi domači hiši pri Bezjaku na Viru 1.

Med drugo svetovno vojno je skupaj z družino delala za partizane. Njen najstarejši sin Iko je moral oditi kot obveznik v nemško vojsko, iz katere je zbežal domov in kasneje k partizanom. Na Koroškem je bil ranjen in ujet, nakar so ga Nemci odpeljali v begunjske zapore, nato pa v taborišče Mauthausen, kjer je umrl krute smrti 7. maja 1944, star 20 let. Po vojni je njenemu možu nekdo prišel povedat, kako je umrl Iko, a ji tega ni nikoli povedal, ker bi jo to verjetno strlo, saj je zelo žalovala za svojim najstarejšim sinom. Nemci so družino 9. oktobra 1944 izselili v grad Goričane, kjer so bili ujeti do 6. maja 1945. Vrnili so se v izropano domačijo, ki so jo počasi spet usposobili za življenje.

Leta 1951 se je poročila in odselila hčerka Pepca. Maja 1964, po 41-ih letih skupnega življenja, je umrl njen mož Johan Giovanelli. Tedaj je bila stara 68 let. Na Kofutnikovi domačiji je potem živila sama s sinom Lovrom. Leta 1987 si je poškodovala nogo, prišlo je do zastrupitve, zaradi katere so ji nogo odrezali. Zaradi tega je zadnjih nekaj mesecev življenja preživela v Domu upokojencev v Domžalah. Zaradi kapi je umrla 12. februarja 1988 v starosti 92 let. Pokopana je v družinskem grobu na mengeškem pokopališču.



Slika 1: Fotografija Kati Kaplja s podpisom iz ok. leta 1911. Žig dokazuje, da je imela fotografijo v osebnem dokumentu, ki ga je potrebovala na sezonskem delu (arhiv Pepce Žebovec).



Slika 2: Kati Giovannelli (z ruto) s sestro Lenco Kaplja leta 1987. V ozadju je njuna nečakinja, gledališka igralka Vera Per Eržen (arhiv Pepce Žebovec).

4.4.2 ŽIVLJENJSKA ZGODBA HELENE KAPLJA

Helena Kaplja, klicali so jo Lenca, se je rodila 2. avgusta 1894 pri Bezjaku na Viru 1 kot šesti otrok in četrta hči Jožeta in Helene Kaplja. Osnovno šolo je obiskovala v Dobu. V mladosti je igrala v virski tamburaški skupini in v več igrah v okviru Katoliškega prosvetnega društva Dob. Obiskovala je gospodinjske tečaje pletenja in kuhanja ter se ob različnih priložnostih družila z virsko in dobsko mladino, včasih tudi v narodni noši,

Sezonsko je šivala slamnike v Domžalah pri Vovku in v Linzu, dokler ni leta 1920 odšla v Ameriko, kjer je že živela in delala njena sestra Cila. V New Yorku je šivala slamnike več kot 60 let.

V času druge svetovne vojne in po njej je s pisateljico Anno Praček Krasno sodelovala pri organizaciji UNRRA.²⁸ Anna Praček Krasna jo omenja v Slovenskem izseljenskem koledarju za leto 1981, v prispevku »Domžale v New Yorku« (str. 253–258). Med drugim piše: »O unijskih problemih med slamnikarji mi je včasih pripovedovala Helen (Lenca) Kapla z Vira pri Domžalah, ki še danes živi v New Yorku (stara je 87 let). Odkar je prišla Lenca po prvi svetovni vojni v New York, je bila ves čas do upokojitve zaposlena kot slamnikarica.« Bili sta dobri prijateljici. Lenca je Anni pomagala tudi pri urejanju in tiskanju slovenskega časopisa *Glas naroda*.

²⁸ UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) – Uprava Združenih narodov za pomoč in obnovo držav, opustošenih v drugi svetovni vojni (Božo Repe, Sodobna zgodovina, zgodovina za 4. letnik gimnazij, Ljubljana, Modrijan, 2000, str. 223).



Slika 3: Lenca Kaplja s prijateljico Anno Praček Krasno v New Yorku (arhiv Pepce Žebovec).



Slika 4: Zadnji potni list Lence Kaplja, iz katerega je razvidno, da se je vrnila v domovino 19. julija 1984 (potni list hrani Pepca Žebovec).

Lenca Kaplja je imela zelo močno domotožje po domačih krajih, zato je ves čas bivanja v Ameriki, razen med drugo svetovno vojno, na vsaka tri leta prihajala v domovino. Poleti, ko slavnikiarji v New Yorku niso delali, je pomagala prijateljem v neki restavraciji ob morju in tako zaslužila denar za potovanje domov.



Slika 5: Omizje na vrtu Pepcine nekdanje hiše na Viru. Od leve proti desni: Vera Per Eržen (53 let), hčerka Tone Kaplja, por. Per, Verin mož Janez Eržen, Pepca Žebovec (62 let) in njen brat Lovro Giovanelli (59 let) ter Lenca Kaplja (93 let), leta 1987 (sliko hrani P. Žebovec)

19. junija 1984 se je za stalno vrnila na Vir, kjer je živela v Bezjakovi vili pri nečakinji Pepci Žebovec. Ker je bila ameriška državljanica, so ji vsako leto podaljševali vizo. Kljub starosti je bila zelo vitalna in je do konca spremljala vsakdanje časopisne novice. Umrla je 12.

marca 1988, en mesec za sestro Kati in v istem mesecu kot Anna Praček Krasna. Dočkala je 94 let. Pokopana je v grobu družine Kaplja na dobskem pokopališču.



Slika 6: Nagrobnik družine Kaplja z Vira 1 na dobskem pokopališču. Kot zadnja je v njem pokopana Lenca Kaplja (šolski arhiv).



Slika 7: Nagrobnik družine Giovanelli iz Srednjih Jarš na mengeškem pokopališču. 11. 12. 2015 je bil tukaj pokopan še Katarinin sin Lovro Giovanelli (šolski arhiv).

4.4.3 ŽIVLJENJSKA ZGODBA TONE KAPLJA, POR. PER

Rodila se je okoli leta 1891. Po osnovni šoli v Dobu se je izučila za šiviljo in je bila pri svojem delu zelo uspešna. Šivala je fine obleke tudi za gospo in njene tri hčere z gradu Krumperk. V mladosti je igrala v virski tamburaški skupini, se udeleževala gospodinjskih tečajev in drugih dejavnosti virske in dobske mladine. Preden se je poročila, je odšla v Ameriko. To je bilo v času, ko se je v Ameriko izselila tudi njena sestra Lenca in možno je, da sta potovali skupaj. Po dveh mesecih bivanja v Ameriki je ugotovila, da je noseča. Zato je krajši čas šivala obleke za tamkajšnje Slovenke, potem pa se je vrnila v domovino.

Poročila se je z oficirjem Franjem Perom iz Ljubljane, s katerim sta imela tri hčere (prvo, Branko okoli leta 1920, nato Danico, kasneje, leta 1934, pa še Vero, ki je postala gledališka igalka). Z možem sta dala zgraditi hišo nasproti vojašnice na Maistrovi ulici 14 v Ljubljani (hiša še danes stoji). Pri tem jima je pomagala Tonina sestra Lenca, ki jima je pošiljala denar iz Amerike. Potem, ko je imela Tona otroke, ni več šivala za druge, ampak le še za domače in sorodnike. H Kofutniku, k sestri Kati, je večkrat prinesla kakšen koristen pripomoček, npr. zobno pasto, pidžame, termofor, posodo za praženje kave itd. Njen mož oficir je imel v domači hiši pisarno, v kateri je opravljal svoje vojaško delo.

Med drugo svetovno vojno bil Franjo Per v zaprt Peskari, kjer je bilo vojno taborišče za oficirje. Ko je leta 1943 Italija kapitulirala, je ušel v partizane in delal v Titovem štabu. Nekje na Dolenjskem je bila zelo težka bitka, v kateri sta bili dve brigadi obkoljeni, z njimi pa tudi Tito. Po dveh dneh težkih bojev mu je uspelo brigadi pripeljati skozi sovražni obroč. Takrat ga je v hrbet ustrelil eden izmed partizanov, ki je bil izdajalec in je delal za Nemce. Tako je Tona Per izgubila svojega moža.

Tonina hči Danica je pred vojno študirala, med vojno je bila v partizanih, po vojni pa so jo poslali v takratno Sovjetsko zvezo. Ko je leta 1948 prišlo do spora Tita s Stalinom oziroma takratne Jugoslavije s Sovjetsko zvezo, je komaj ušla smrti. Skrili so jo neki dobri ljudje v Rusiji. Takrat se je tako prestrašila, da se ji je začelo blesti. Ko se je vrnila v domovino, je bila zato nekaj časa v psihiatrični bolnici na Studencu, nekaj časa pa doma, tedaj je zanjo skrbela njena mama Tona. V času, ko se ji je stanje izboljšalo, je bila zelo dobra prevajalka. Tona Per je umrla zaradi kapi okoli leta 1963.



Slika 8: Na poroki Katarine Kaplja 8. julija 1923: z leve sestri Cila Štefančič in Tona Per, sosedo iz Jarš (Močilnikova Minka) in Tonin mož, oficir Franjo Per (izsek iz fotografije D11).

4.4.4 ŽIVLJENJSKA ZGODBA CILE KAPLJA, POR. ŠTEFANČIČ

Rodila se je okoli leta 1888 in je bila četrti otrok in druga hči Helene in Jožeta Kaplja. Iz časa njene mladosti njena sestra Kati ni imela fotografij. Bila pa je šivalka slamnikov in je tudi ona hodila sezonsko šivat slamnike v Linz in na Dunaj. Kmalu se je poročila in imela otroke. Pripeljala jih je na Vir k mami Heleni Kaplja, da je sama lahko šla na sezonsko delo.

Potem sta se z možem Štefančičem izselila v Ameriko, pri Bezjaku na Viru pa sta pustila tri sinove (to so bili Miha, Vinko in Jožko Štefančič). Verjetno sta se Cila in njen mož nameravala vrniti, saj sta domov pošiljala denar za hišo. Gradila sta jo Cilin oče Jože Kaplja in zidarski mojster iz Domžal. Nova hiša je bila malo večja kot druge, zato so jo vsi imenovali Bezjakova vila. Cila in njen mož svoje hiše nista nikoli hiše, čeprav so jo zgradili z njunim denarjem. Sestra Tona in njen mož Franjo Per sta poskrbela, da so se vsi trije Cilini sinovi v Ljubljani izšolali, Cila jima je ves čas pošiljala denar zanje. Cili in njenemu možu se je v Ameriki rodil še sin Lojze. Njen mož je potem kmalu umrl. Ko so se Cilini sinovi izšolali, so se izselili k mami v Ameriko. Bezjakova vila pa je postala dom za družino Ciline nečakinje Pepce Giovanelli, ki se je leta 1951 poročila z Jožetom Žebvcem.

4.4.5 ZGODOVINSKI DOGODKI IN RAZMERE, KI SO VPLIVALE NA ŽIVLJENJE SESTER KAPLJA IN NA ČLANE NJIHOVIH DRUŽIN

Naj na koncu izpostavimo zgodovinske dogodke in zgodovinske razmere, ki so odločilno vplivali na življenje Katarine (Kati) Kaplja in njenih treh sester ali člane njihovih družin.

- Tri sestre Cila, Lenca in Kati Kaplja so že v času pred prvo svetovno vojno šivale slamnike v domžalski slamninarski tovarni pri Vovku in hodile na sezonsko v Linz in na Dunaj. Cila in Lenca sta na sezonsko delo hodili do odhoda v Ameriko, Kati pa do poroke leta 1923.
- Tri sestre Cila, Lenca in Tona Kaplja so se izselile v Ameriko. Tona Kaplja se je vrnila, Cila in Lenca pa sta vso delovno dobo šivale slamnike v New Yorku (Lenca 60 let).
- Katin mož Johan Giovanelli je bil trikrat izvoljen za župana (1924, 1927 in 1933) Občine Jarše, tretjič pa zaradi združitve občin za župana Občine Homec. Bil je kandidat neodvisne liberalne stranke. Župansko funkcijo je tako opravljal 12 let, sestanke pa so imeli do leta 1933 kar v Kofutnikovi domačiji.
- Katin najstarejši sin Iko je moral leta 1941 oditi kot obveznik v nemško vojsko, iz katere je zbežal k partizanom. Na Koroškem je bil ranjen in ujet, nakar so ga Nemci odpeljali v begunjske zapore, nato pa v taborišče Mauthausen, kjer je 7. maja 1944 umrl krute smrti.
- 9. oktobra 1944 so Kati Giovanelli in njeno družino izselili v grad Goričane, kjer so bili ujeti do 6. maja 1945.
- Lenca Kaplja je v času druge svetovne vojne in po njej s pisateljico Anno Praček Krasno sodelovala pri organizaciji UNRRA. Zbirali sta pomoč za Slovenijo.
- Tonin mož, oficir Franjo Per je bil med drugo svetovno vojno v zaprt v italijanskem vojnem taborišču za oficirje v Peskari.
- Po kapitulaciji Italije leta 1943 je ušel v partizane in delal v Titovem štabu. Nekje na Dolenjskem mu je po dveh dneh težkih bojov uspelo dve obkoljeni brigadi pripeljati skozi sovražni obroč. Oficir Franjo Per pa je tedaj umrl, ker ga je v hrbet ustrelil eden izmed partizanov, ki je bil izdajalec in je delal za Nemce. Partizani so izdajalce kasneje likvidirali.
- Tonina hči Danica je bila med drugo svetovno vojno v partizanih. Po vojni jo je nova oblast poslala v Sovjetsko zvezo. Ko je leta 1948 prišlo do spora s Stalinom, so jo preganjali in je komaj ušla smrti. Zaradi prestanega strahu se ji je začelo blesti. Preostalo življenje je preživela deloma v psihiatrični bolnici na Studencu in deloma doma. Umrla je pred nekaj leti (okoli 2015).

4.5 KAKO SE JE SPREMINJALA MODA OBLAČENJA?

Fotografije so odlični vir za opazovanje spreminjanja mode oblačenja. Pri ženskah sva opazovala predvsem dolžino kril in oblek. Pri tem nisva upoštevala svečanih oblek in oblačil igralcev v različnih igrah.

Preglednica 9: Dolžina kril in oblek na družinskih, ameriških in ostalih fotografijah

Oblačila	do 1918	1918 do 1941	po 1945
krila do tal	D1/1885 D2/1906		
krila do gležnjev		D4/1919, R3/1918, R4/1919, R5/1919, R6/1919, R12/1919, R13/1920, R20/1930	
krila do sredine meč		D22/1937, D23/1938, D26/1938, D27/1940, A5/1922, A6/1925, A7/1922, A12/1923, A32/1935, R4/1919, R6/1919, R16/1920, R24/1937	D38/1950, D40/1961, D41/1961

krila pokrijejo kolena		D4/1919 otroci, D24/1938, D27/1940, A9/1915 otr., A10/1923 otr., A11/1923 otr., A12/923 otr., A17/1925 otr., A28/1935, A32/1935	
obleke, ki segajo do kolen		D16/1927 otr., A31/1935,	
obleke nad koleni		A17/1925 otr., R25/1940 otr., R28/1940	R29 -1946

Ugotavljava, da so ženske pred prvo svetovno vojno nosile krila do tal, potem pa se je dolžina kril postopno krajšala. Do leta 1930 so imele odrasle ženske večinoma krila do gležnjev, kasneje pa do sredine meč vse do druge svetovne vojne in še po njej. V Ameriki so imele ženske že sredi tridesetih let krajša krila, ki so segala do kolen. Pri nas pa sva takšno dolžino kril opazila pri mlajših deklicah, pri odraslih pa šele po drugi svetovni vojni.

Glede moške mode sva posebej podrobno opazovala fotografije D1 in D20, A8. Opazila sva, da pred prvo svetovno vojno moški še niso nosili kravat. Opazimo pa jih lahko po letu 1919. Moški telovniki in suknjiči se v tem obdobju niso bistveno spreminjali.

4.6 KAJ NAM FOTOGRAFIJE POVEDO O MATERIALNI KULTURI?

Posebno fotografije iz vsakdanjega življenja veliko povedo tudi o materialni kulturi v trenutku fotografiranja. V ozadju fotografij lahko vidimo:

- dele stavb, parkov ali druge okolice (npr. D11, D34, A8, A17, A18, A19, A21, A28, A30, A31, R14, R19, R26, R27 itd.).
- Fotografija D15 je edina fotografija, ki prikazuje samo Kofutnikovo domačijo.
- Na nekaterih družinskih fotografijah v ozadju vidimo dele domačije, npr. D22, D26, D38, D40, D41, D42. Na teh fotografijah lahko vidimo lego poda, ki ga že dolgo ni več.
- Na fotografijah D21, D23 in D24 vidimo, da so imeli pri Kofutniku veliko drv in zelenja okoli domačije.
- Na nekaterih fotografijah so zanimiva prevozna sredstva oz. predmeti, npr. otroški voziček na D16, voziček za dojenčke na D34, kolo na D38 in avtomobil na A31. Glede na to lahko ugotovimo, da so se Kofutnikovi sorodniki v Ameriki že okoli leta 1935 vozili z avtomobilom, pri Kofutniku pa so se v tistem času vozili še s konjsko vprego ali kolesom.
- Najbolj revne z materialno kulturo so fotografije, posnete v fotografskih studiih. Predmeti ne povedo prav veliko, čeprav so nekateri zanimivi, npr. igrača na D1 in gugalni konjiček na D6.

5 PREVERJANJE HIPOTEZ

1. Kaj prikazujejo družinske, ameriške in ostale fotografije?

Hipoteze:

- Fotografije družine Giovanelli in njihovih sorodnikov bodo pokazale, s katerimi sorodniki so imeli Kofutnikovi stalne stike in so bili zanje pomembni. Če bo v ozadju vidna domačija, bo vidna tudi urejenost domačije v določenem času.

- Ameriške fotografije bodo prikazovale Kofutnikove izseljence v Ameriki: Franco, Franceta in Lovrenca ter njihove družine, pa tudi okolico ali opremljenost prostorov v New Yorku, kjer so živeli. Prikazovale bodo njihove otroke, saj so bili verjetno prav otroci tisti, na katere so bili starši posebej ponosni. Med njimi bodo tudi fotografije prijateljev, s katerimi so imeli stalne stike.
- Med ostalimi fotografijami bodo redke fotografije iz vojnega obdobja. Prevladovale bodo skupinske fotografije z različnih dejavnosti, v katerih so posamezni družinski člani sodelovali. Med njimi bodo tudi fotografije iz časa županovanja Johana Giovanellija in fotografije njihovih dobrih prijateljev.

Ugotovitve:

Družinske fotografije: hipoteza se je potrdila.

- Ugotavljava, da so imeli največ stikov z Lenco Kaplja in Francetom Giovanellijem v Ameriki.
- Samo na fotografijah, ki so jih posneli pred domačijo, danes še lahko vidimo, kako je izgledal pod.

Ameriške fotografije: hipoteza se je v celoti potrdila.

- Iz vseh ameriških fotografij se da ugotoviti zelo gosta poseljenost, kar je razumljivo, saj so Kofutnikovi izseljenci živeli v New Yorku.
- Notranjost stanovanja prikazuje samo fotografija A12, kjer vidimo bogato okrašeno novoletno smrečico in veliko okno v ozadju.
- S fotografijami spremljamo rast naslednjih otrok izseljencev: Helen in Frances, ki sta hčerki Franceta Giovanellija, Henrika, sina Lovrenca Giovanellija ter treh otrok Cile Štefančič.
- Med ameriškiimi fotografijami so tudi štiri fotografije prijateljev, katerih imen gospa Pepca ne pozna (A19–A22).

Ostale fotografije: hipoteza je potrjena.

- Med ostalimi fotografijami je pet fotografij, ki prikazujejo igralce različnih gledaliških iger, tri prikazujejo pevske zборе, po dve fotografiji pa prikazujeta: narodne noše, tamburaško skupino z Vira in gospodinjska tečaja.
- Dve fotografiji sta povezani z županovanjem Johana Giovanellija (občinski odbor Občine Homec in fotografija županov ob nakupu mengeškega zvona).
- Na fotografijah je veliko Kofutnikovih dobrih prijateljev, a se ne ponavljajo. Dobri prijatelji Johana Giovanellija so bili: Pepe Koželj z Doba, Ivan Ručigaj z Rodice in Mihael Vojska z Rodice. Katarinina dobra prijateljica je bila Minka z Doba, Pepcine prijateljice pa so bile Milka Topolko, Stanka Anžin in Hudnik Silva z Jarš. Ostalih gospa Pepca ne pozna (R35, R36).

2. V katerem obdobju so bile fotografije posnete?

Hipoteza: Desetina fotografij je bila posnetih do prve svetovne vojne, večina (65 %) jih je iz obdobja med obema svetovnjima vojnama (1919–1941) ter četrtina po drugi svetovni vojni. Iz časa prve in druge svetovne vojne ni veliko fotografij.

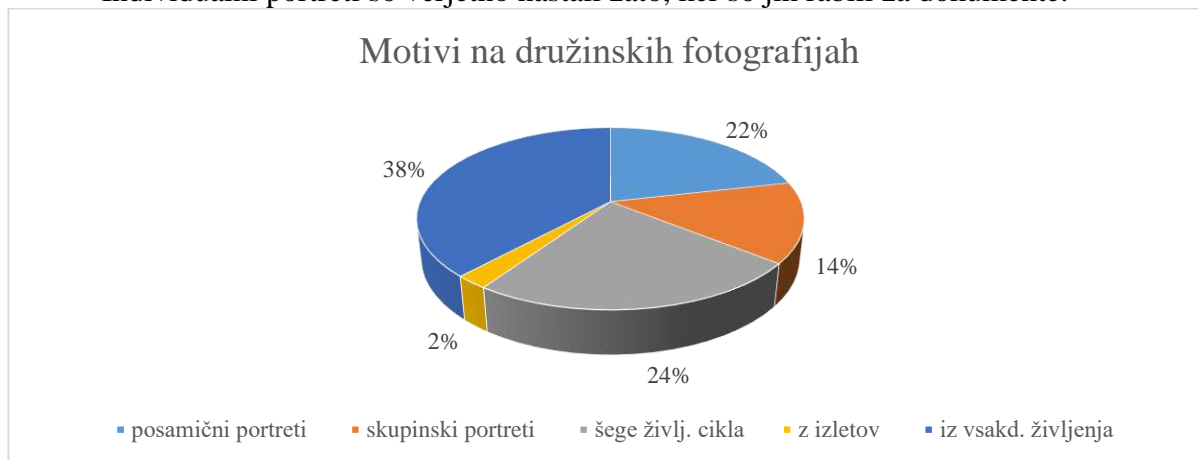
Ugotovitve: hipoteza se je deloma potrdila.

Res je bila večina fotografij posnetih med obema vojnama (kar 75 %). Do konca prve svetovne vojne je bilo posnetih 7 % fotografij, kar je blizu najine hipoteze. Iz časa po drugi svetovni vojni je samo 12 % fotografij. Mogoče je razlog za manjše število fotografij po drugi svetovni vojni tudi ta, da se je hčerka Pepca že leta 1951 odselila od doma. Največ fotografij je bilo posnetih v času Kraljevine SHS (41 %).

3. Kako se fotografije razlikujejo glede na motive?

Hipoteze:

- Med družinskimi fotografijami bo 80 % portretov (na 60 % fotografij bodo skupinski, na 20 % pa individualni portreti), ostale fotografije bodo iz vsakdanjega življenja. Individualni portreti so verjetno nastali zato, ker so jih rabili za dokumente.

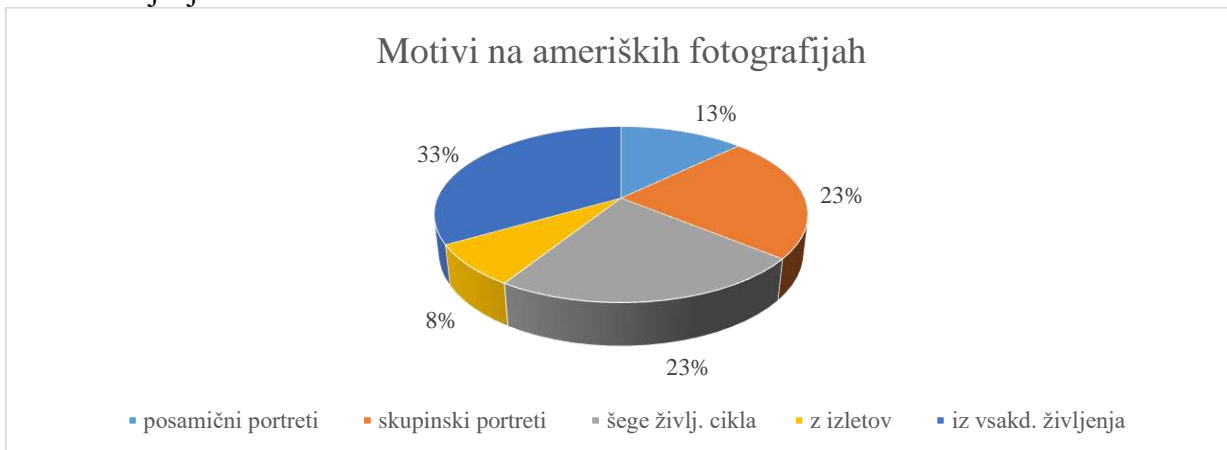


Ugotovitve: hipoteza se ni potrdila.

Portretov je precej manj kot sva pričakovala (le 36 %) in več je posamičnih kot skupinskih. Če k portretom štejeva še fotografije šeg življenjskega cikla (poročne in birmanske fotografije), je te 60 %, kar je še vedno manj od najinih pričakovanj. Po pričakovanjih ni fotografij z izletov, z izjemo fotografije Ivana Giovanellija v nemški vojski iz kraja Nikozburg. Osem osebnih portretov je manjšega formata in so bili namenjeni za osebne dokumente.

Hipoteza:

- Med ameriškimi fotografijami bo velika večina (ok. 90 %) portretov (na 60 % fotografij bodo skupinski, na 30 % pa individualni), ostale fotografije pa bodo iz vsakdanjega življenja.

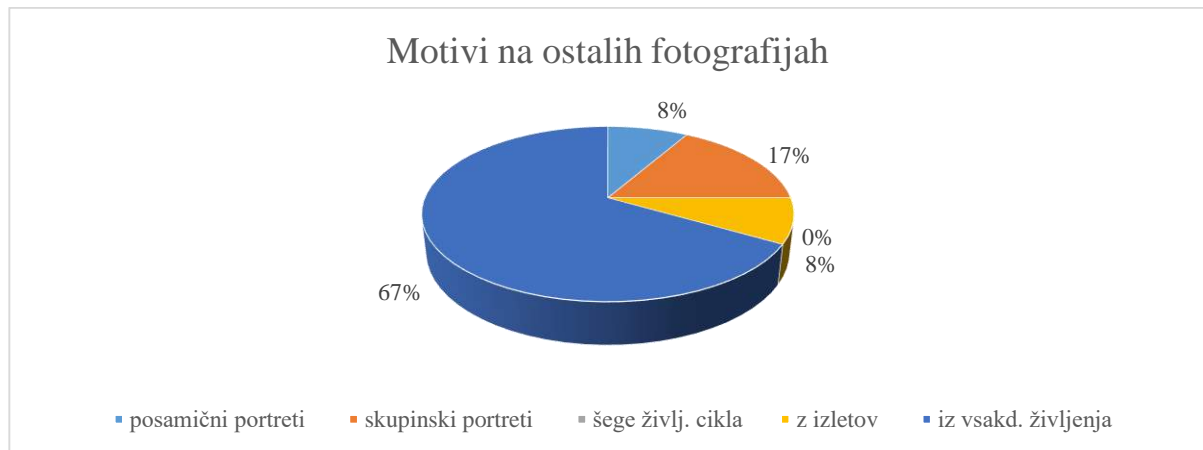


Ugotovitve: hipoteza se ni potrdila.

Podobno kot pri družinskih fotografijah je bilo portretov manj, kot sva predvidevala. Skupaj s šegami življenjskega cikla jih je bilo 59 %. Tri fotografije (8 %) so nastale na izletih.

Hipoteza:

- Med ostalimi fotografijami bo 35 % portretov (večinoma individualnih), 55 % bo fotografij iz vsakdanjega življenja. Med te uvrščava tudi skupinske fotografije članov različnih skupin, npr. pevskih zborov, igralcev v igrah itd. 1



Ugotovitve: hipoteza se ni potrdila.

Čeprav sva predvidevala, da bo veliko fotografij iz vsakdanjega življenja, je teh še veliko več (67 %). Portretov je veliko manj, kot sva pričakovala, prevladujejo pa skupinski portreti

4. Čigave življenjske poti spremljamo?

Hipoteza: Spremljamo življenjsko pot Kofutnikovih in njihovih sorodnikov v Ameriki.

Ugotovitve: hipoteza se je potrdila.

Ugotavljava, da je na največ fotografijah Johan Giovanelli mlajši (26) in njegova žena Katarina Kaplja, por. Giovanelli (25). Veliko je še fotografij njunih otrok (Lovro Giovanelli - 16, Pepca Giovanelli – 15 in Iko Ivan Giovanellija - 14). Od ostalih pa je največ fotografij Katarinine sestre Helene Kaplja (15) in Johanovega brata Franceta Giovanellija iz Amerike (14).

5. Kako se je spreminjala moda oblačenja v tem obdobju?

Hipoteza: Spreminjala se je dolžina kril oz. ženskih oblek. Krila so segala do tal do konca prve svetovne vojne, potem pa so bila vedno krajša. Po drugi svetovni vojni so dekleta nosila krila do kolen.

Ugotovitve: hipoteza se je skoraj v celoti potrdila.

Še do leta 1930 so imele ženske dolge obleke do gležnjev, kasneje do sredine meč, nato do in nad kolena. V Ameriki so ženske nosile krila nad kolena že 30-ih letih 20. stoletja. Deklice so nosile krila do kolen že v času po prvi svetovni vojni. Moda moških se ni bistveno spreminjala. Opazila sva le, da pred prvo svetovno vojno moški niso nosili kravata.

6. Kaj nam fotografije povedo o materialni kulturi?

Hipoteza: Fotografije nam povedo, kakšne so bile zgradbe, kritina, poraslost z drevjem okoli hiše, prevozna sredstva.

Ugotovitve: hipoteza se je potrdila v celoti.

Od prevoznih sredstev sva opazila le kolesa, na eni ameriški fotografiji pa avtomobil (A31 – 1935). Na vseh fotografijah Kofutnikove domačije, je streha krita s slamo. Na vseh ameriških fotografijah, ki niso posnete v fotografskih ateljejih, je vidno gosto pozidano mestno okolje New Yorka.

7. Ali lahko trdimo, da so kofutnikovim fotografije pomenile tudi komunikacijo med sorodniki in prijatelji?

Hipoteza: Na vsak način so bile za Kofutnikove fotografije komunikacija s sorodniki v Ameriki. Tako so si lahko predstavljali, kako so se njihovi sorodniki v Ameriki ali doma starali in kakšne otroke so imeli.

Ugotovitve: hipoteza se je v celoti potrdila.

Zelo pogosto so bili na fotografijah otroci Franceta in Lovrenca Giovanellija, ki so jih Kofutnikovi poznali le iz fotografij.

6 ZAKLJUČEK

Najina raziskovalna naloga je pomembna zato, ker obravnava vse ohranjene fotografije iz Kofutnikove domačije. Za vsako fotografijo je imela ga. Pepca svoj komentar, če je le prepoznala ljudi na njej. Pri nekaterih fotografijah nama je povedala cele življenjske zgodbe. Doprinos najine raziskovalne naloge je tudi, da sva na osnovi rodovnika večini fotografij določila približno leto nastanka. Iz teh fotografij sva izpostavila štiri življenjske zgodbe, v katerih se odražajo zgodovinske razmere, značilne za določeno časovno obdobje za našem območju. Opazovala sva tudi spreminjanje mode oblačenja in materialno kulturo na fotografijah.

Presenetilo naju je, koliko je mogoče povedati o eni sami fotografiji. Čeprav vsaka posamezna fotografija govori sama zase, pa vendar brez ključnih informacij ne moremo zanesljivo vedeti, ali so naša predvidevanja točna ali ne. Med fotografijami je bilo tudi nekaj takih, ki so se nama zdele zanimive, vendar o njih ni bilo nobenih podatkov (npr. R34). Zato so ostale nepojasnjene in časovno neopredeljene.

Raziskava kar kliče po tem, da bi jo nadaljevali. Nama je za to zmanjkalo časa. Iz fotografij se da izvedeti še veliko več: podrobneje bi lahko preučili oblačila in modo oblačenja, frizure, brke pri moških, slavnostna oblačila na porokah in birmah ter materialno kulturo, ki je vidna v ozadju večine fotografij. Predvsem pa bi lahko na osnovi teh fotografij in pripovedi gospe Pepce napisali še veliko življenjskih zgodb članov Kofutnikove družine, njihovih sorodnikov in prijateljev. Med temi fotografijami so tudi skupinske fotografije, ki prikazujejo različne tečaje, pevske zборе, gledališke igre in druge dejavnosti, ki so bile pomembne za kraj v določenem času. Če bi o njih uspela pridobiti več podatkov, bi z njimi obogatila zgodovino kraja.

7 LITERATURA IN VIRI

- Gaber Cencelj, Mark Poljanšek: *Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah*, Domžale, OŠ Rodica, 2016.
- Žan Ferlič, Miha Prajs: *Ameriška pisma iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah iz prve polovice 20. Stoletja*. Domžale, OŠ Rodica, 2016.
- Tea Grad, Tea, Karmen Moneta: *Življenje na Kofutnikovi domačiji v Srednjih Jaršah*. Domžale, OŠ Rodica, 2004.
- Andreja Pogačnik Jarc, Saša Roškar, Katarina Rus Krušelj, Vilma Vrtačnik Merčun: *Kofutnikova domačija kot ekomuzej, Načrt interpretacije*, Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Projekt Kofutnikova domačija, 2017.
- Božo Repe: *Sodobna zgodovina, zgodovina za 4. letnik gimnazij*, Ljubljana, Modrijan, 2000.

- Stane Stražar: *Ob bregovih Bistrice*, Od Rodice do Duplice in Radomlje z okolico, Radomlje, Krajevna skupnost Radomlje, 1988.
- Stane Stražar: *Mengeš in Trzin skozi čas*, Mengeš, Trzin, Krajevna skupnost Mengeš, 1993.
- Stane Stražar: *Župnija Dob skozi stoletja*, Dob, Krajevna skupnost Dob, 1996.
- Danijela Trškan: *Lokalna zgodovina – učenje z odkrivanjem: naloge malo drugače*: Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, 2007.

SPLETNI VIRI:

- I love Slovenija, i-love-slovenija.50webs.com/zgodovina-slovenije.html, 1. 3. 2018.
- Jugoslavija, <https://sl.wikipedia.org/wiki/Jugoslavija#Kronologija>, 1. 3. 2018.
- Anna Praček Krasna, https://sl.wikipedia.org/wiki/Anna_Krasna_Pra%C4%8Dek, 2. 3. 2018.
- Barbara Sosič, Družinska fotografija kot eden od virov pri etnoloških raziskavah, *Etnolog*, Revija *Etnolog* 11 (2001). Strani. 197-221, spletni dostop https://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/0354-0316_11_sosic_druzinska.pdf, 7. 12. 2017.
- Srečanja pod slamniki, Kofutnikova domačija – zametek bodočega eko parka v obliki muzeja na prostem, *Slamnikarski muzej*, 28. 2. 2018. Vir: <http://domzalec.si/kofutnikova-domacija-zametek-bodocega-eko-parka-v-obliki-muzeja-na-prostem/>, 2. 3. 2018.
- Umrla je igralka Vera Per, <http://www.rtv slo.si/kultura/oder/umrla-igralka-vera-per/130088>, 10. 1. 2018.

PISNI VIRI:

- Mlinška knjiga Župnije Mengeš, od 1. 1941 do 1972 (posredoval menceški župnik, g. Marko Košir), 24. 1. 2018.
- Potni list Helene Kapla, Passport United States of America, E1177963, hrani Pepca Žebovec.

USTNI VIRI:

- Pepca Žebovec, MGC Bistrica, Domžale, soba 305 (13. 10. 2017, 15. 1. 2018 in 1. 3. 2018).

SLIKOVNI VIRI:

- 117 fotografij iz arhiva Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.
- Fotografija nagrobnika na pokopališču v Dobu – družina Kaplja (šolski arhiv, 2018).
- Fotografija nagrobnika na pokopališču v Mengšu – družina Giovanelli (šolski arhiv, 2015).
- Fotografije iz arhiva Pepce Žebovec.

8 PRILOGE

ŽIVLJENJSKA POT DRUŽINSKIH ČLANOV – ŠTEVILKE FOTOGRAFIJ

D – družinske fotografije, A – ameriške fotografije, R – razno (ostale fotografije)

<i>Družinski član</i>	<i>številke fotografij</i>	<i>skupaj</i>
Johan Giovanelli starejši	D1, 4, 19, 20	4
Marjana Giovanelli	D1	1
Frančiška Giovanelli, por. Pirnat	D1, A1, 2, 3, 7, 14	6
France Giovanelli	A1, 7, 8, 10, 11, 18, 26, 28, 32, 34, 35, 36, 38, 39	14
Ivana Giovanelli	D4, 11, 12, 17	4
Lovrenc Giovanelli	A7, 8, 18, 33, 36	5
Johan Giovanelli mlajši	D4, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 20, 22, 23, 25, 28, 30, 33, 35, 38, 40, 41, 42, R14, 15, 16, 17, 21, 22, 23	26
Katarina Kaplja, por. Giovanelli	D2, 3, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 33, 38, 40, 41, R3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13	25
Ivan (Iko) Giovanelli	D16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 29, 31, 32, R24, 26, 27	14
Pepca Giovanelli	D16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 33, 34, 37, R24, 28, 29, 31	15
Terezija (Zinka) Giovanelli	D16	1
Lovrenc (Lovro) Giovanelli	D19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 33, 36, 38, 39, 40, 41, R24, 31, 32	16
Helena (Lenca) Kaplja	D2, 3, 11, 12, A4, 5, 6, R3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12	15
Cila Štefančič	D2, 11 (sinovi A29, A30)	2
Tona Per	D2, 3, 5, 11, 19, R3, 6	7

POSAMIČNI PORTRETI

<i>Št. in naslov fotografije - Družina</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
8 – Katarina Kaplja v mladosti	1922	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
13 – Johan Giovanelli, župan	1924	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
14 – Johan Giovanelli, župan	1924	Država SHS in Kraljevina SHS 1918–1929
28 – Johan Giovanelli, 50 let	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
29 – Iko Ivan Giovanelli, 17 let	1941	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
35 – Johan Giovanelli, 52 let	1946	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
36 – Lovro Giovanelli, 20 let	1948	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
37 – Pepca Giovanelli, 23 let	1948	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
39 – Lovro Giovanelli, 30 let	1958	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
<i>Št. in naslov fotografije - Amerika</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
4 – Lenca Kaplja, 26 let	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
5 – Lenca Kaplja, 28 let	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
6 – Helena Kaplja, 31 let	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
15 – Henrik Giovanelli (verjetno)	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
16 – Henrik Giovanelli (verjetno)	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
<i>Št. in naslov fotografije - Razno</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
2 – Pepe Jože Koželj (verjetno)	1914	A-O/prva svetovna vojna 1914–1918
18 – Ivan Ručigaj	1928	Kraljevina SHS 1918–1929
35 – Katarinina prijateljica z Vira	ni znano	ni znano

<i>Država ali vojno obdobje</i>	<i>Družina</i>	<i>Amerika</i>	<i>Razno</i>	<i>skupaj</i>
Avstro-Ogrska do 1914	-	-	-	0
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	-	1	1
Kraljevina SHS 1918–1929	3	5	1	9
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	2	-	-	2

druga svetovna vojna 1941–1945	-	-	-	0
Feder. ljudska rep. Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	4	-	-	4
ni znano	-	-	1	1
skupaj	9	5	3	17

SKUPINSKI PORTRETI

<i>Št. in naslov fotografije - Družina</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
1 – Marjana in Johan Giovanelli z enim otrokom	1885	Avstro-Ogrska do 1914
2 – Družina Kaplja	1906	Avstro-Ogrska do 1914
3 – Lenca, Tona in Kati Kaplja	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
6 – Otroka Cile Kaplja, por. Štefančič	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
20 – Družina Giovanelli	1931	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
33 – Družina Giovanelli	1946	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
<i>Št. in naslov fotografije - Amerika</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
2 – Franca Giovanelli, por. Pirnat in njen mož Miha Pirnat	1915	A-O/prva svet. vojna 1914–1918
3 – Franca in Miha Pirnat	1915	A-O/prva svet. vojna 1914–1918
7 – Kofutnikovi izseljenci v Ameriki	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
9 – Helen in Frances Giovanelli	1915	A-O/prva svet. vojna 1914–1918
10 – Družina strica Franceta Giovanellija	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
11 – France Giovanelli s hčerkama Frances in Helen	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
12 – Francetova žena Helena s hčerkama Frances in Helen	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
22 – Trije neznani fantje	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
29 – Otroci Cile Kaplja, por. Štefančič	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
<i>Št. in naslov fotografije - Razno</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
1 – Edina skupinska slika vojakov iz časa prve svet. vojne	1914	A-O/prva svet. vojna 1914–1918
13 – Kati Kaplja z dvema dekletoma z Vira	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
17 – Johan Giovanelli z dvema prijateljema	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
25 – Družina kovača Mihaela Vojska z Rodice	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
31 – Lovro in Pepca Giovanelli in Hudnikova Silva iz Jarš	1950	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
36 – Neznani moški	ni znano	ni znano

<i>Država ali vojno obdobje</i>	<i>Družina</i>	<i>Amerika</i>	<i>Razno</i>	<i>skupaj</i>
Avstro-Ogrska do 1914	2	-	-	2
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	3	1	4
Kraljevina SHS 1918–1929	2	4	2	9
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	1	2	1	4
druga svetovna vojna 1941–1945	-	-	-	-
Feder. ljudska rep. Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	1	-	1	2
ni znano	-	-	1	1
skupaj	6	9	6	21

ŠEGE ŽIVLJENJSKEGA CIKLA

<i>Št. in naslov fotografije - Družina</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
5 – Tona Kaplja in Franjo Per, poroka	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
7 – Otrok Cile Kaplja, por. Štefančič in njegov stric Franjo Per	1922	Kraljevina SHS 1918–1929
9 – Nevesta Katarina Kaplja 8. julija 1923	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
10 – Poročna fotografija Katarine in Johana Giovanellija, 8. julija 1923	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
11 – Ohcet Katarine in Johana Giovanellija, na Viru, 8. julija 1923	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
12 – Poroka Katarine in Johana Giovanellija s pričami, 8. julij 1923	1923	Kraljevina SHS 1918–1929
17 – Katarina Kaplja, por. Giovanelli kot birmanska botra Ivanki Velkavrh	1927	Kraljevina SHS 1918–1929

18 – Zakonca Helena in Jože Kaplja ob 50-letnici poroke	1927	Kraljevina SHS 1918–1929
19 – Praznovanje zlate poroke staršev Katarine Kaplje, okoli leta 1928	1927	Kraljevina SHS 1918–1929
30 – Dvojna poroka Ivanke in Minke Velkavrh, 18. 5. 1941	1941	druga svetovna vojna 1941–1945
<i>Št. in naslov fotografije - Amerika</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
1 – Poroka France Giovanelli z Mihom Pirnatom	1906	Avstro-Ogrska do 1914
13 – Francetova hčerka Helen Giovanelli z botro	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
14 – Franca Pirnat kot botra nečakinji Frances pri birmi	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
20 – Poroka v Ameriki, nepoznani	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
23 – Poroka v cerkvi v New Yorku	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
24 – Frances Giovanelli z možem na cerkvenem pragu	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
25 – Frances Giovanelli s svojim prvim možem, ki je kmalu umrl	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
26 – Frances Giovanelli, skupinska poročna slika	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
27 – Helen Giovanelli z ženinom pri poroki	1934	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941

<i>Država ali vojno obdobje</i>	<i>Družina</i>	<i>Amerika</i>	<i>Razno</i>	<i>skupaj</i>
Avstro-Ogrska do 1914	-	1	-	1
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	-	-	0
Kraljevina SHS 1918–1929	9	3	-	12
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	1	5	-	6
druga svetovna vojna 1941–1945	-	-	-	0
Feder. ljudska rep. Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	-	-	-	0
ni znano	-	-	-	0
skupaj	10	9	0	19

Z IZLETA ALI POTOVANJA

<i>Št. in naslov fotografije - Družina</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
31- Iko Ivan Giovanelli v Nikozburgu na češko-nemški meji	1942	druga svetovna vojna 1941–1945
<i>Št. in naslov fotografije - Amerika</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
8 – France in Lovro Giovanelli s prijateljema v okolici New Yorka	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
28 – France Giovanelli s hčerko Frances v okolici New Yorka	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
31 – Frances Giovanelli v okolici New Yorka (pred avtomobilom)	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
<i>Št. in naslov fotografije - Razno</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
26 – Iko s prijatelji na Veliki planini	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
27 – Iko s prijatelji na Veliki planini	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
29 – Stanka Anžin in Pepca Giovanelli v Kamniku na poti na Veliko planino	1946	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963

<i>Država ali vojno obdobje</i>	<i>Družina</i>	<i>Amerika</i>	<i>Razno</i>	<i>skupaj</i>
Avstro-Ogrska do 1914	-	-	-	0
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	-	-	0
Kraljevina SHS 1918–1929	-	-	-	0
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	2	3	-	5
druga svetovna vojna 1941–1945	1	-	-	1
Feder. ljudska rep. Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	-	-	1	1
skupaj	3	3	1	7

IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

<i>Št. in naslov fotografije - Družina</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
4 – Kofutnikova družina z družino Ivane Giovanelli, por. Velkavrh	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
15 – Kofutnikova domačija	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
16 – Kofutnikovi otroci: najstarejši Iko, Pepca in na vozičku Zinka	1927	Kraljevina SHS 1918–1929
21 – mama Katarina Giovanelli z otroki	1936	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
22 – družina Johana Giovanelli	1937	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
23 – družina Johana Giovanelli	1938	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
24 – Koturnikovi otroci: Iko, Pepca in Lovro	1938	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
25 – Lovrenc Giovanelli s harmoniko	1938	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
26 – družina Giovanelli	1938	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
27 – družina tete Ivane Velkavrh	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
32 – slika nemškega vojaškega dokumenta Ivana Giovanelli	1942	druga svetovna vojna 1941–1945
34 – Pepca Giovanelli s hčerko sestrične Minke Narobe	1946	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
38 – Lovro, Kati in Johan Giovanelli pred domačo hišo	1950	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
40 – Lovro, Kati in Johan Giovanelli	1960	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
41 – Lovro, Kati in Johan Giovanelli	1961	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
42 – Johan Giovanelli pred hišo	1961	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
<i>Št. in naslov fotografije - Amerika</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
17 – Lovrenčevi otroci: Frančiška, Valentina in Henrik z inštrumenti	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
18 – Helena in France Giovanelli ter Frančiška in Lovrenc Giovanelli s sinom Žanom	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
19 – Kofutnikovi prijatelji v Ameriki	1925	Kraljevina SHS 1918–1929
21 – Škrabarjevo sorodstvo (bratrance) v Ameriki	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
30 – Vsi štirje sinovi Čile Kaplja	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
32 – France in Helena Giovanelli, hčerki Helen in Frances z možem, na silvestrski večer	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
33 – Lovrenc Giovanelli z ženo Frančiško	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
34 – Predstavniki slovenskega združenja pri plesu polstertanz	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
35 – France Giovanelli z ženo Heleno v narodni noši	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
36 – Brata France in Lovrenc Giovanelli v narodni noši	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
37 – Mimohod povorke v narodnih nošah	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
38 – France Giovanelli z ženo Heleno in hčerko na povorki v narodnih nošah	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
39 – France Giovanelli z ženo Heleno in hčerka Frances z možem	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
<i>Št. in naslov fotografije - Razno</i>	<i>Leto</i>	<i>Država ali vojno obdobje</i>
3 – Pletenje volne z učiteljico	1918	A-O/prva svetovna vojna 1914–1918
4 – Dekleta z Vira	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
5 – Tamburaška skupina z Vira	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
6 – Tamburaška skupina z Vira	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
7 – Igralci neke gledališke predstave pred Društvenim domom Domžale	1919	Kraljevina SHS 1918–1929

Kaj nam povedo fotografije iz Kofutnikove domačije?

8 – Teta Lenca v igri Ciganka	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
9 – Fantje in dekleta z Vira	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
10 – Fantje in dekleta v narodnih nošah	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
11 – Virska dekleta v narodnih nošah	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
12 – Gospodinjski tečaj	1919	Kraljevina SHS 1918–1929
14 – Igra Legionarji, v kateri je igral Johan Giovanelli	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
15 – Johan Giovanelli v neki igri, v kateri je igral vlogo hudiča	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
16 – Cerkveni in društveni mešani pevski zbor v Grobljah	1920	Kraljevina SHS 1918–1929
19 – Živinski semenj pred drugo svetovno vojno	1935	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
20 – Minca z Vira pri cvetočem grmu	1930	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
21 – Odbor za nakup velikega zvona za mengeško cerkev	1932	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
22 – Pevsko društvo Lipa Jarše	1934	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
23 – Občinski odbor Občine Homec	1934	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
24 – Jarški otroci pred Kofutnikovo domačijo	1937	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
28 – Pepca Giovanelli s prijateljico Milko Topolko	1940	Kraljevina Jugoslavija 1929–1941
30 – Moški pevski zbor SKUD France Kokalj, Induplati Jarše	1953	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
32 – Igralci TVD Partizan Induplati Jarše, igra Domen, med igralci Lovro Giovanelli	1957	Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963
33 – Neznani vojaki pred nekim gradom	ni znano	ni znano
34 – Neznani objekt	ni znano	ni znano

<i>Država ali vojno obdobje</i>	<i>Družina</i>	<i>Amerika</i>	<i>Razno</i>	<i>skupaj</i>
Avstro-Ogrska do 1914	-	-	-	0
A-O/prva svetovna vojna 1914–1918	-	-	1	1
Kraljevina SHS 1918–1929	3	3	12	18
Kraljevina Jugoslavija 1929–1941	7	10	7	24
druga svetovna vojna 1941–1945	1	-	-	1
Feder. ljudska rep. Jugoslavija (FLRJ) 1945–1963	5	-	2	7
ni znano	-	-	2	2
skupaj	16	13	24	53